

Projekt

BURMISTRZ STRYKOWA

z dnia 17 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

Piotr Łęzak

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE**

z dnia 2025 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Stryków

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465; zm.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940) w związku z art. 8 i art. 11 ust.4 i 5 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, uchwala się co następuje:

§ 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Stryków w granicach określonych w załączniku graficznym stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Nie ustanawia się na rzecz gminy prawa pierwokupu nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strykowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Strykowie

Damian Drzewiecki

WZGLĘDNIK
WZGLĘDNIK
PUBLICZNYCH

Grażyna Popczyńska

Danuta Lesiecka-Koralewska

Id: 1A1F16BE-6B0B-4D13-8170-1711B28. Projekt

Radca prawny

Załącznik do uchwały Nr
 Rady Miejskiej w Strykowie
 z dnia.....2025 r.

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY STRYKÓW

ARKUSZ 5

ZAŁĄCZNIK - arkusz 1

SCHEMAT LOKALIZACYJNY
 rozmieszczenie i numeracja arkuszy
 ZAŁĄCZNIKA UCHWAŁY

ARKUSZ 3

ARKUSZ 2

obsz. SÓSNOWIEC

ARKUSZ 4

ZAŁĄCZNIK - arkusz 1

DO UCHWAŁY NR
 RADY MIEJSKIEJ w STRYKOWIE
 z dnia
 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
 i obszaru rewitalizacji Gminy Stryków

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY STRYKÓW

ZALĄCZNIK - arkusz 2

SKALA 1 : 5 000

OZNACZENIA:

- OBSZAR ZDEGRADOWANY
 OBSZAR REWITALIZACJI

0 100 250m
1ha

obręb
STRYKÓW

obręb
SOSNOWIEC

ZALĄCZNIK - arkusz 2

DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE

z dnia

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji Gminy Strikow

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY STRYKÓW

SKALA 1 : 5 000

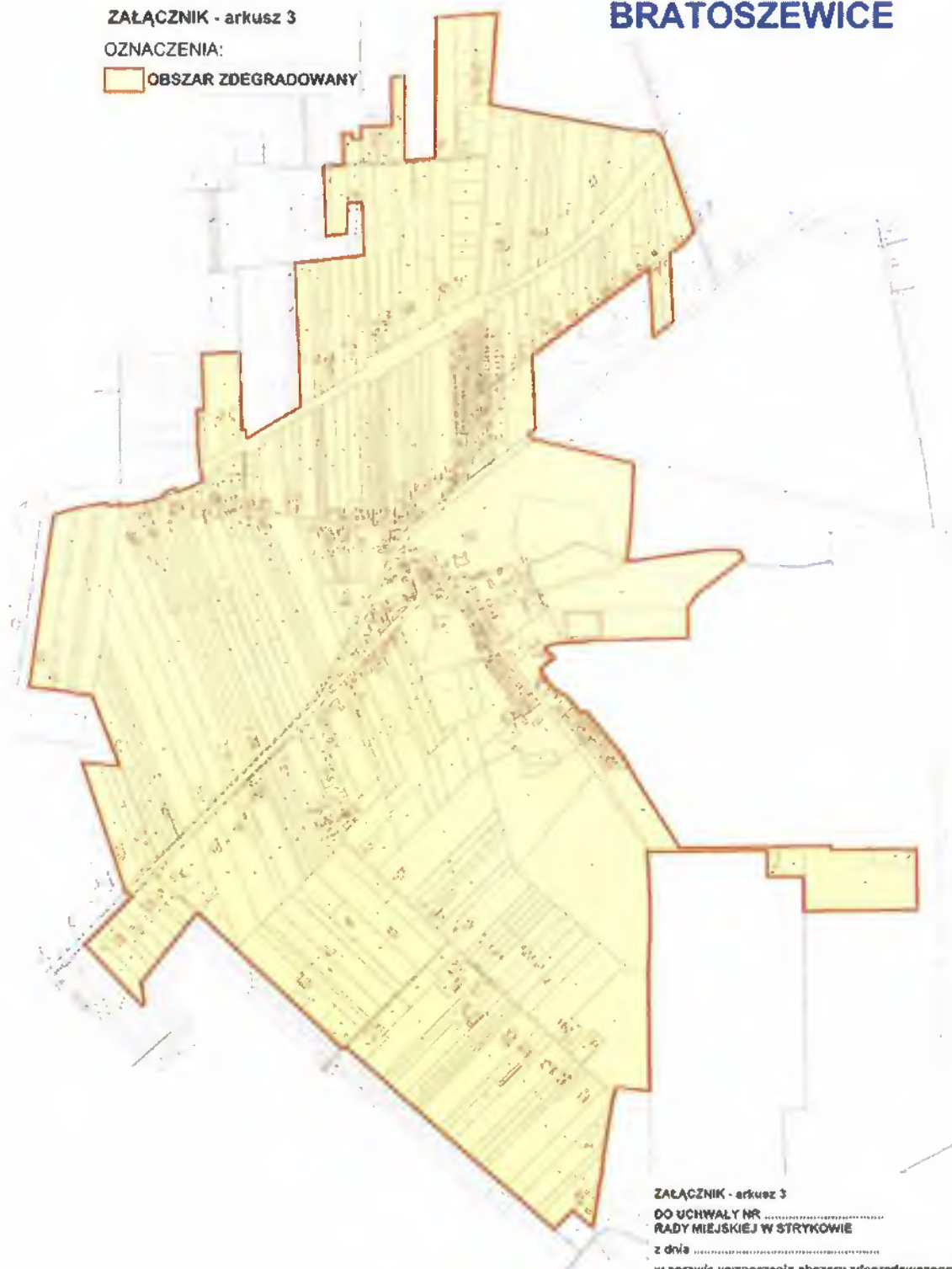
0 100 250m
1ha

ZALĄCZNIK - arkusz 3

OZNACZENIA:

 OBSZAR ZDEGRADOWANY

obręb
BRATOSZEWICE

ZALĄCZNIK - arkusz 3

DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE

z dnia

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji Gminy Stryków

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY STRYKÓW

SKALA 1 : 5 000

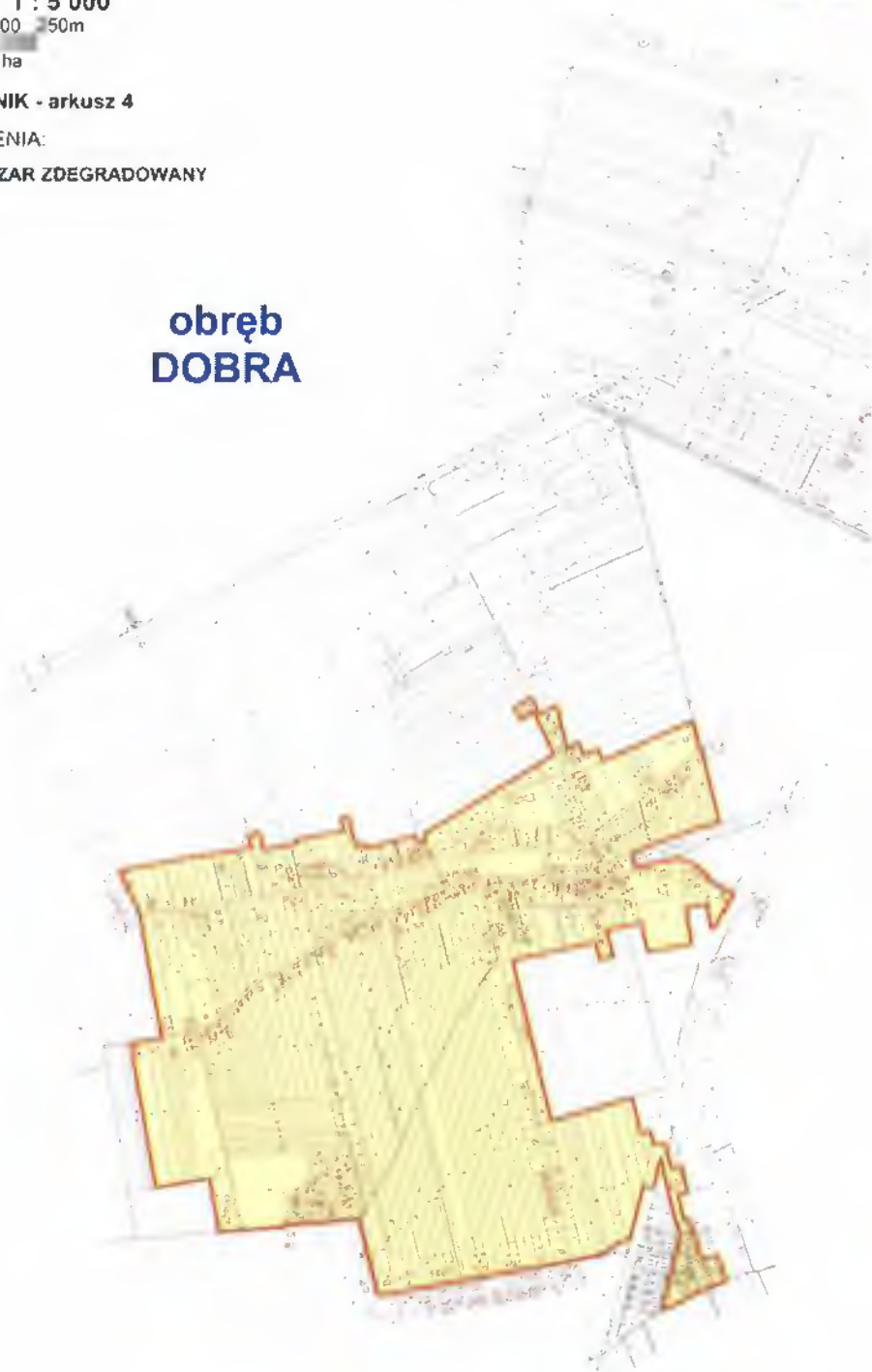
0 100 250m
1ha

ZALĄCZNIK - arkusz 4

OZNACZENIA:

 OBSZAR ZDEGRADOWANY

obręb
DOBRA

ZALĄCZNIK - arkusz 4

DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE

z dnia

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji Gminy Stryków

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY STRYKÓW

SKALA 1 : 5 000

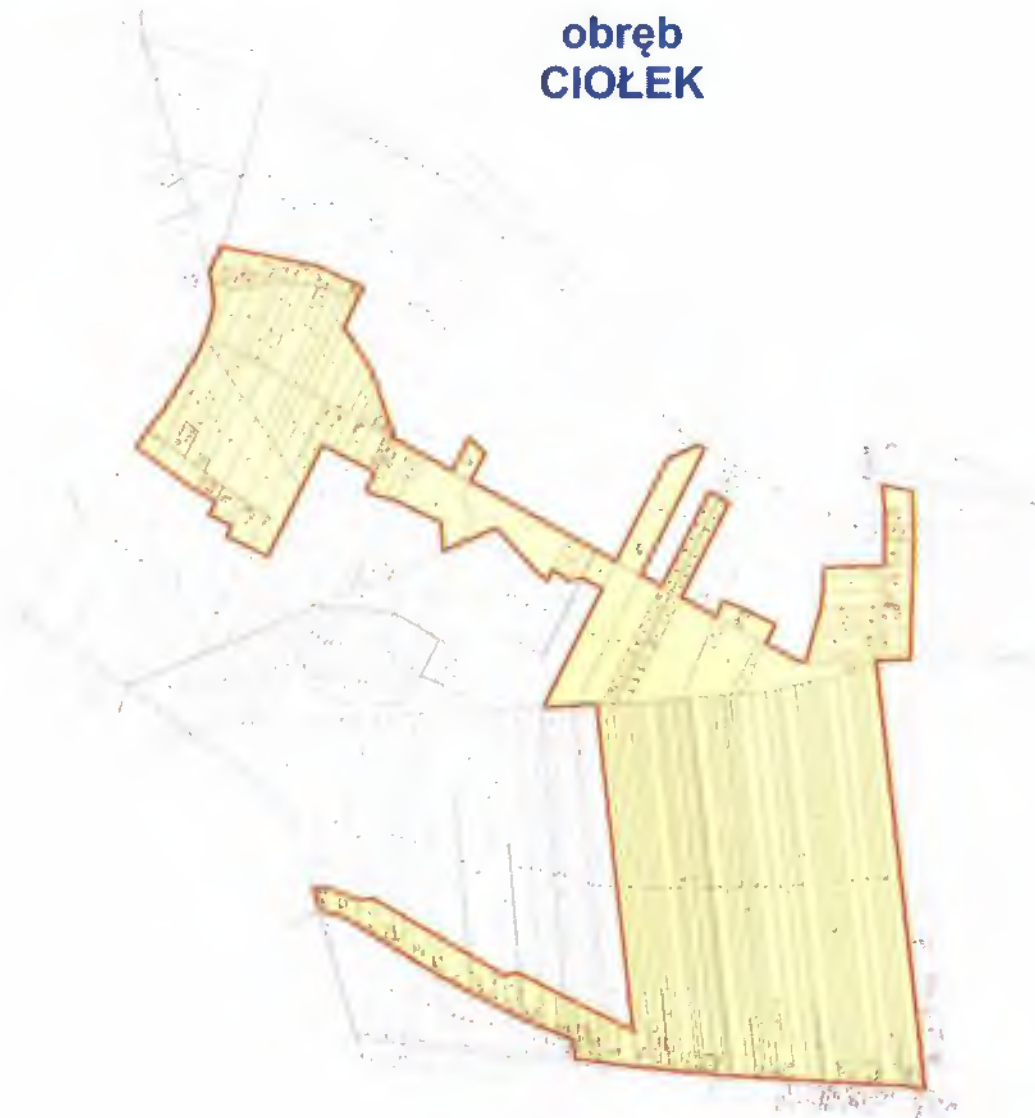
0 100 250m
1ha

ZALĄCZNIK - arkusz 5

OZNACZENIA:

 OBSZAR ZDEGRADOWANY

obręb
CIOŁEK

ZALĄCZNIK - arkusz 5

DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE

z dnia
w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji Gminy Strzyżów

Uzasadnienie

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy należy zgodnie z zapisami art. 11 ustawy, mając na uwadze realizację procesu rewitalizacji, wyznaczyć obszar zdegradowany i rewitalizacji w drodze uchwały Rady Miejskiej w Strykowie.

W załączniku do uzasadnienia Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Stryków.

Uzasadnienie

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy należy zgodnie z zapisami art. 11 ustawy, mając na uwadze realizację procesu rewitalizacji, wyznaczyć obszar zdegradowany i rewitalizacji w drodze uchwały Rady Miejskiej w Strykowie.

W załączniku do uzasadnienia Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Stryków.

DIAGNOZA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI DLA GMINY STRYKÓW

Spis treści

1. Wstęp
2. Sfera społeczna
3. Sfera gospodarcza
4. Analiza środowiska naturalnego
5. Problemy przestrzenno-funkcjonalne
6. Problemy techniczne
7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Spis rysunków

Spis fotografii

Spis map

Spis tabel

Spis wykresów

1. Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, *Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji* (Art.2). Przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, gmina musi wyznaczyć obszar zdegradowany oraz obszar podlegający rewitalizacji (Art. 8). Zgodnie z zapisami Art. 9 ustawy o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zgodnie z art. 10 pkt 1 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Niniejszy dokument jest analizą możliwości wytyczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Stryków.

Wytyczenie obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Stryków przeprowadzono w oparciu o podział gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Dla tych jednostek zebrano i przetworzono dane opisujące sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wykorzystano istniejący podział administracyjny, w ramach którego wyróżniono miasto Stryków oraz 35 sołectw.

Informacje wykorzystane do diagnozy pochodziły z Urzędu Miejskiego w Strykowie, Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu oraz z Komisariatu Policji w Strykowie. Dodatkowo, część danych pozyskano z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W obszarze społecznym analizowano m.in. liczbę mieszkańców oraz ich strukturę wiekową, ruch naturalny ludności, migracje, poziom bezrobocia oraz liczbę osób korzystających z pomocy społecznej, w tym funkcjonowanie Procedury Niebieska Karta. Sfera gospodarcza skupiała się głównie na aktywności gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.

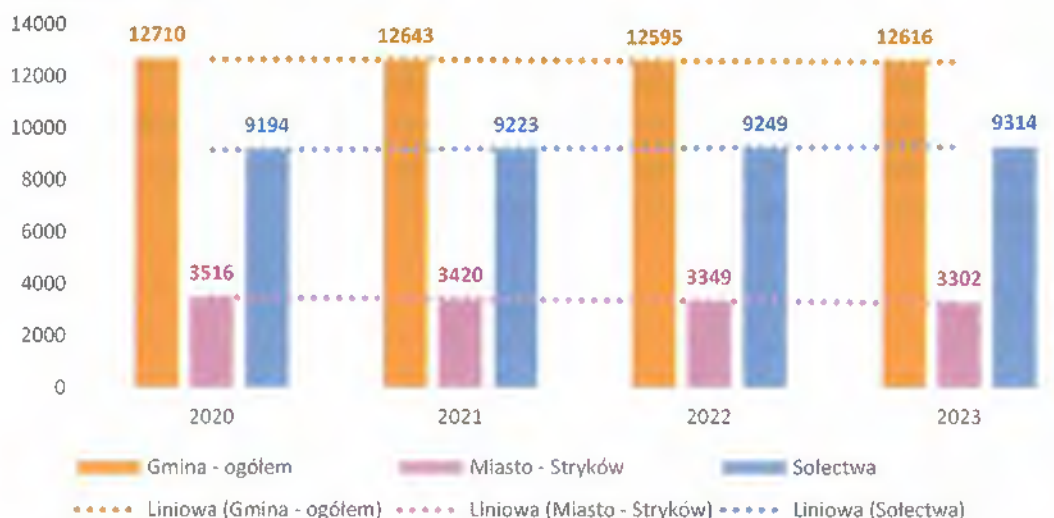
Wszystkie przedstawione wskaźniki i dane liczbowe zawierają informacje o okresie czasowym, w którym zostały zebrane, celem dokładnego zrozumienia występowania danego zjawiska. Większość danych obejmuje lata 2020-2023, gdyż zebrano je w 2024 roku.

2. Sfera społeczna

Liczba ludności

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby mieszkańców gminy Stryków w latach 2020-2023, udostępnione przez Urząd Miejski w Strykowie. W 2023 r. liczba ludności ogółem wyniosła 12 616 mieszkańców, z czego 26,17% stanowili mieszkańcy miasta. Liczba mieszkańców gminy zmniejsza się na obszarze miasta, a wzrasta na obszarze wiejskim. Na wykresie poniżej przedstawiono te zależności.

Wykres 1 Liczba mieszkańców gminy Stryków w podziale na miasto Stryków oraz obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

W latach 2020-2023 liczba mieszkańców gminy ogółem zmniejszyła się o 0,74%, przy czym na obszarze miasta zmniejszyła się o 6,09%, zaś na obszarze wiejskim ogółem zwiększyła się o 1,31%.

Do najbardziej zaludnionych obszarów należy (wg. danych za 2023 rok) miasto Stryków (3 302 mieszkańców) oraz sołectwo Bratoszewice (1 060 mieszkańców). Najmniejsza liczba mieszkańców zamieszkuje sołectwo Ciołek (76).

Na przestrzeni badanych lat 2020-2023 liczba mieszkańców zwiększyła się w 21 sołectwach, należą do nich: Anielin Swędowski (+42), Bartolin (+7), Dobieszków (+26), Dobra (+13), Dobra-Nowiny (+1), Kalinów (+10), Lipka (+4), Niesułków-Kolonia (+1), Nowostawy Górne (+4), Rokitnica (+1), Sadówka (+1), Sierżnia (+1), Sosnowiec-Pieńki (+2), Stary Imielnik (+2), Swędów (+31), Tymianka (+30), Warszawice (+15), Woła Błędowa (+14), Wrzask (+6), Wyskoki (+5), Zelgoszcz (+33). W dwóch sołectwach: Ciołek i Gozdów liczba mieszkańców nie zmieniła się.

Tabela 1 Liczba mieszkańców w gminie Stryków z podziałem na sołectwa w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia

Obszar	Liczba ludności ogółem				Różnica 2023-2020
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	12710	12643	12595	12616	-94
Stryków - miasto	3516	3420	3349	3302	-214
Sołectwa:	9194	9223	9249	9314	120
Anielin	114	107	108	108	-6
Anielin Swędowski	292	306	324	334	42
Bartolin	82	85	87	89	7
Bratoszewice	1092	1087	1070	1060	-32
Ciołek	76	73	73	76	0
Dobieszków	418	425	436	444	26
Dobra	595	610	602	608	13
Dobra-Nowiny	280	280	284	281	1
Gozdów	129	127	128	129	0
Kalinów	133	139	141	143	10
Kielmina	471	473	471	468	-3
Koźle	226	220	216	218	-8
Lipka	201	203	204	205	4
Ługi	176	172	170	172	-4
Michałówek	218	209	218	214	-4
Niesułków	200	199	195	194	-6
Niesułków-Kolonia	277	272	272	278	1
Nowostawy Górne	169	170	173	173	4
Osse	230	226	222	214	-16
Pludwiny	120	108	110	105	-15
Rokitnica	233	232	235	236	3
Sadówka	131	131	134	132	1
Sierznia	89	90	88	90	1
Smolice	409	405	397	402	-7
Sosnowiec	141	142	121	112	-29
Sosnowiec-Pieńki	105	103	105	107	2
Stary Imielnik	185	182	187	187	2
Swędów	558	578	578	589	31
Tymianka	599	600	602	629	30
Warszewice	227	233	230	242	15
Wola Błędowa	233	239	246	247	14
Wrzask	109	112	113	115	6
Wysoki	213	216	218	218	5
Zagłoba	112	113	112	111	-1
Zelgoszcz	351	356	376	384	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na zmianę liczby mieszkańców wpływ ma przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń i zgonów) oraz saldo migracji (różnica między napływem ludności na dany teren i odpływem z niego).

Ruch naturalny ludności

Urodzenia są kluczowym czynnikiem wpływającym na strukturę ludności. Według danych GUS w gminie Stryków w 2023 r. odnotowano 78 żywych urodzeń oraz 144 zgony, zatem przyrost naturalny jest ujemny i wynosi (-66) osób. W poprzednich latach również odnotowano ujemny przyrost naturalny.

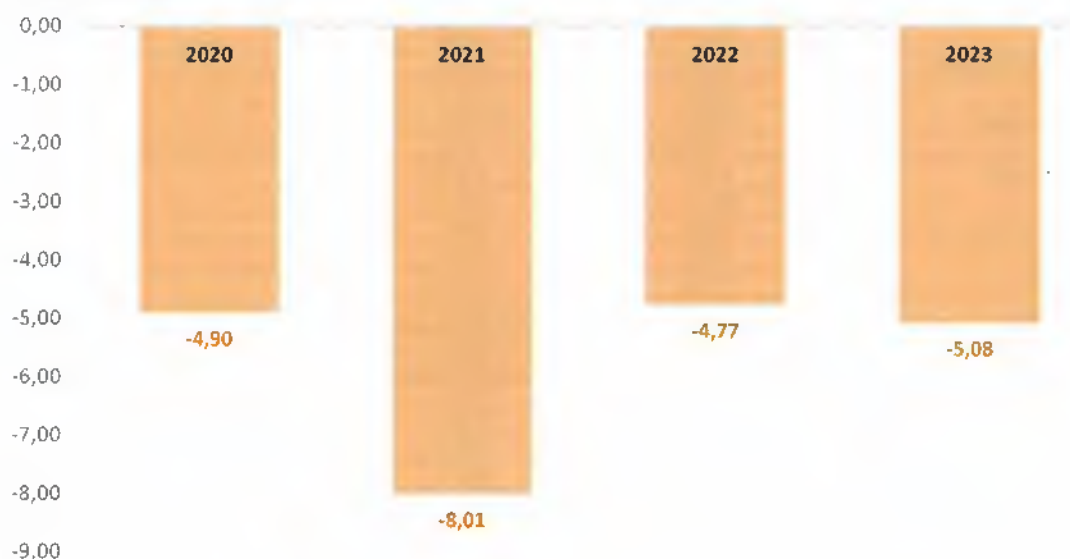
Tabela 2 Przyrost naturalny, urodzenia, zgony na terenie gminy Stryków (stan w dniu 31 grudnia)

	2020	2021	2022	2023
Urodzenia żywe ogółem	98	99	89	78
Zgony ogółem	162	203	151	144
Przyrost naturalny ogółem	-64	-104	-62	-66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Najniższa wartość wskaźnika przyrost naturalny na 1000 ludności została odnotowana dla roku 2021 i wyniosła (-8,01). Wartości zaprezentowano na wykresie poniżej.

Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Stryków (stan w dniu 31 grudnia) w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Migracje

W gminie Stryków w 2023 roku saldo migracji (ogółem) odnotowano na poziomie (+81) osób. Liczba osób zameldowanych w roku 2023 ogółem to 206 osób, natomiast wymeldowanych 125 osób. Zmiany miejsca zamieszkania występują głównie w obrębie kraju, regionu. Najwięcej osób wyprowadziło się z terenu gminy w roku 2022 (139 osób). Wymeldowania w ruchu wewnętrznym w gminie w ostatnich latach, występują na podobnym poziomie. Według danych GUS wymeldowania za granicę w całym badanym okresie kształtują się na poziomie od 0 do 2 osób w 2020 i 2021 roku. Najwięcej osób zameldowano w gminie w roku 2021 (209 osób), również w tym roku najmniej się wymeldowało (120 osób). Gmina Stryków jako całość zanotowała dodatnie saldo migracyjne, głównie dzięki dużemu napływowi nowych mieszkańców na terenach wiejskich. Saldo migracji dla miasta Stryków jest co roku ujemne.

Tabela 3 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w gminie Stryków w latach 2020-2023

Migracje na pobyt stały	Lata			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem dla Gminy				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	185	201	198	200
Zameldowania z zagranicy ogółem	6	8	5	6
Zameldowania ogółem	191	209	203	206
Wymeldowania w ruchu wew.	124	118	139	125
Wymeldowania za granicę	2	2	0	0
Wymeldowania ogółem	126	120	139	125
Saldo migracji ogółem	65	89	64	81
Saldo migracji wewnętrznych	61	83	59	75
Saldo migracji zagranicznych	4	6	5	6

Migracje na pobyt stały	Lata			
	2020	2021	2022	2023
miasto Stryków				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	26	29	27	30
Zameldowania z zagranicy ogółem	0	1	0	2
Zameldowania ogółem	26	30	27	32
Wymeldowania w ruchu wew.	36	37	42	46
Wymeldowania za granicę	2	1	0	0
Wymeldowania ogółem	38	38	42	46
Saldo migracji ogółem	-12	-8	-15	-14
Saldo migracji wewnętrznych	-10	-8	-15	-16
Saldo migracji zagranicznych	-2	0	0	2
Stryków - obszar wiejski				
Zameldowania w ruchu wew. ogółem	159	172	171	170
Zameldowania z zagranicy ogółem	6	7	5	4
Zameldowania ogółem	165	179	176	174
Wymeldowania w ruchu wew.	88	81	97	79
Wymeldowania za granicę	0	1	0	0
Wymeldowania ogółem	88	82	97	79
Saldo migracji ogółem	77	97	79	95
Saldo migracji wewnętrznych	71	91	74	91
Saldo migracji zagranicznych	6	6	5	4

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Wskazane powyżej wartości opisujące ruch migracyjny pokazują, że w ciągu ostatnich lat więcej ludzi zdecydowało się na zamieszkanie na terenie gminy, niż jej opuszczenie.

W latach 2017-2020 obserwowany był znaczny napływ cudzoziemców. Dane oficjalne nie dają pełnego obrazu ilości osób, pochodzących z innych państw, które przebywają na terenie gminy nie wszyscy bowiem dokonują zameldowania w miejscu pobytu. Poza tym występuje duża rotacja przebywających osób, najczęściej są to pobyty krótkoterminowe do 90 dni, na podstawie wize. Z danych rejestru mieszkańców wynika, że na dzień 31.12.2021 roku na pobyt czasowy zameldowanych było 954 osób, w tym znaczącą grupę stanowili cudzoziemcy. Przyływ osób z zagranicy w głównej mierze spowodowany jest, poza obecną sytuacją polityczną, dobrze rozwiniętym i funkcjonującym zapleczem logistycznym i bazą inwestorów oferujących pracę w tym regionie¹.

Struktura wieku ludności

W strukturze wieku ludności można wyróżnić trzy podstawowe kategorie, które są istotne z punktu widzenia rynku pracy i zasobów siły roboczej:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. w wieku od 0 do 17 lat,
- ludność w wieku produkcyjnym, w tym: kobiety od 18 do 59 lat, a mężczyźni od 18 do 64 lat,
- ludność w wieku poprodukcyjnym, w tym: kobiety od 60 lat i więcej, a mężczyźni od 65 lat i więcej.

¹ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

Tabela 4 Liczba mieszkańców według ekonomicznych grup wieku w gminie Stryków w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia

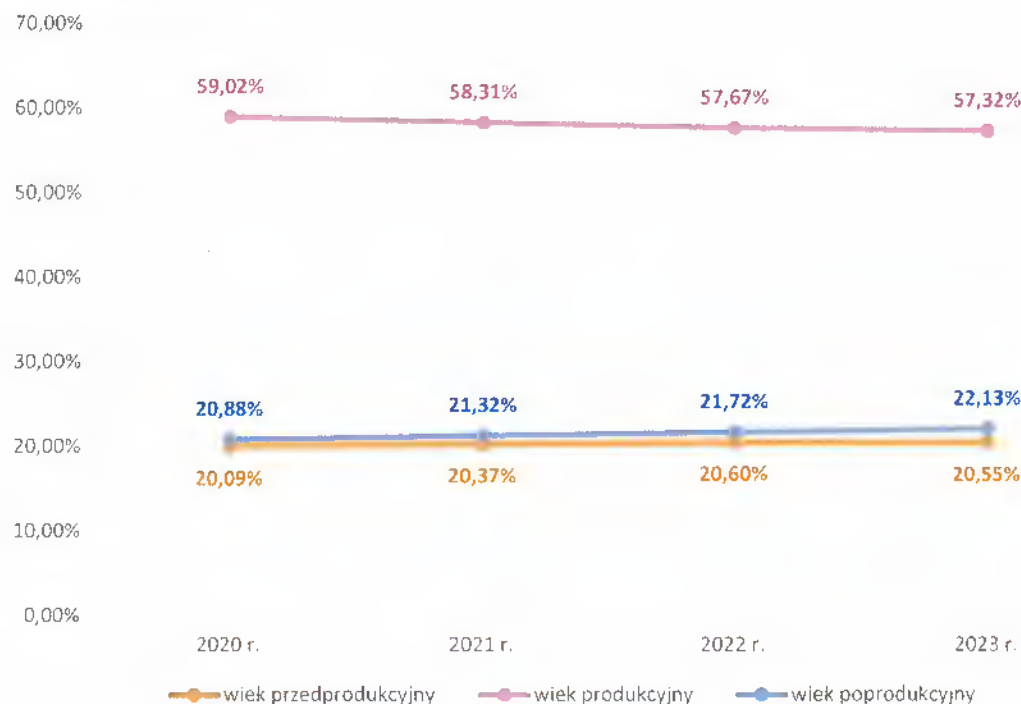
Obszar	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym				Liczba ludności w wieku produkcyjnym				Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
gmina ogółem	2554	2576	2595	2593	7502	7372	7264	7231	2654	2695	2736	2792
Stryków - miasto	669	669	650	634	2062	1964	1894	1854	785	787	805	814
Sołectwa:	1885	1907	1945	1959	5440	5408	5370	5377	1869	1908	1931	1978
Anielin	18	17	18	17	75	69	68	69	21	21	22	22
Anielin Swędowski	56	58	64	72	167	176	187	192	69	72	73	70
Bartolin	19	17	19	16	44	49	50	53	19	19	18	20
Bratoszewice	196	196	194	190	625	620	602	593	271	271	274	277
Ciołek	13	13	14	14	46	44	43	40	17	16	16	22
Dobieszków	126	129	136	145	231	232	235	233	61	64	65	66
Dobra	118	119	122	117	364	374	360	370	113	117	120	121
Dobra-Nowiny	59	53	55	53	179	180	181	178	42	47	48	50
Gozdów	31	33	32	31	79	77	78	79	19	17	18	19
Kalinów	34	33	36	38	75	82	82	79	24	24	23	26
Kielmina	109	112	112	106	282	281	278	275	80	80	81	87
Kozle	47	45	45	48	133	128	126	120	46	47	45	50
Lipka	40	40	42	43	125	128	125	123	36	35	37	39
Ługi	31	30	29	31	97	93	91	89	48	49	50	52
Michałówek	45	42	45	42	128	121	126	123	45	46	47	49
Niesułków	34	34	34	33	125	117	113	110	41	48	48	51
Niesułków-Kolonia	63	66	68	66	155	146	146	155	59	60	58	57
Nowostawy Górne	41	41	39	40	94	91	95	94	34	38	39	39
Osse	47	47	46	45	132	126	124	118	51	53	52	51
Pludwiny	19	15	17	15	75	73	72	68	26	20	21	22
Rokitnica	40	42	44	44	140	140	140	142	53	50	51	50
Sadówka	31	34	34	33	76	73	74	73	24	24	26	26
Sierżnia	18	18	19	18	50	51	48	52	21	21	21	20
Smolice	92	95	89	93	233	225	221	220	84	85	87	89
Sosnowiec	25	26	20	18	84	82	71	69	32	34	30	25
Sosnowiec-Pieńki	13	12	13	15	71	65	66	66	21	26	26	26
Stary Imielnik	31	32	33	35	109	103	104	101	45	47	50	51
Swędów	123	134	130	133	321	330	333	339	114	114	115	117
Tymianka	124	126	129	138	377	376	371	382	98	98	102	109
Warszewice	50	51	52	53	125	126	124	132	52	56	54	57
Wola Błędowa	41	41	44	45	145	148	152	151	47	50	50	51
Wrzask	12	15	17	19	68	68	69	70	29	29	27	26
Wysoki	34	37	40	41	134	136	130	129	45	43	48	48
Zagłoba	28	27	27	25	67	67	66	66	17	19	19	20
Zelgoszcz	77	77	87	87	209	211	219	224	65	68	70	73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na wykresach poniżej przedstawiono udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie ogółem oraz w podziale na miasto Stryków i obszar wiejski gminy.

W gminie dominuje ludność w wieku produkcyjnym obejmując na koniec 2023 roku 57,32% społeczeństwa. Niekorzystnym zjawiskiem jest zauważalne na przestrzeni badanych lat zwiększenie się udziału osób w wieku poprodukcyjnym, osiągając 22,13% społeczeństwa, zaś korzystnym zjawiskiem jest stopniowe zwiększanie się udziału osób w wieku przedprodukcyjnym, kształtujące się na poziomie 20,55% w 2023 roku. Wartość ta jest o 0,46 punktu procentowego wyższa w porównaniu z 2020 rokiem. Podsumowując, w gminie Stryków widoczne jest zwiększenie się udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym oraz zmniejszenie się udziału liczby osób w wieku produkcyjnym.

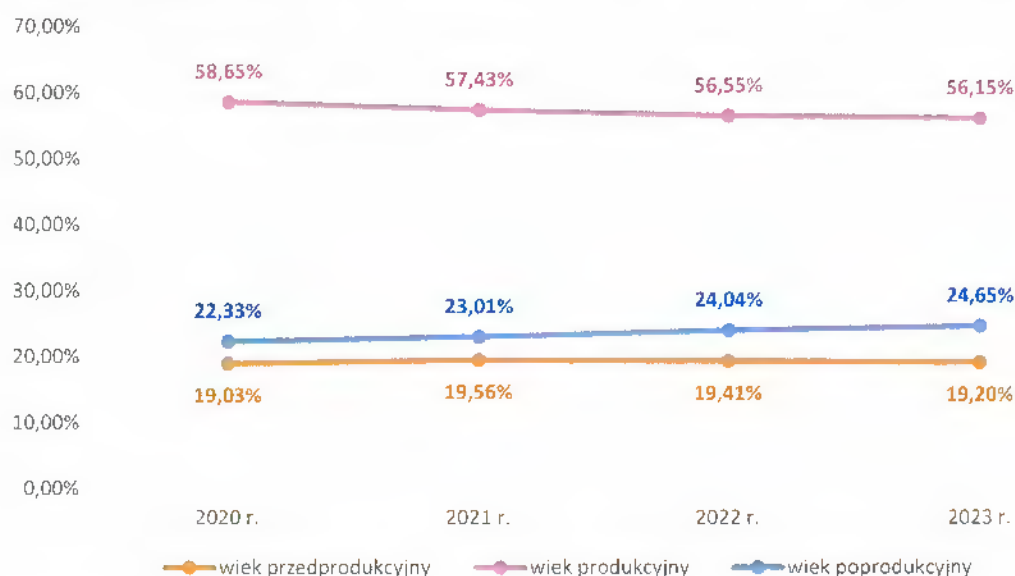
Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Analizując dane dla miasta Stryków widoczne jest znaczne zwiększenie odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, udział osób w wieku produkcyjnym zmniejsza się, natomiast udział osób w wieku przedprodukcyjnym waha się, przy czym w 2023 roku wskaźnik jest o 0,17% wyższy od wskaźnika z 2020 roku.

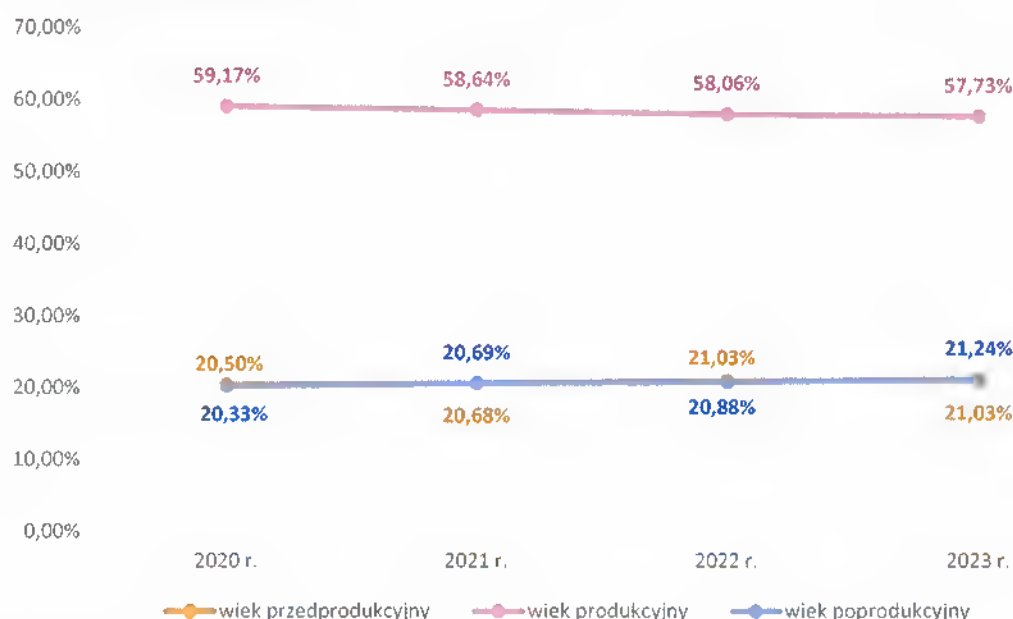
Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na obszarze wiejskim gminy zwiększa się udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, zaś zmniejsza się udział ludności wieku produkcyjnym.

Wykres 5 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na obszarze wiejskim gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie Stryków przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Na terenie gminy Stryków pomoc społeczną realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną Gminy Stryków powołaną na podstawie Uchwały Nr XV/61/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Strykowie z dnia 20 kwietnia 1990 r. Działa na podstawie Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy w Strykowie przyjętego uchwałą nr X/90/2019 Rady Miejskiej w Strykowie, z dnia 30 maja 2019 roku.

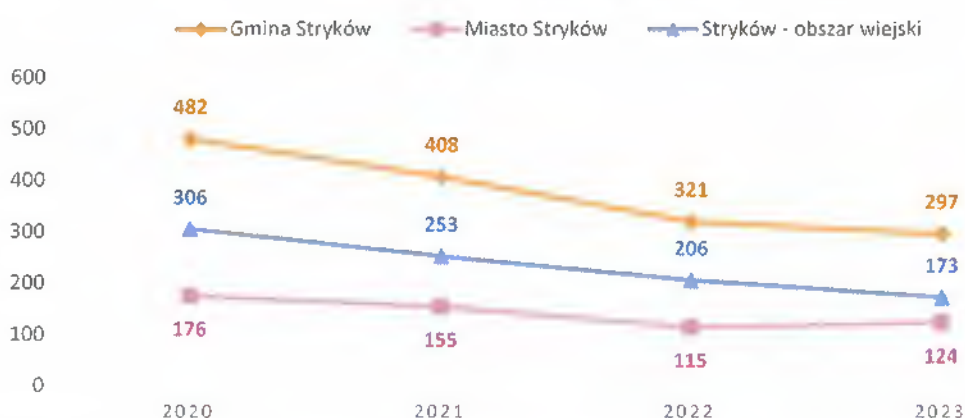
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.). Poprzez bezpośrednie wsparcie finansowe, rzeczowe, usługowe pomoc społeczna umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Praca ośrodka związana jest z realizacją zadań wynikających z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. W celu przywrócenia rodzinie zdolności do pełnienia jej funkcji, ośrodek zapewnia współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy. Swoje zadania realizuje poprzez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie w Gminie Stryków oraz Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy i dla Osób w Kryzysie. Klienci Punktu to zarówno ofiary jak i sprawcy przemocy oraz osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, osoby które doświadczyły zdarzeń traumatycznych, objęte są pomocą terapeutyczną lub psychologiczną oraz prawną zależnie od potrzeby. W punkcie działa również telefon zaufania, pod którym udzielane są porady.

Poniżej przedstawiono liczbę ludności korzystającej z pomocy społecznej w latach 2020-2023. W 2023 roku wsparciem objętych było 297 osób z obszaru gminy, w tym 124 osoby z miasta Strykowa, pozostali beneficjenci pomocy zamieszkiwali obszar wiejski gminy (173 osoby). W badanym okresie co roku liczba odbiorców wsparcia była wyższa na obszarze wiejskim gminy.

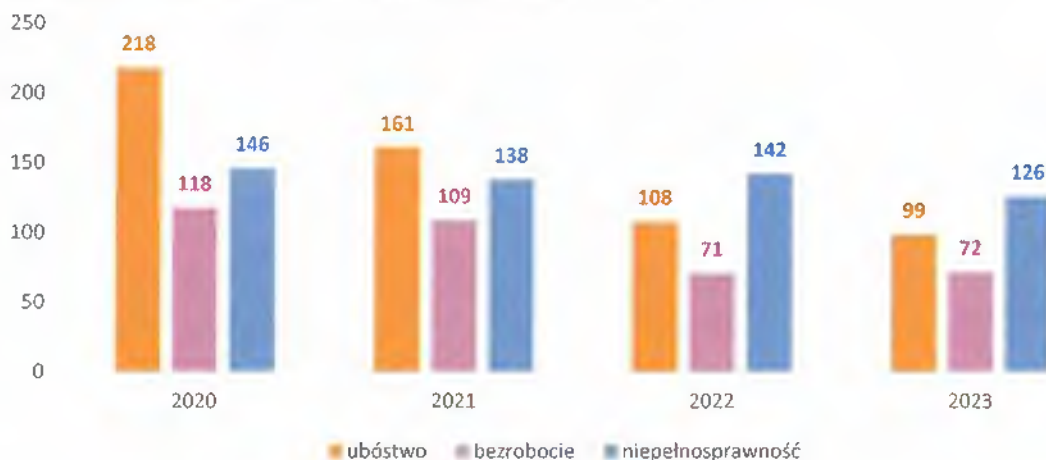
Wykres 6 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie

Powody korzystania ze świadczeń są różnorodne i w wielu przypadkach nie są wskazywane pojedynczo, lecz występują łącznie. Wśród przesłanek, z tytułu których mieszkańcy gminy najczęściej korzystają z pomocy społecznej wymienia się ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie.

Wykres 7 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023 z uwzględnieniem przyczyny przyznawania pomocy społecznej

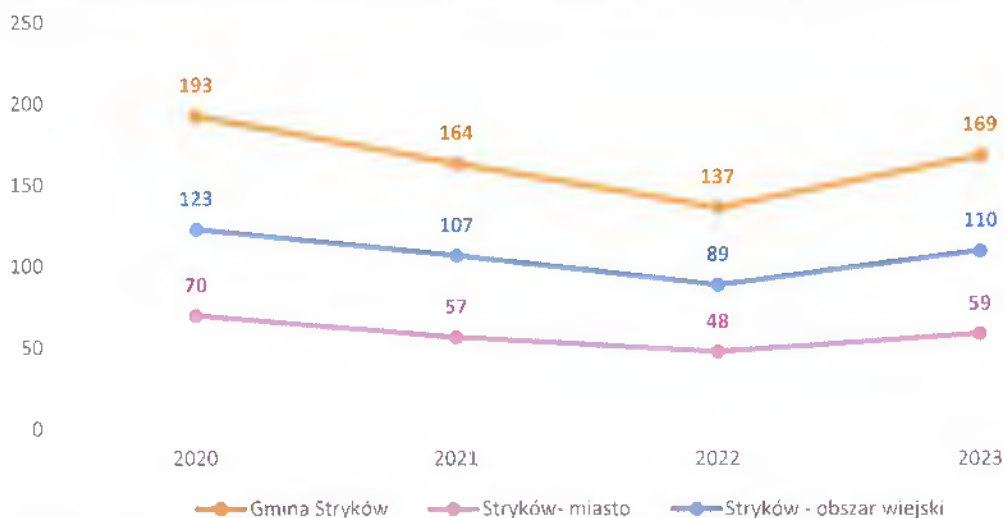
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie

Bezrobocie

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych w pojęciu ogólnym. Rozmiar bezrobocia zależy od systemu gospodarczego i aktualnie prowadzonej polityki krajowego rynku pracy. Związane jest zwykle z poziomem nowych inwestycji i trwałym zatrudnianiem pracowników w nowopowstałych i nowoczesnych zakładach pracy sektora publicznego lub prywatnego. Bezrobocie niesie za sobą szereg szkodliwych skutków zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i dla społeczności, zwłaszcza dla jej struktury rodzinnej i najbliższego otoczenia dotkniętego tym problemem. Brak stałego źródła dochodu generuje zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólnym brakiem radzenia sobie z życiem. Przedłużające się bezrobocie może w skrajnych przypadkach prowadzić do obniżenia poczucia własnej wartości, depresji, uzależnień oraz podejmowania nielegalnych działań. Często brak zatrudnienia wynika również z niskiego poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców.

Na wykresie poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2020 – 2023 w gminie Stryków, mieście Stryków i na obszarze wiejskim. Liczba ta w latach 2020 – 2022 zmniejsza się, po czym w 2023 wrasta. Szczególnie istotnym aspektem bezrobocia w gminie Stryków jest niedobór wykwalifikowanych pracowników. Należy zwrócić uwagę, że problem bezrobocia jest problemem złożonym i trudnym oraz bardzo dotkliwym dla osób go doświadczających.

Wykres 8 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w latach 2020-2023 w gminie Stryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu

Procedura Niebieska Karta

Zgodnie z ustawą jednym z zadań własnych gmin jest tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie w 2023 r. kontynuował realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Stryków na lata 2022-2026, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Strykowie Nr XLIII/399/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

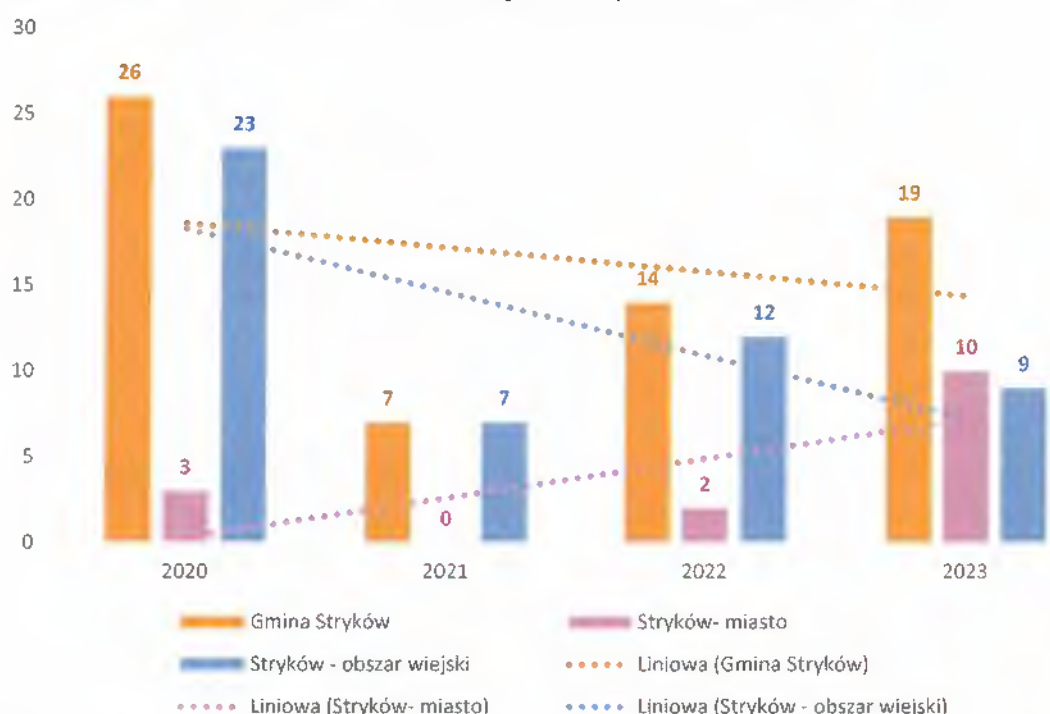
w Strykowie. Łącznie w skład Zespołu na koniec 2023 r. wchodziło 21 osób. Byli to przedstawiciele pomocy społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu (kurator), placówek oświatowych (szkoły, przedszkola), placówek ochrony zdrowia.

W 2023 roku odbyły się łącznie 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy domowej w Gminie Stryków. Na każdym posiedzeniu Zespołu sporządzany był protokół, do którego dołączana była lista obecności.

W 2023 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 19 Niebieskich Kart, w tym jedna Niebieska Karta przekazana przez Zespół Interdyscyplinarny w Elblągu².

Poniżej przedstawiono zestawienie obrazujące liczbę funkcjonujących Procedur Niebieska Karta (NK) w gminie. W latach 2020-2023 liczba kart na obszarze całej gminy maleje, porównując jednak rok 2021 z 2023 liczba NK wzrasta. Podobnie przedstawia się sytuacja na obszarze wiejskim gminy. Biorąc pod uwagę tylko obszar miasta liczba NK wzrasta.

Wykres 9 Liczba Procedur Niebieska Karta w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo należy pojmować nie tylko jako wskaźnik przestępstw, ale także jako bezpieczeństwo pożarowe i możliwość reakcji w trakcie zagrożenia z różnych przyczyn, głównie jako zagrożenia spowodowanego anomaliami pogodowymi.

² Raport o stanie Gminy Stryków za 2023 rok

W Strykowie przy ul. Grunwaldzkiej zlokalizowany jest Komisariat Policji. Ponadto funkcjonuje Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie oraz 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (w Strykowie, Kielminie, Dobrej, Koźlu, Swędowie, Warszewicach, Lipce, Ługach, Gozdowie i Bratoszewicach). JRG PSP w Strykowie obejmuje swoim zasięgiem działania 3 jednostki administracyjne. Są to: miasto Głowno, gmina Głowno oraz gmina Stryków.

W przypadku zaistnienia zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu osób, mieniu lub środowisku, Burmistrz Strykowa zwołuje posiedzenie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Strykowie, w skład którego wchodzi przedstawiciele służb ratowniczych i porządkowych oraz jednostek organizacyjnych Gminy. Do zadań zespołu należy przede wszystkim analiza występujących i potencjalnych zagrożeń dla mieszkańców oraz wypracowanie propozycji działań mających na celu zapobieganie i usuwanie zagrożeń oraz ich skutków.

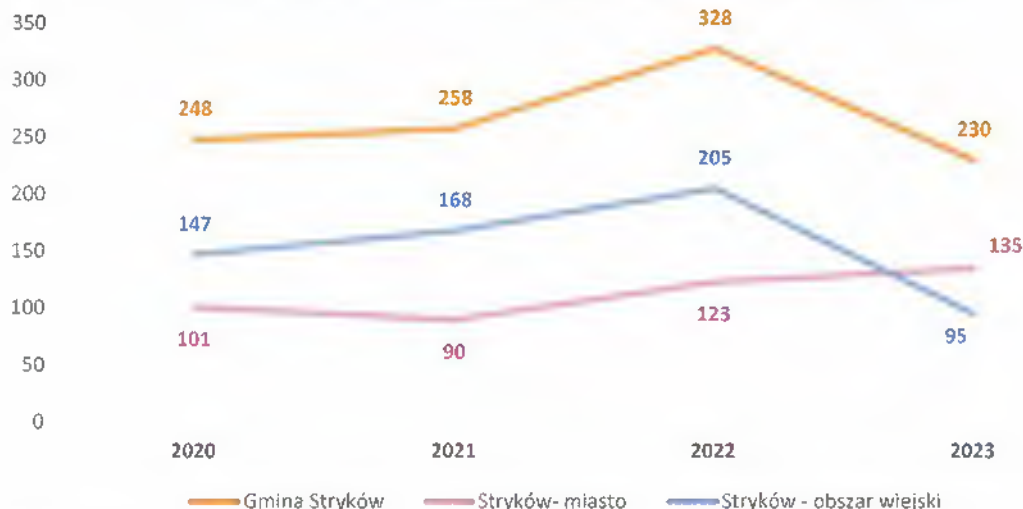
Wśród wielu działań mających za zadanie wyeliminowanie przestępstw i innych zjawisk patologicznych, władze samorządowe podjęły decyzję o konieczności monitorowania wizyjnego miasta. W tym celu realizowane jest zadanie pn. „Usługa ochrony osób i mienia oraz nadzoru z wykorzystaniem systemu monitoringu na terenie gminy Stryków”. Obecnie nie funkcjonuje całodobowy nadzór nad systemem monitoringu, niemniej jednak monitoring działa całodobowo tzn. rejestracja obrazu odbywa się przez całą dobę, natomiast nagrania z monitoringu udostępniane są w szczególnych przypadkach, wyłącznie na wniosek Policji. Monitoringiem objęto rejony dotychczas najbardziej zagrożone działalnością przestępczą oraz uczęszczane przez mieszkańców i osoby przyjezdne³.

Miarą bezpieczeństwa publicznego jest głównie liczba przestępstw obserwowanych na danym obszarze. W roku 2023 na terenie gminy stwierdzono 230 przestępstw, czyli o 18 mniej niż w 2020 roku. Patrząc na dane dotyczące miasta Strykowa, liczba przestępstw po 2021 roku ma tendencję wzrostową, osiągając w 2023 roku wyższe wartości od obszarów wiejskich gminy.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby zarejestrowanych przestępstw w latach 2020-2023. W latach 2020 – 2022 ich liczba przybierała tendencję wzrostową, w 2023 roku zmniejszyła się na obszarze całej gminy i obszarze wiejskim, wzrosła w mieście Stryków.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Wykres 10 Liczba zarejestrowanych przestępstw w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz Komisarzatu Policji w Strykowie

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE SPOŁECZNEJ

Zjawisko negatywne: zmniejszenie liczby ludności

Wskaźnik: Zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.

Bazując na danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Strykowie wskazuje się, iż w gminie zmniejsza się liczba mieszkańców. W porównaniu z rokiem 2020 liczba mieszkańców gminy w 2023 r. zmniejszyła się o 94 osoby (-0,74%). Zmniejszenie liczby ludności dotyczy głównie miasta Strykowa, odnotowano je na poziomie 214 osób, czyli (-6,09%) osób, w tym samym czasie na obszarze wiejskim nastąpił wzrost liczby o 120 osób (+1,31%). W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców gminy Stryków ogółem, liczbę mieszkańców miasta Strykowa i poszczególnych sołectw z obszaru wiejskiego gminy. Obliczono wskaźniki dla każdego z obszarów, a następnie kolorem żółtym oznaczono wartości niższe od wskaźnika dla gminy ogółem oraz odpowiadające im nazwy obszaru występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 5 Ludność w gminie Stryków w latach 2020-2023 - zmiany % liczby ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.

obszar	Liczba ludności ogółem		saldo	Wskaźnik [%]
	2020	2023		
gmina ogółem	12710	12616	-94	-0,74
Stryków - miasto	3516	3302	-214	-6,09
Sołectwa:	9194	9314	120	1,31
Anielin	114	108	-6	-5,26
Anielin Swędowski	292	334	42	14,38
Bartolin	82	89	7	8,54
Bratoszewice	1092	1060	-32	-2,93
Ciołek	76	76	0	0,00
Dobieszków	418	444	26	6,22
Dobra	595	608	13	2,18
Dobra-Nowiny	280	281	1	0,36
Gozdów	129	129	0	0,00
Kalinów	133	143	10	7,52

obszar	Liczba ludności ogółem		saldo	Wskaźnik [%]
	2020	2023		
gmina ogółem	12710	12616	-94	-0,74
Kielmina	471	468	-3	-0,64
Koźle	226	218	-8	-3,54
Lipka	201	205	4	1,99
Ługi	176	172	-4	-2,27
Michałówek	218	214	-4	-1,83
Niesułków	200	194	-6	-3,00
Niesułków-Kolonia	277	278	1	0,36
Nowostawy Górne	169	173	4	2,37
Osse	230	214	-16	-6,96
Pludwiny	120	105	-15	-12,50
Rokitnica	233	236	3	1,29
Sadówka	131	132	1	0,76
Sierżnia	89	90	1	1,12
Smolice	409	402	-7	-1,71
Sosnowiec	141	112	-29	-20,57
Sosnowiec-Pieńki	105	107	2	1,90
Stary Imielnik	185	187	2	1,08
Swędów	558	589	31	5,56
Tymianka	599	629	30	5,01
Warszewice	227	242	15	6,61
Wola Błędowa	233	247	14	6,01
Wrzask	109	115	6	5,50
Wyskoki	213	218	5	2,35
Zagłoba	112	111	-1	-0,89
Zelgoszcz	351	384	33	9,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: ujemny przyrost naturalny

Wskaźnik: przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku

Przyrost naturalny na przestrzeni badanych lat przybierał ujemne wartości, które naprzemiennie wzrastały i malały. Widoczne jest to również w podziale na miasto oraz obszar wiejski gminy.

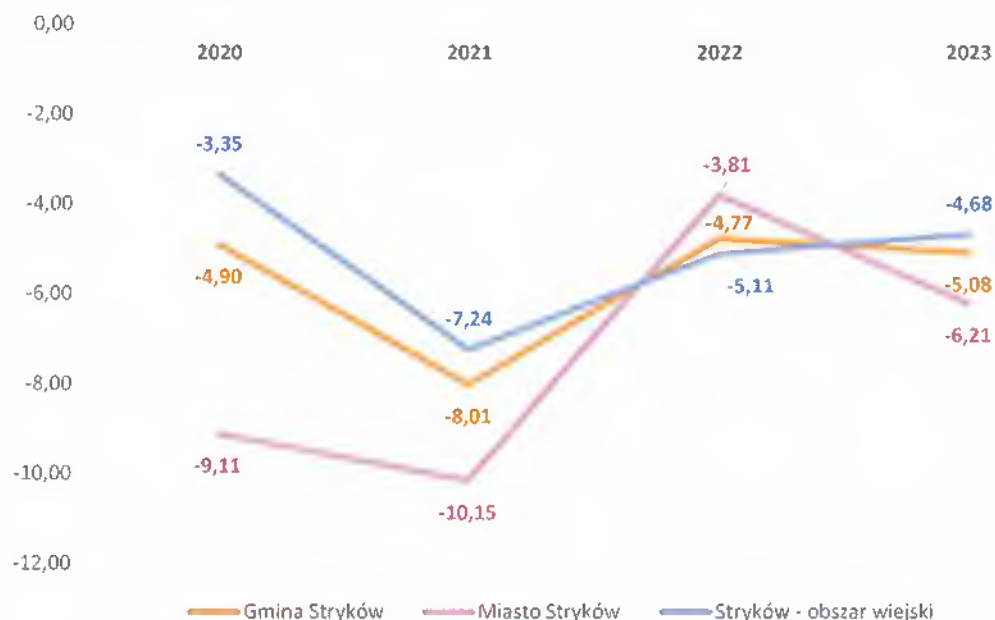
Tabela 6 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy

obszar	2020	2021	2022	2023
gmina Stryków	-4,90	-8,01	-4,77	-5,08
miasto Stryków	-9,11	-10,15	-3,81	-6,21
Stryków - obszar wiejski	-3,35	-7,24	-5,11	-4,68

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

Wartości wskaźnika poza rokiem 2022 są niższe dla obszaru miasta, zauważalna jest tam także najwyższa ujemna wartość wskaźnika na przestrzeni badanych lat (-10,15) w 2021 roku. Sytuacja na obszarze miasta Stryków jest zatem trudniejsza, chociaż również na obszarze wiejskim zauważalna jest tendencja do pogłębiania się negatywnego zjawiska. Zjawisko to doskonale obrazuje poniższy wykres.

Wykres 11 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

Zjawisko negatywne: ujemne saldo migracji

Wskaźnik: saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku

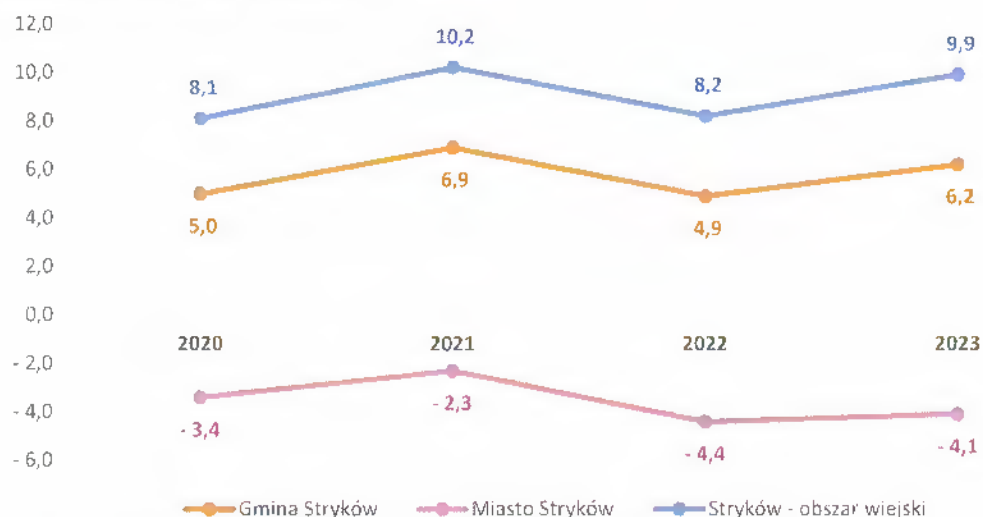
W latach 2020-2023 ujemne wartości salda migracji na 1000 ludności odnotowano dla miasta Stryków. Dla obszaru wiejskiego gminy wskaźniki co roku były dodatnie i to one wpływają na dodatnie wartości salda migracji na 1000 ludności w gminie Stryków ogółem. Świadczy to o negatywnej tendencji wyprowadzania się mieszkańców miasta poza jego granice.

Tabela 7 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020 -2023

obszar	2020	2021	2022	2023
gmina Stryków	5,0	6,9	4,9	6,2
miasto Stryków	-3,4	-2,3	-4,4	-4,1
Stryków - obszar wiejski	8,1	10,2	8,2	9,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (opracowanie własne)

Wykres 12 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków z podziałem na obszar miasta i obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Zjawisko negatywne: wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej

Wskaźnik: ludność korzystająca z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności ogółem na danym obszarze [%]

W tabeli przedstawiono wyżej opisany wskaźnik, ze względu na wrażliwość danych nie podano liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźników wyższe od wskaźnika dla gminy w latach. W kolumnie ogółem podano liczbę tych wartości, obliczono średnią dla gminy i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 8 Ludność korzystająca z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności ogółem na danym obszarze [%]

obszar	Wskaźnik [%]				ogółem = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	3,79	3,23	2,55	2,35	średnia = 1,52
Stryków - miasto	5,01	4,53	3,43	3,76	4
Sołectwa:	3,33	2,74	2,23	1,86	
Anielin	2,63	0,93	0,00	0,00	0
Anielin Swędowski	2,74	1,63	1,85	1,50	0
Bartolin	1,22	0,00	0,00	0,00	0
Bratoszewice	1,65	1,01	0,28	0,47	0
Ciołek	18,42	8,22	2,74	7,89	4
Dobieszków	2,39	1,18	0,92	0,90	0
Dobra	4,71	4,92	2,99	2,14	3
Dobra-Nowiny	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Gozdów	9,30	5,51	0,00	0,00	2
Kalinów	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kielmina	6,16	4,02	5,94	6,84	4
Koźle	2,21	2,73	1,85	0,00	0
Lipka	0,00	0,00	0,00	0,49	0
Ługi	1,70	3,49	2,94	4,07	3
Michałówek	7,34	5,74	6,42	4,67	4
Niesułków	14,50	8,04	4,62	2,58	4

obszar	Wskaźnik [%]				ogółem = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	3,79	3,23	2,55	2,35	średnia = 1,52
Niesułków-Kolonia	4,69	6,99	2,94	6,12	4
Nowostawy Górne	1,78	0,59	4,05	0,00	1
Osse	5,65	4,42	6,31	1,40	3
Pludwiny	1,67	0,00	1,82	0,00	0
Rokitnica	3,00	3,02	1,70	1,69	0
Sadówka	17,56	4,58	8,96	4,55	4
Sierznia	0,00	3,33	5,68	1,11	2
Smolice	0,24	1,73	1,26	0,00	0
Sosnowiec	5,67	5,63	2,48	4,46	3
Sosnowiec-Pieńki	0,00	0,00	0,00	0,93	0
Stary Imielnik	3,78	2,75	2,14	1,07	0
Swędów	2,51	3,11	2,25	2,21	0
Tymianka	0,67	0,67	0,83	0,48	0
Warszewice	3,08	2,58	1,30	2,89	1
Wola Błędowa	6,87	7,11	5,69	2,02	3
Wrzask	0,92	0,00	1,77	4,35	1
Wysoki	2,35	4,63	4,59	5,05	3
Zagłoba	4,46	4,42	0,00	0,00	2
Zelgoszcz	0,28	0,84	0,53	0,52	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: bezrobocie

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]

Wskaźnik obrazuje rozkład przestrzenny zjawiska w gminie, wskazując obszary, których mieszkańcy znajdują się w trudniejszej niż przeciętna sytuacja w gminie. Bezrobocie zawsze będzie problemem, na który należy zwracać uwagę, monitorując zmiany zachodzące na rynku pracy.

W tabeli przedstawiono zatem wyżej opisany wskaźnik, ze względu na wrażliwość danych nie podano liczby osób bezrobotnych. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej dla gminy w danym roku. W kolumnie ogółem podano liczbę tych wartości, obliczono średnią dla gminy i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 9 Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]

obszar	Wskaźnik [%]				ogółem = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	2,57	2,22	1,89	2,34	średnia = 1,52
Stryków - miasto	3,39	2,90	2,53	3,18	4
Sołectwa:	2,26	1,98	1,66	2,05	
Anielin	1,33	0,00	0,00	2,90	1
Anielin Swędowski	2,40	2,27	1,07	3,13	2
Bartolin	6,82	0,00	6,00	1,89	2
Bratoszewice	3,20	2,58	2,33	2,53	4
Ciołek	4,35	2,27	9,30	7,50	4
Dobieszków	2,60	2,16	2,55	2,15	2
Dobra	2,47	3,74	1,11	1,35	1
Dobra-Nowiny	1,68	1,67	2,21	1,12	1
Gozdów	1,27	2,60	0,00	1,27	1
Kalinów	0,00	1,22	0,00	0,00	0
Kielmina	2,84	1,78	1,44	0,73	1
Koźle	2,26	1,56	0,79	0,00	0

obszar	Wskaźnik [%]				ogółem = 55
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	2,57	2,22	1,89	2,34	średnia = 1,52
Lipka	3,20	1,56	1,60	1,63	1
Ługi	1,03	0,00	2,20	0,00	1
Michałówek	1,56	1,65	0,79	1,63	0
Niesułków	1,60	1,71	1,77	0,91	0
Niesułków-Kolonia	2,58	1,37	2,05	2,58	2
Nowostawy Górne	4,26	2,20	2,11	4,26	3
Osse	2,27	1,59	1,61	2,54	1
Pludwiny	2,67	2,74	1,39	1,47	2
Rokitnica	1,43	2,14	0,00	1,41	0
Sadowka	2,63	0,00	2,70	2,74	3
Sierznia	4,00	1,96	2,08	1,92	2
Smolice	0,86	1,33	1,36	1,82	0
Sosnowiec	2,38	1,22	2,82	5,80	2
Sosnowiec-Pienki	1,41	0,00	0,00	0,00	0
Stary Imielnik	3,67	2,91	1,92	7,92	4
Swędów	1,56	2,12	2,10	2,36	2
Tymianka	2,65	1,86	1,08	0,79	1
Warszewice	3,20	0,79	1,61	3,79	2
Wola Błędowa	0,00	3,38	2,63	1,32	2
Wrzask	0,00	0,00	0,00	1,43	0
Wysoki	2,24	0,74	1,54	3,88	1
Zagłoba	0,00	2,99	0,00	3,03	2
Zelgoszcz	1,91	2,84	1,37	1,79	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: Zwiększająca się liczba Procedur Niebieska Karta

Wskaźnik: liczba Procedur Niebieska Karta w stosunku do liczby ludności na danym obszarze [%]

W związku ze zwiększającą się liczbą Procedur Niebieska Karta (dalej: NK) poniżej przedstawiono wskaźnik obrazujący liczbę NK w stosunku do liczby ludności na danym obszarze. Ze względu na wrażliwość danych nie przedstawiono liczby funkcjonujących NK. Dla każdego roku kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wyższe od średniej dla gminy, następnie w kolumnie „ogółem” podano ich liczbę dla danego obszaru. Obliczono średnią dla gminy i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 10 Liczba procedur Niebieska Karta w stosunku do liczby ludności na danym obszarze [%]

obszar	wskaźnik [%]				ogółem = 38
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	0,20	0,06	0,11	0,15	średnia = 1,05
Stryków - miasto	0,09	0,00	0,06	0,30	1
Sołectwa:	0,25	0,08	0,13	0,10	
Anielin	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Anielin Swędowski	0,34	0,00	0,31	0,00	2
Bartolin	0,00	0,00	1,15	0,00	1
Bratoszewice	0,27	0,00	0,00	0,00	1
Ciołek	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Dobieszków	0,24	0,00	0,00	0,45	2
Dobra	0,34	0,00	0,17	0,33	3
Dobra-Nowiny	0,00	0,00	0,35	0,00	1
Gozdów	0,00	0,00	0,78	0,00	1
Kalinów	1,50	0,00	0,00	0,00	1
Kielmina	0,42	0,00	0,42	0,00	2
Koźle	0,00	0,00	0,00	0,46	1

obszar	wskaźnik [%]				ogółem = 38
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	0,20	0,06	0,11	0,15	średnia = 1,05
Lipka	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Ługi	0,00	0,00	0,59	0,00	1
Michałówek	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Niesułków	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Niesułków-Kolonia	0,36	0,00	0,00	0,00	1
Nowostawy Górne	0,00	0,59	0,00	0,00	1
Osse	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Pludwiny	0,00	1,85	0,00	0,00	1
Rokitnica	0,43	0,43	0,00	0,00	2
Sądówka	0,76	0,00	0,00	0,00	1
Sierżnia	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Smolice	0,49	0,00	0,00	0,00	1
Sosnowiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Sosnowiec-Pieńki	1,90	0,00	0,95	0,00	2
Stary Imielnik	0,00	0,55	0,53	0,00	2
Swędów	0,36	0,00	0,00	0,00	1
Tymianka	0,17	0,33	0,17	0,16	3
Warszewice	0,00	0,00	0,00	0,41	1
Wola Błędowa	0,43	0,00	0,41	0,00	2
Wrzask	0,00	0,00	0,00	0,87	1
Wysoki	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Zagłoba	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Zelgoszcz	0,28	0,00	0,00	0,26	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: Obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw

Wskaźnik: udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej dla gminy w danym roku. W kolumnie „ogółem” podano liczbę tych wartości, obliczono średnią dla gminy i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 11 Udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]

obszar	Liczba przestępstw				wskaźnik				ogółem = 37
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	248	258	328	230	1,95	2,04	2,60	1,82	średnia = 1,02
Stryków - miasto	101	90	123	135	2,87	2,63	3,67	4,09	4
Sołectwa:	147	168	205	95	1,60	1,82	2,22	1,02	
Anielin	2	2	4	1	1,75	1,87	3,70	0,93	1
Anielin Swędowski	3	5	7	1	1,03	1,63	2,16	0,30	0
Bartolin	1	0	0	1	1,22	0,00	0,00	1,12	0
Bratoszewice	22	20	32	9	2,01	1,84	2,99	0,85	2
Ciolek	0	0	1	0	0,00	0,00	1,37	0,00	0
Dobieszków	7	2	4	7	1,67	0,47	0,92	1,58	0
Dobra	18	21	24	13	3,03	3,44	3,99	2,14	4
Dobra-Nowiny	0	5	10	1	0,00	1,79	3,52	0,36	1
Gozdów	0	2	0	1	0,00	1,57	0,00	0,78	0
Kalinów	2	2	2	0	1,50	1,44	1,42	0,00	0
Kielmina	2	4	4	2	0,42	0,85	0,85	0,43	0
Koźle	3	0	3	0	1,33	0,00	1,39	0,00	0
Lipka	3	0	1	2	1,49	0,00	0,49	0,98	0
Ługi	1	1	1	0	0,57	0,58	0,59	0,00	0

obszar	Liczba przestępstw				wskaźnik				ogółem = 37
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	248	258	328	230	1,95	2,04	2,60	1,82	średnia = 1,02
Michałówek	2	4	5	1	0,92	1,91	2,29	0,47	0
Niesułków	8	9	7	3	4,00	4,52	3,59	1,55	3
Niesułków-Kolonia	3	8	3	3	1,08	2,94	1,10	1,08	1
Nowostawy Górne	1	2	1	0	0,59	1,18	0,58	0,00	0
Osse	0	2	5	0	0,00	0,88	2,25	0,00	0
Pludwiny	0	1	3	1	0,00	0,93	2,73	0,95	1
Rokitnica	1	2	1	0	0,43	0,86	0,43	0,00	0
Sadówka	1	2	1	2	0,76	1,53	0,75	1,52	0
Sierżnia	0	0	0	3	0,00	0,00	0,00	3,33	1
Smolice	10	12	10	10	2,44	2,96	2,52	2,49	3
Sosnowiec	10	14	7	3	7,09	9,86	5,79	2,68	4
Sosnowiec-Pieńki	10	14	32	9	9,52	13,59	30,48	8,41	4
Stary Imielnik	1	1	3	0	0,54	0,55	1,60	0,00	0
Śwędów	6	9	7	5	1,08	1,56	1,21	0,85	0
Tymianka	5	1	7	2	0,83	0,17	1,16	0,32	0
Warszewice	3	0	2	2	1,32	0,00	0,87	0,83	0
Wola Błędowa	6	6	3	2	2,58	2,51	1,22	0,81	2
Wrzask	0	0	1	0	0,00	0,00	0,88	0,00	0
Wyskoki	6	7	3	0	2,82	3,24	1,38	0,00	2
Zagłoba	1	0	0	2	0,89	0,00	0,00	1,80	0
Zelgoszcz	9	10	11	9	2,56	2,81	2,93	2,34	4

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie oraz Komisariatu Policji w Strykowie

Zjawisko negatywne: aktywność społeczna mieszkańców

Wskaźnik: frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego (PE) w 2024 roku

Dnia 09.06.2024 roku w Polsce odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. Frekwencja w Polsce wyniosła 40,64%, w województwie łódzkim 41,11%, w powiecie zgierskim 41,83%, zaś w gminie Stryków 43,94%. Frekwencja wyborcza mieszkańców gminy była zatem wyższa, niż ww. średnie, jednak warto zwrócić uwagę na rozkład przestrzenny wartości wskaźnika w gminie, które pokazują, że aktywność społeczna mieszkańców w tym zakresie jest zróżnicowana. Poniżej przedstawiono zatem zestawienie frekwencji wg podziału na miasto oraz sołectwa. W przypadku, kiedy granice danej komisji wyborczej obejmowały więcej niż jedno sołectwo, dla każdego sołectwa z danej komisji wpisano tę samą frekwencję. Kolorem żółtym oznaczono wartości poniżej frekwencji dla gminy ogółem oraz odpowiadające im nazwy obszarów, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

Tabela 12 Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku

obszar	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	43,94
Stryków - miasto	42,63
Sołectwa:	
Anielin	47,28
Anielin Śwędowski	46,90
Bartolin	47,28
Bratoszewice	43,11
Ciołek	36,26
Dobieszków	47,67
Dobra	50,42
Dobra-Nowiny	50,42
Gozdów	36,26
Kalinów	43,11
Kielmina	36,17

obszar	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	43,94
Koźle	36,26
Lipka	44,36
Ługi	47,67
Michałówek	47,67
Niesułków	47,28
Niesułków-Kolonia	44,36
Nowostawy Górne	44,36
Osse	49,78
Pludwiny	36,26
Rokitnica	38,30
Sadówka	36,26
Sierżnia	47,28
Smolice	46,90
Sosnowiec	47,28
Sosnowiec-Pieńki	47,28
Stary Imielnik	47,67
Swędów	46,15
Tymianka	49,78
Warszewice	47,28
Wola Błędowa	40,50
Wrzask	36,26
Wyskoki	36,72
Zagłoba	36,26
Zelgoszcz	39,09

Źródło: <https://wybory.gov.pl/pe2024/pl/frekwencja/Koniec/gm/102008>

Podsumowanie

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie dotychczasowej analizy, prezentując zjawiska negatywne występujące w sferze społecznej na obszarze gminy Stryków. W przypadku wskaźników: przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku oraz saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku, ze względu na brak danych dla poszczególnych sołectw, obowiązuje podział na miasto Stryków oraz sołectwa ogółem.

Dla każdego z obszarów poddanych analizie podsumowano liczbę występujących negatywnych zjawisk społecznych (kolumna „ogółem”), obliczono średnią dla gminy, a następnie kolorem fioletowym oznaczono wartości od niej wyższe oraz odpowiadające im nazwy obszarów. W ten sposób wyłoniono obszar koncentracji zjawisk negatywnych – jest to miasto Stryków oraz sołectwa: Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wyskoki, Zagłoba, Zelgoszcz.

Tabela 13 Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych dla sfery społecznej

Obszar	zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.	przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku	saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku	ludność korzystająca z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności ogółem na danym obszarze [%]	udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]	liczba Procedur Niebieska Karta w stosunku do liczby ludności na danym obszarze [%]	udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]	frekwencja w wyborach do PE w 2024 roku [%]	OGÓŁEM = 82
				ogółem = 55	ogółem = 55	ogółem=38	ogółem = 37		
gmina ogółem	-0,74	-5,08	6,2	1,52	1,52	1,05	1,02	43,94	2,27
Stryków - miasto	-6,09	-6,21	-4,1	4	4	1	4	42,63	7
Sołectwa:	1,31	-4,68	9,9						
Anielin	-5,26			0	1	0	1	47,28	1
Anielin Swędowski	14,38			0	2	2	0	46,9	2
Bartolin	8,54			0	2	1	0	47,28	1
Bratoszewice	-2,93			0	4	1	2	43,11	4
Ciołek	0,00			4	4	0	0	36,26	3
Dobieszków	6,22			0	2	2	0	47,67	2
Dobra	2,18			3	1	3	4	50,42	3
Dobra-Nowiny	0,36			0	1	1	1	50,42	0
Gozdów	0,00			2	1	1	0	36,26	2
Kalinów	7,52			0	0	1	0	43,11	1
Kielmina	-0,64			4	1	2	0	36,17	3
Koźle	-3,54			0	0	1	0	36,26	2
Lipka	1,99			0	1	0	0	44,36	0
Ługi	-2,27			3	1	1	0	47,67	2
Michałówek	-1,83			4	0	0	0	47,67	2
Niesułów	-3,00			4	0	0	3	47,28	3
Niesułów-Kolonia	0,36			4	2	1	1	44,36	2
Nowostawy Górne	2,37			1	3	1	0	44,36	1
Osse	-6,96			3	1	0	0	49,78	2
Pludwiny	-12,50			0	2	1	1	36,26	3
Rokitnica	1,29			0	0	0	0	38,3	2
Sadówka	0,76			4	3	1	0	36,26	3
Sierznia	1,12			2	2	0	1	47,28	2
Smolice	-1,71			0	0	1	3	46,9	2
Sosnowiec	-20,57			3	2	0	4	47,28	4
Sosnowiec-Pieńki	1,90			0	0	2	4	47,28	2
Stary Imielnik	1,08			0	4	2	0	47,67	2
Swędów	5,56			0	2	1	0	46,15	1
Tymianka	5,01			0	1	3	0	49,78	1
Warszewice	6,61			1	2	1	0	47,28	1

Obszar	zmiany % ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.	przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 roku	saldo migracji na 1000 ludności w 2023 roku	ludność korzystająca z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności ogółem na danym obszarze [%]	udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]	liczba Procedur Niebieska Karta w stosunku do liczby ludności na danym obszarze [%]	udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]	frekwencja w wyborach do PE w 2024 roku [%]	OGÓŁEM = 82
				ogółem = 55	ogółem = 55	ogółem=38	ogółem = 37		
gmina ogółem	-0,74	-5,08	6,2	1,52	1,52	1,05	1,02	43,94	2,27
Wola Błędowa	6,01			3	2	2	2	40,5	5
Wrzask	5,50			1	0	1	0	36,26	1
Wysoki	2,35			3	1	0	2	36,72	3
Zagłoba	-0,89			2	2	0	0	36,26	4
Zeigoszcz	9,40			0	1	2	4	39,09	3

Źródło: Opracowanie własne

Na obszarze koncentracji występowania zjawisk negatywnych, czyli w mieście Stryków oraz w sołectwach: Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wyskoki, Zagłoba i Zelgoszcz odnotowano występowanie więcej niż dwóch zjawisk negatywnych w sferze społecznej (średnia dla gminy Stryków wyniosła 2,27).

Najtrudniejsza sytuacja występuje w mieście Stryków, gdzie odnotowano 7 zjawisk negatywnych, a następnie w sołectwach: Wola Błędowa - 5 zjawisk negatywnych; Bratoszewice, Sosnowiec i Zagłoba – po 4 zjawiska negatywne oraz Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Wyskoki i Zelgoszcz – po 3 zjawiska negatywne.

Dokonana diagnoza wskazuje na występowanie na obszarze gminy niekorzystnej sytuacji demograficznej. Zmniejszająca się liczba ludności (w szczególności na obszarze miasta) oraz ujemny przyrost naturalny nie są dobrymi prognostykami. Także ujemne saldo migracji na 1000 ludności na terenie miasta Strykowa nie napawa optymizmem i świadczy o odpływie ludności.

Choć liczba beneficjentów pomocy społecznej maleje w stosunku do roku bazowego, to jednak nadal gminę zamieszkują osoby, które potrzebują wsparcia.

Wśród głównych zjawisk negatywnych zachodzących w sferze społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie w gminie Stryków dotyczy głównie niewykwalifikowanych pracowników, nie mniej jednak jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia odciskają również piętno na funkcjonowaniu rodziny osoby pozostającej bez pracy. W szczególności dotyczy to dzieci osoby bezrobotnej, które odczuwając własną sytuacją materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

Negatywnym zjawiskiem jest także przemoc w rodzinie, diagnozowana na podstawie aktywnych Procedur Niebieska Karta. Dziedzinami szczególnie powiązanymi z tym obszarem jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych, ubóstwo i bezrobocie.

Dziedzinami, szczególnie powiązanymi ze zjawiskiem przestępczości są:

- bezrobocie i ubóstwo – długotrwałe bezrobocie prowadzić może do obniżenia poczucia własnej sprawczości, z kolei ubóstwo skutkować może przeniesieniem odpowiedzialności za swoje życie i czyny na obecnie panujący ustrój/władze/ konkretne instytucje;
- wspieranie rodziny – w zakresie przekazywania pozytywnych norm i wartości życia w bezpiecznym, nieprzestępczym społeczeństwie;
- przemoc – przemoc ściśle związana jest z pojęciem przestępczości; przemoc w rodzinie, która nie jest zgłaszana, utwierdzać może sprawcę w poczuciu bezkarności;

- uzależnienia – zarówno w kontekście handlu nielegalnymi towarami, jak i zwiększeniem dokonywanych przestępstw pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Ostatnim badanym obszarem była aktywność społeczna mieszkańców mierzona przy pomocy wskaźnika – frekwencji wyborczej. Niższa frekwencja wyborcza wśród mieszkańców może wskazywać na różne zjawiska społeczne i polityczne, które wpływają na zaangażowanie obywateli w procesy demokratyczne. Może też świadczyć o ogólnym rozczarowaniu społeczeństwa polityką. Jeśli mieszkańcy nie ufają politykom lub instytucjom rządowym, mogą nie widzieć sensu uczestniczenia w wyborach, wierząc, że ich głos nie wpłynie na realne zmiany. W niektórych przypadkach wyborcy mogą odczuwać, że ich głos nie ma znaczenia, szczególnie jeśli uważają, że wybory są przewidywalne lub że i tak nic nie zmieni się w ich codziennym życiu. Czasami brak uczestnictwa wynika z nikłego zainteresowania sprawami politycznymi lub z braku wiedzy na temat kandydatów i programów wyborczych. W takim przypadku wyborcy mogą czuć się niekompetentni do podejmowania świadomych decyzji. Problemem może być również niski poziom edukacji obywatelskiej - brak zrozumienia znaczenia udziału w wyborach, wynikający z niedostatecznego kształcenia w tym zakresie, może sprawiać, że mieszkańcy nie doceniają swojego prawa do głosowania. Niska frekwencja wyborcza stanowi więc ważny sygnał o kondycji społeczeństwa obywatelskiego i poziomie zaangażowania obywateli, często wskazując na potrzebę reform w zakresie edukacji obywatelskiej i działań mających na celu odbudowę zaufania społecznego.

3. Sfera gospodarcza

Analiza gospodarcza ma określić obszary gminy o niskim stopniu przedsiębiorczości oraz słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw.

Gospodarka to „system gospodarstw domowych, rolnych, przedsiębiorstw, instytucji publicznych i prywatnych zapewniający zaspokojenie potrzeb określonej populacji, współcześnie najczęściej regulowany przez państwo lub rynek.

Gospodarka to całokształt działalności gospodarczej prowadzonej w danym regionie (gospodarka regionalna), kraju (gospodarka narodowa) lub na całym świecie (gospodarka światowa) polegającej na wytwarzaniu dóbr i świadczeniu usług zgodnie z potrzebami ludności. W ramach gospodarki funkcjonują trzy podstawowe sektory, tj.: rolnictwo, przemysł i usługi⁴.

„Pierwsze rodzaje aktywności gospodarczej (gospodarki) na terenie dzisiejszej gminy Stryków związane były z handlem i rzemiosłem. Próbowano podjąć inicjatywę zorganizowania produkcji tekstylnej za sprawą ówczesnego właściciela Feliksa Czarneckiego – bez powodzenia. Powstała co prawda manufaktura, lecz Stryków nadal pozostał miasteczkiem rzemieślniczo-rolniczym. Ówczesne działania pozostawiły ślad w postaci istniejącego do dziś półkolistego placu w centrum miasta.

⁴ Portal Edukacji Ekonomicznej NBP <https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/gospodarka>

Od czasu zakończenia II wojny światowej rozwija się istniejące od wieków rzemiosło, tym razem szewstwo, krawiectwo i garbarstwo.

Po drugiej wojnie światowej, lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte przyniosły gwałtowny proces uprzemysłowienia, co zmieniło oblicze rolniczego dotychczas regionu. Obecnie gmina jest prężnie rozwijającym się ośrodkiem skupiającym firmy wielu branż, które zlokalizowały na jej terenie swoje magazyny i fabryki, a to z kolei przełożyło się na malejące bezrobocie i coraz większe możliwości inwestycyjne.

Główne korzyści dla samorządu płynące z lokowania się firm to przede wszystkim wzrost dochodów z podatków, które gmina może przeznaczyć na podnoszenie jakości życia swoich mieszkańców, a także spadek bezrobocia. W chwili obecnej na terenie gminy działają znaczące światowe firmy ze: Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Finlandii, Holandii, USA czy Francji. Światowi liderzy zajmują powierzchnię ponad 350 ha z różnych branż, w tym obsługi logistycznej i magazynowej, innowacyjnych technologii, papierniczej, motoryzacyjnej, farmaceutycznej.

Działalność wielkich, zagranicznych koncernów skupiona jest w szczególności na 4 parkach przemysłowych:

1. SEGRO Logistics Park Stryków (dawniej Tulipan Park),
2. Diamond Business Park Stryków,
3. Panattoni Park Stryków,
4. ProLogis Park Stryków.

Strategicznym czynnikiem decydującym o rozwoju gospodarczym jest objęcie terenu gminy w sołectwach: Smolice, Swędów i Zelgoszcz o łącznej powierzchni 47,3007 ha i Strykowie o powierzchni 6,7217 ha obszarem Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Grupa Sandoz S.A., Prowell Sp. z o. o., SWM Poland Sp. z o. o.), a także korzystne uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego⁵.

Podmioty gospodarcze

W latach 2020 – 2023 zmiany w liczbie podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wg Sekcji PKD 2007 w poszczególnych sekcjach, kształtowały się łagodnie, nie odnotowano spektakularnych wzrostów oraz spadków.

Największe zmiany w różnicy liczby podmiotów w roku 2023 w stosunku do 2020 to:

- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji J - Informacja i komunikacja – o 28 podmiotów;
- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji F. Budownictwo – o 26 podmiotów;
- Zwiększenie liczby podmiotów w sekcji M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – o 23 podmioty;
- Zmniejszenie liczby podmiotów w sekcji K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – o 7 podmiotów.

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)		Wartości w latach				
		2020	2021	2022	2023	Saldo
1.	Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	18	16	17	-1
2.	Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0
3.	Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	171	168	175	175	4
4.	Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	1	1	1	-2
5.	Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	2	3	3	1
6.	Sekcja F - Budownictwo	183	196	205	209	26
7.	Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	300	314	311	304	4
8.	Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	111	109	107	123	12
9.	Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	31	31	29	29	-2
10.	Sekcja J - Informacja i komunikacja	26	28	38	54	28
11.	Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34	30	30	27	-7
12.	Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57	59	62	63	6
13.	Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	112	127	128	135	23
14.	Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	46	44	46	47	1
15.	Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	13	13	13	0
16.	Sekcja P - Edukacja	42	43	47	51	9
17.	Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	70	74	82	87	17
18.	Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	44	44	45	44	0
19.	Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	92	92	97	103	11
Ogółem		1 355	1 393	1 435	1 486	131

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

W 2023 roku najliczniejszy udział w całkowitym zestawieniu podmiotów gospodarczych mają podmioty zaklasyfikowane do Sekcji:

- G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych: 20,46%;
- F: Budownictwo: 14,06%;
- C: Przetwórstwo przemysłowe: 11,78%;
- M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: 9,08%;
- H - Transport i gospodarka magazynowa: 8,28%;
- S i T: Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby: 6,93%.

Gospodarka gminna opiera się głównie na handlu, naprawach, działalności budowlanej i przetwórstwie przemysłowym. W następnej kolejności funkcjonuje działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, transport oraz pozostała działalność usługowa oraz działalność gospodarstw domowych.

Gmina zapewnia mieszkańcom podstawowe usługi społeczne i finansowe – na terenie gminy funkcjonują placówki opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, oświaty i edukacji, kultury, komunikacji oraz podstawowej infrastruktury komunalnej.

Tak jak w całym kraju, w strukturze podmiotów dominuje sektor prywatny - w 2023 roku odnotowano 1 486 podmiotów gospodarczych, w tym 1 443 podmioty z sektora prywatnego, czyli 97,11% ogółu podmiotów. Sektor publiczny reprezentowany jest zaś przez Urząd Miejski w Strykowie, jednostki oświatowe oraz instytucje kultury.

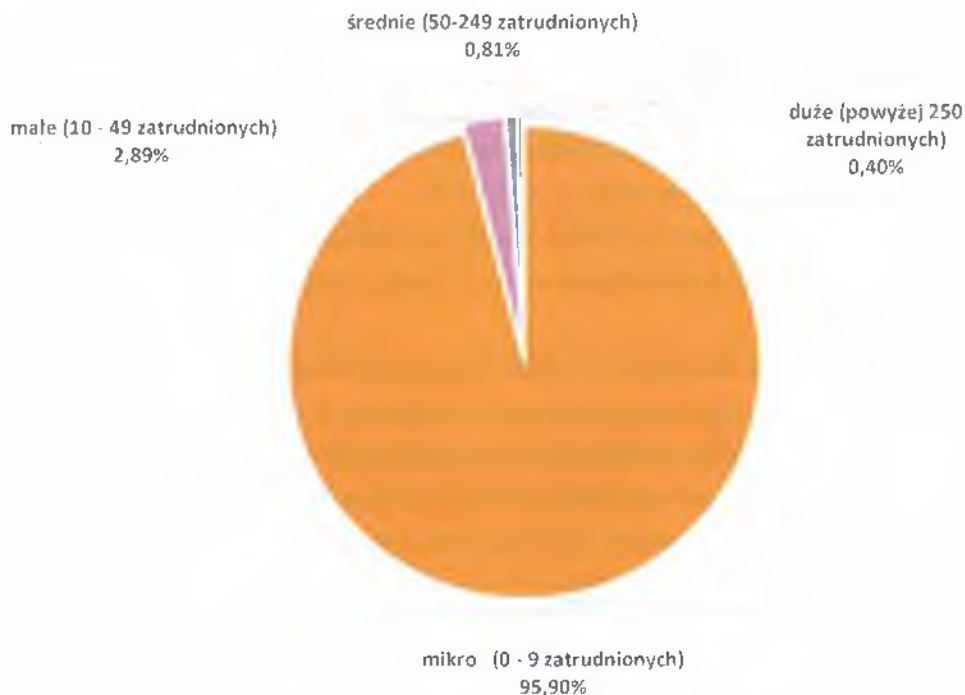
Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków w latach 2020-2023

Podmioty wg sektorów własnościowych		2020	2021	2022	2023
1.	podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 355	1 393	1 435	1 486
2.	sektor publiczny - ogółem	35	34	34	34
	sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	19	19	19	19
	sektor publiczny - przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
	sektor publiczny - spółki handlowe	0	0	0	0
	sektor publiczny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
3.	sektor prywatny - ogółem	1 314	1 350	1 391	1 443
	sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 039	1 067	1 106	1 150
	sektor prywatny - spółki handlowe	98	102	103	104
	sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	28	28	26	23
	sektor prywatny - spółdzielnie	5	4	3	3
	sektor prywatny - fundacje	2	3	5	5
	sektor prywatny - fundacje rodzinne	(-)	(-)	(-)	1
	sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	53	53	54	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

W strukturze działalności gospodarczej przeważają firmy małe, w większości są to firmy rodzinne, prowadzące działalność na własny rachunek, w różnych gałęziach usług. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy, najwięcej podmiotów (95,90%) zatrudniało do 9 osób. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły podmioty zatrudniające od 10 do 49 osób - 2,89%. Firmy zatrudniające od 50 do 249 pracowników stanowiły 0,81% ogółu, a od 250 pracowników - 0,40% ogółu. Wśród dużych przedsiębiorstw jedno zatrudniało powyżej 1 tysiąca pracowników.

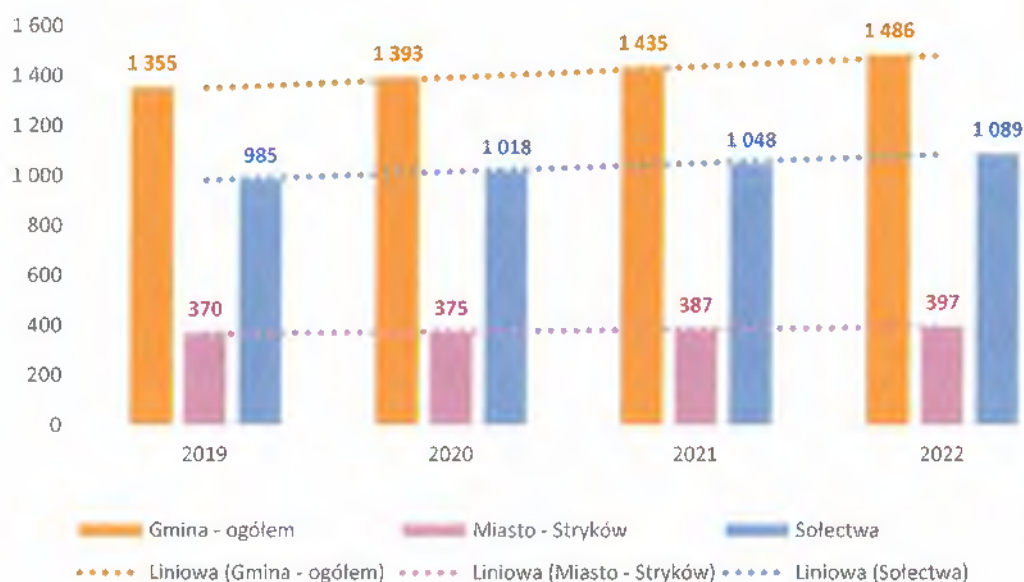
Wykres 13 Rozkład podmiotów gospodarki narodowej wg klasy wielkości (stan na dzień 31.12.2023 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze gminy Stryków w latach 2020 – 2023 charakteryzowała się tendencją wzrostową. W okresie tym przybyło 131 podmiotów, przy czym 27 na obszarze miasta, zaś 104 na obszarze wiejskim gminy.

Wykres 14 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Stryków w latach 2020 – 2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Nowo zarejestrowane oraz wyrejestrowane podmioty gospodarcze

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie ma tendencję wzrostową, choć w 2021 roku odnotowano ich zmniejszenie w stosunku do roku 2020. Liczba podmiotów wyrejestrowanych wzrasta do roku 2022, po czym w 2023 zmniejszała się w stosunku do roku 2022.

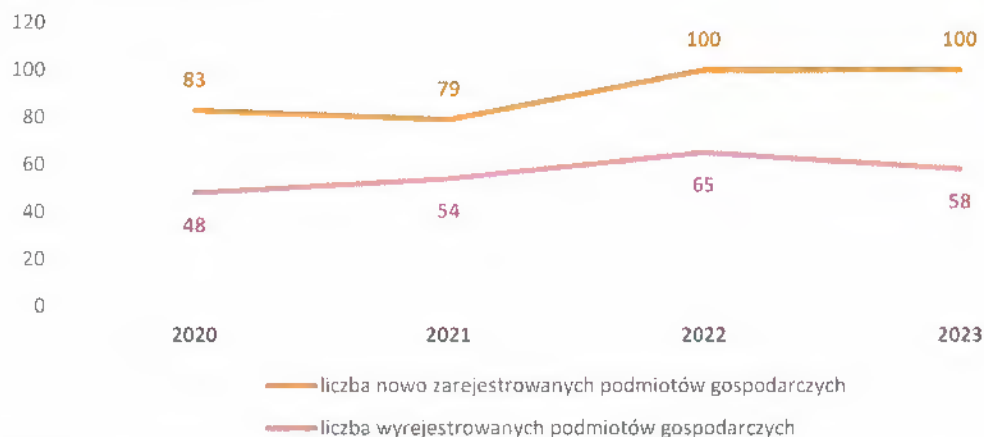
Tabela 16 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

Obszar	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem				liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
gmina ogółem	83	79	100	100	48	54	65	58
Stryków - miasto	20	21	24	27	12	16	9	18
Sołectwa:	63	58	76	73	36	38	56	40
Anielin	0	0	1	0	0	0	1	0
Anielin Swędowski	4	1	5	5	1	2	2	4
Bartolin	0	0	0	0	0	0	0	0
Bratoszewice	1	6	10	6	5	5	7	4
Ciołek	2	3	1	0	0	0	1	2
Dobieszków	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobra	6	2	6	5	2	5	6	2
Dobra-Nowiny	4	1	3	3	2	3	6	1
Gozdów	2	0	2	2	1	0	0	2
Kalinów	4	1	0	1	0	0	0	1
Kielmina	1	6	7	6	3	2	6	2

Obszar	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem				liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych - ogółem			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Koźle	0	2	0	1	1	0	1	2
Lipka	0	0	3	1	0	1	1	0
Ługi	3	4	8	4	3	2	2	6
Michałówek	0	3	1	2	0	3	0	0
Niesułków	1	0	2	0	0	0	0	0
Niesułków-Kolonia	3	1	3	3	2	0	3	1
Nowostawy Górne	0	2	1	1	0	2	1	0
Osse	3	0	2	0	0	0	0	0
Pludwiny	0	1	0	0	0	0	1	0
Rokitnica	1	1	1	2	0	0	1	0
Sądówka	0	0	0	1	0	0	0	0
Sierżnia	0	0	0	5	1	0	1	0
Smolice	2	4	3	4	2	2	3	1
Sosnowiec	2	5	1	3	2	2	3	3
Sosnowiec-Pieńki	0	0	0	0	0	0	0	0
Stary Imielnik	3	2	2	1	3	1	1	0
Swędów	4	2	4	4	3	5	3	2
Tymianka	8	6	3	4	2	3	2	7
Warszewice	0	2	1	3	0	0	2	0
Wola Błędowa	1	1	1	1	0	0	0	0
Wrzask	0	0	0	0	0	0	0	0
Wysoki	1	0	1	0	2	0	1	0
Zagłoba	0	0	0	0	0	0	0	0
Zelgoszcz	7	2	4	5	1	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Wykres 15 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych

Rolnictwo

Struktura użytków pokazuje wyraźnie poziom zainwestowania gminy oraz możliwe rezerwy inwestycyjne. Dominujący rodzaj użytków wskazuje także na sposób zagospodarowania terenów, co z kolei świadczy o funkcji i przeznaczeniu terenów w poszczególnych jednostkach, a także w całej gminie. W gminie Stryków dominują użytki rolne, stanowiąc prawie 75,97% całości powierzchni gminy (w tym grunty orne około 62,44% powierzchni), a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione,

zajmujące niemal 12,76% powierzchni gminy. Wśród terenów zabudowanych i zurbanizowanych dominują tereny komunikacyjne - drogi, tereny przemysłowe i tereny mieszkaniowe. Zgodnie z przyjętą polityką przestrzenną, terenami inwestycyjnymi powinny być w pierwszej kolejności nieużytki i zurbanizowane tereny niezabudowane, których łączna powierzchnia sięga około 0,72% powierzchni gminy tj. około 113 ha.

Na terenie gminy Stryków z punktu widzenia przydatności terenów pod rolnictwo, warunki do dalszego jego rozwoju nie są korzystne. Elementy środowiska, które determinują tę przydatność to m.in.:

- przestrzenne zróżnicowanie terenu gminy,
- niska klasa gleb (klasa IV i V),
- niewielkie modyfikacje w zakresie struktury użytkowania ziem.

Cechą charakterystyczną gospodarstw rolnych w gminie jest ich rozdrobnienie. Rolnictwo w gminie Stryków reprezentuje typ gospodarki ekstensywnej, opartej na produkcji zbóż należących do nisko plonujących oraz dających małe dochody, ale nie wymagających szczególnych nakładów pracy i wysokiego nawożenia.

Gospodarka rolna gminy Stryków, aby sprostać wymogom zmieniającego się systemu, uwzględniającego spójne powiązanie z gospodarką rynkową oraz współdziałanie z gospodarką Unii Europejskiej powinna nadal się przekształcać i realizować procesy modernizacji rolnictwa.

Przemiany i przebudowa rolnictwa powinny zmierzać w kierunku:

- zmian w strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych polegających na zwiększeniu przeciętnego obszaru gospodarstwa,
- rozwoju przemysłu rolno - przetwórczego,
- rozwoju działalności pozarolniczej, w efekcie której tradycyjna wieś monofunkcyjna powinna się przekształcić w nowoczesną wieś wielofunkcyjną.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE GOSPODARCZEJ

Dokonano szczegółowej analizy nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w oparciu o podział gminy na sołectwa i miasto Stryków. Celem jest wskazanie obszarów, gdzie poziom przedsiębiorczości jest niższy od średniej dla gminy Stryków, a zatem obszarów, w których procentowy udział liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych jest wyższy od średniej dla gminy.

Zjawisko negatywne: zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców

Wskaźnik: liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych

Poniżej przedstawiono wskaźnik. „x” oznacza brak podmiotów wyrejestrowanych i nowo zarejestrowanych – stagnacja, „y” oznacza przedsiębiorstwo wyrejestrowane przy 0 liczbie podmiotów nowo zarejestrowanych. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej dla gminy w danym roku. W kolumnie ogółem podano liczbę tych wartości, obliczono średnią dla gminy i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe oraz obszary odpowiadające tym wartościom,

wskazując obszar koncentracji zjawiska. Jest to miasto Stryków i sołectwa: Anielin Swędowski, Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Dobra-Nowiny, Kielmina, Koźle, Ługi, Niesułków-Kolonia, Nowostawy Górne, Sierznia, Smolice, Sosnowiec, Swędów, Tymianka, Wysoki.

Tabela 17 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych

Obszar	wskaznik				Ogółem = 49
	2020	2021	2022	2023	
gmina ogółem	0,58	0,68	0,65	0,58	Średnia = 1,35
Stryków - miasto	0,60	0,76	0,38	0,67	3
Sołectwa:	0,57	0,66	0,74	0,55	
Anielin	x	x	1,00	x	1
Anielin Swędowski	0,25	2,00	0,40	0,80	2
Bartolin	x	x	x	x	0
Bratoszewice	5,00	0,83	0,70	0,67	4
Ciołek	0,00	0,00	1,00	2,00	2
Dobieszków	x	x	x	x	0
Dobra	0,33	2,50	1,00	0,40	2
Dobra-Nowiny	0,50	3,00	2,00	0,33	2
Gozdów	0,50	x	0,00	1,00	1
Kalinów	0,00	0,00	x	1,00	1
Kielmina	3,00	0,33	0,86	0,33	2
Koźle	y	0,00	1,00	2,00	3
Lipka	x	1,00	0,33	0,00	1
Ługi	1,00	0,50	0,25	1,50	2
Michałówek	x	1,00	0,00	0,00	1
Niesułków	0,00	x	0,00	x	0
Niesułków-Kolonia	0,67	0,00	1,00	0,33	2
Nowostawy Górne	x	1,00	1,00	0,00	2
Osse	0,00	x	0,00	x	0
Pludwiny	x	0,00	1,00	x	1
Rokitnica	0,00	0,00	1,00	0,00	1
Sadówka	x	x	x	0,00	0
Sierznia	1,00	x	1,00	0,00	2
Smolice	1,00	0,50	1,00	0,25	2
Sosnowiec	1,00	0,40	3,00	1,00	3
Sosnowiec-Pieńki	x	x	x	x	0
Stary Imielnik	1,00	0,50	0,50	0,00	1
Swędów	0,75	2,50	0,75	0,50	3
Tymianka	0,25	0,50	0,67	1,75	2
Warszewice	x	0,00	2,00	0,00	1
Wola Błędowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Wrzask	x	x	x	x	0
Wysoki	2,00	x	1,00	x	2
Zagłoba	x	x	x	x	0
Zelgoszcz	0,14	0,00	0,25	0,00	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych)

Problemy w sferze gospodarczej

Gmina Stryków to jeden z najbardziej rozwiniętych gospodarczo obszarów w województwie łódzkim. Jej strategiczne położenie na skrzyżowaniu dwóch głównych autostrad kraju, A1 i A2, stanowi kluczowy element wpływający na dynamiczny rozwój gospodarczy regionu. Bliskość tych ważnych szlaków komunikacyjnych sprawia, że Stryków jest naturalnym wyborem dla inwestorów poszukujących dogodnej lokalizacji dla swoich działalności, szczególnie tych związanych z logistyką, transportem oraz handlem.

Rozwinięta infrastruktura drogowa zapewnia nie tylko łatwy dostęp do głównych rynków zbytu w kraju, ale również do innych krajów Unii Europejskiej, co sprzyja międzynarodowej wymianie handlowej. Ponadto, doskonała komunikacja drogowa przyciąga liczne przedsiębiorstwa, które decydują się na ulokowanie tutaj swoich centrów logistycznych i magazynowych, co w konsekwencji generuje nowe miejsca pracy i stymuluje lokalną gospodarkę.

Fotografia 1 Strefa przemysłowa w gminie Stryków

Źródło: Fotografia własna

Dzięki temu, Stryków stał się istotnym ośrodkiem gospodarczym, w którym dynamicznie rozwija się przemysł oraz sektor usługowy. Obecność wielu firm logistycznych, transportowych i handlowych przyczynia się do wzrostu zatrudnienia oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dodatkowo, inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną sprzyjają dalszemu rozwojowi regionu, czyniąc go atrakcyjnym miejscem do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wzrost liczby przedsiębiorstw i liczby pracowników tymczasowych głównie z zagranicy prowadzi do nadmiernego obciążenia istniejącej infrastruktury miejskiej. Wzmoczona działalność gospodarcza oraz napływ ludności skutkują zwiększonym ruchem na drogach, co prowadzi do powstawania korków i wydłużenia czasu przejazdu, a także do szybszego zużywania się nawierzchni drogowej. W efekcie, konieczne stają się częstsze i kosztowne remonty oraz modernizacje dróg, aby utrzymać ich funkcjonalność i zapewnić bezpieczeństwo użytkowników. Równocześnie, systemy kanalizacyjne i wodociągowe stają się niewystarczające, aby sprostać rosnącym potrzebom mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Wzrost liczby podłączeń do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej powoduje przeciążenia. Problemy te mogą również skutkować zanieczyszczeniem wód gruntowych oraz okolicznych zbiorników wodnych, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego oraz środowiska naturalnego. Sieci energetyczne również odczuwają skutki dynamicznego rozwoju miasta. Zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną, wynikające z rozwijających się przedsiębiorstw,

proceedzi do przeciążeń sieci energetycznej. W rezultacie, gmina może doświadczać częstszych przerw w dostawach energii, co negatywnie wpływa na codzienne życie mieszkańców oraz na działalność gospodarczą. Awaryjność sieci energetycznej zwiększa także koszty utrzymania i napraw, co obciąża budżet gminy. Infrastruktura w mieście Stryków, która nie była projektowana z myślą o tak intensywnym wykorzystaniu, staje się przestarzała i wymaga pilnych modernizacji. Konieczne jest wdrożenie kompleksowego planu rewitalizacji infrastruktury miejskiej, który obejmować będzie rozbudowę i unowocześnienie sieci drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej oraz energetycznej. Tylko poprzez takie działania możliwe będzie zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju miasta, który sprosta rosnącym wymaganiom mieszkańców oraz przedsiębiorstw.

Modernizacja infrastruktury miejskiej nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, ale również zwiększy atrakcyjność inwestycyjną miasta. Inwestorzy będą bardziej skłonni lokować swoje przedsiębiorstwa w miejscach, gdzie infrastruktura jest nowoczesna i niezawodna, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do dalszego rozwoju gospodarczego Strykowa. W związku z tym, konieczne jest podjęcie zdecydowanych kroków w kierunku modernizacji infrastruktury, aby Stryków mógł w pełni wykorzystać swój potencjał rozwojowy.

Zwiększenie liczby pracowników tymczasowych z zagranicy w Strykowie generuje większe zapotrzebowanie na usługi publiczne, takie jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny. Obecny system usług publicznych może nie być zatem w stanie sprostać rosnącym wymaganiom, co prowadzi do spadku jakości świadczonych usług. W dziedzinie edukacji, zwiększona liczba dzieci i młodzieży powoduje przeciążenie istniejących placówek oświatowych. Szkoły i przedszkola są przepelnione, brakuje wystarczającej liczby sal lekcyjnych i zaplecza dydaktycznego. Nauczyciele mają większe klasy, co utrudnia indywidualne podejście do uczniów i obniża jakość nauczania. Ponadto, w obliczu niedoboru miejsc w przedszkolach, rodzice mają trudności ze znalezieniem odpowiedniej opieki dla swoich najmłodszych dzieci. Brak dostępności i odpowiedniej infrastruktury edukacyjnej stanowi poważne wyzwanie dla lokalnych władz, które muszą zareagować na rosnące potrzeby mieszkańców.

Fotografia 2 Usługi i handel w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 3 Sklep w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Mimo że w Strykowie powstaje wiele nowych hal magazynowych, fabryk i innych dużych obiektów przemysłowych, w samym mieście giną małe działalności gospodarcze, które były prowadzone od lat przez mieszkańców. Ten niekorzystny trend jest wynikiem kilku powiązanych ze sobą czynników, które razem tworzą wyzwanie dla lokalnej społeczności i gospodarki. Po pierwsze, dynamiczny rozwój sektora przemysłowego i logistycznego często prowadzi do wzrostu kosztów wynajmu oraz cen nieruchomości. Małe, rodzinne przedsiębiorstwa, które od wielu lat stanowiły kręgosłup lokalnej gospodarki, mają trudności z utrzymaniem się w obliczu rosnących kosztów operacyjnych. Wysokie czynsze i konkurencja o atrakcyjne lokalizacje sprawiają, że małe firmy stają się mniej konkurencyjne w porównaniu z dużymi korporacjami, które dysponują większymi zasobami finansowymi.

Po drugie, zmieniające się preferencje konsumentów oraz rosnąca dominacja dużych sieci handlowych i centrów logistycznych również przyczyniają się do trudnej sytuacji małych przedsiębiorstw. Duże sieci oferują szeroki wybór produktów i usług w konkurencyjnych cenach, co przyciąga klientów i odbiera rynek lokalnym sklepom i usługodawcom. Małe biznesy, często niezdolne do konkurowania cenowo i marketingowo z dużymi graczami, tracą klientów i stają przed wyzwaniem utrzymania rentowności. Dodatkowo, rozwój przemysłu i logistyki przyciąga pracowników do większych firm, co powoduje, że małe przedsiębiorstwa mają trudności ze znalezieniem i utrzymaniem wykwalifikowanej siły roboczej. Stabilne warunki zatrudnienia oferowane przez duże firmy przyciągają pracowników, którzy wcześniej pracowali w małych, lokalnych biznesach. W rezultacie, małe firmy borykają się z niedoborem pracowników, co utrudnia ich działalność i rozwój.

Fotografia 4 Budynek dawnego baru

Źródło: Fotografa własna

Fotografia 5 Dawny sklep monopolowy

Źródło: Fotografa własna

W obliczu tych wyzwań, konieczne jest podjęcie działań mających na celu wsparcie małych przedsiębiorstw i ochronę lokalnej gospodarki. Gmina Stryków powinna rozważyć wprowadzenie programów wspierających małe firmy, takich jak dotacje czy programy szkoleniowe dla przedsiębiorców. Ponadto, promocja lokalnych produktów i usług może pomóc w zwiększeniu świadomości mieszkańców o wartości, jaką niosą ze sobą małe biznesy, oraz zachęcić do ich wspierania.

Wzmocnienie roli małych działalności gospodarczych w Strykowie jest kluczowe dla zachowania różnorodności gospodarczej miasta i zapewnienia stabilności lokalnej społeczności. Działania te nie tylko pomogą w utrzymaniu tradycyjnych form przedsiębiorczości, ale również przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta, który będzie korzystny dla wszystkich mieszkańców.

Wielkie sieci handlowe i dyskonty powodują, że mały handel również ginie, co jest kolejnym istotnym problemem gospodarczym w mieście Stryków. Wzrost liczby dużych sieci handlowych i dyskontów, które oferują szeroki asortyment produktów w atrakcyjnych cenach, skutkuje poważnymi wyzwaniem dla lokalnych, małych sklepów i punktów usługowych, które od lat były fundamentem lokalnej gospodarki. Pierwszym i najbardziej widocznym skutkiem dominacji dużych sieci handlowych jest presja cenowa, jaką wywierają na małych przedsiębiorców. Wielkie sieci, dzięki skali swojej działalności, mogą negocjować niższe ceny zakupu od dostawców, co pozwala im oferować produkty po cenach znacznie niższych niż te, które mogą zaproponować małe sklepy. Klienci, kuszeni niższymi cenami i szerokim wyborem, coraz częściej wybierają zakupy w dużych dyskontach, co prowadzi do spadku liczby klientów odwiedzających lokalne sklepy.

Kolejnym problemem jest wygoda zakupów oferowana przez duże sieci handlowe. Duże supermarkety oferują wszystko pod jednym dachem – od artykułów spożywczych po odzież, elektronikę i artykuły gospodarstwa domowego. Ta wygoda jest atrakcyjna dla konsumentów, którzy mogą zaoszczędzić czas, robiąc wszystkie zakupy w jednym miejscu. Małe sklepy, często specjalizujące się w wąskich kategoriach produktów, nie mogą konkurować z tą wszechstronnością oferty, co dodatkowo zmniejsza ich atrakcyjność dla klientów.

Dominacja wielkich sieci handlowych prowadzi również do zmniejszenia różnorodności i specyfiki lokalnych rynków. Małe sklepy, często prowadzone przez lokalnych przedsiębiorców, oferują unikalne produkty i usługi, które odzwierciedlają charakter i tradycje lokalnej społeczności. Ich zniknięcie oznacza utratę lokalnego kolorytu i homogenizację oferty handlowej, która staje się identyczna z ofertą dostępną w innych miejscach kraju. Dodatkowo, wielkie sieci handlowe często korzystają z zaawansowanych technologii marketingowych i programów lojalnościowych, które przyciągają klientów i budują długoterminowe relacje z nimi. Małe sklepy, dysponujące ograniczonymi zasobami, mają trudności z wdrażaniem podobnych strategii, co sprawia, że są mniej konkurencyjne na rynku.

Edukacja konsumentów na temat korzyści płynących z wspierania lokalnej przedsiębiorczości może również odegrać kluczową rolę w zachęcaniu mieszkańców do robienia zakupów w małych, lokalnych sklepach. Ponadto, tworzenie lokalnych festynów i innych wydarzeń promujących lokalne produkty i usługi może pomóc w ożywieniu małego handlu i przyciągnięciu klientów. Inwestycje w poprawę infrastruktury i estetyki lokalnych centrów handlowych również mogą zwiększyć atrakcyjność małych sklepów. Ostatecznie, wsparcie dla małego handlu jest kluczowe dla zachowania różnorodności gospodarczej i tożsamości lokalnej społeczności w Strykowie. Działania te nie tylko pomogą małym przedsiębiorstwom przetrwać w trudnych warunkach, ale również przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta, który będzie korzystny dla wszystkich jego mieszkańców.

Fotografia 6 Lokal po dawnym banku

Źródło: Fotografia własna

Na ulicy Targowej w Strykowie w każdy wtorek, czwartek i sobotę odbywa się targowisko, które przyciąga rolników i producentów z całego regionu. Jest to niezwykle ważne wydarzenie dla lokalnej społeczności, mające znaczący wpływ na gospodarkę, kulturę i życie społeczne miasta. Zachowanie targowiska i jego rozwój są kluczowe dla utrzymania tradycji oraz wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Targowisko na ulicy Targowej stanowi serce lokalnego handlu, umożliwiając mieszkańcom bezpośredni dostęp do świeżych, lokalnych produktów. Rolnicy i producenci oferują na nim swoje towary, takie jak warzywa, owoce, mięso, nabiał, pieczywo oraz rękodzieło. Dzięki temu mieszkańcy mają możliwość zakupu wysokiej jakości produktów prosto od producentów, co nie tylko wspiera lokalną gospodarkę, ale również promuje zdrowy styl życia. Dla rolników i małych producentów targowisko jest nieocenionym miejscem do sprzedaży swoich produktów bezpośrednio konsumentom, omijając pośredników. To pozwala im uzyskać lepsze ceny za swoje towary i zapewnia stabilne źródło dochodów. Regularne targowiska stwarzają również okazję do budowania trwałych relacji z klientami, co jest szczególnie ważne dla małych, rodzinnych gospodarstw.

Targowisko pełni także ważną rolę społeczną, będąc miejscem spotkań i integracji mieszkańców Strykowa oraz okolicznych miejscowości. Czwartkowe targi przyciągają nie tylko osoby zainteresowane zakupami, ale także tych, którzy chcą spędzić czas w miłej atmosferze, porozmawiać z sąsiadami i poznać nowych ludzi. Targowisko staje się zatem centrum życia społecznego, wzmacniając więzi w lokalnej społeczności.

Zachowanie targowiska i jego rozwój mają również znaczenie kulturowe. Targowisko jest miejscem, gdzie tradycje i zwyczaje są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Umożliwia to zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu oraz promowanie lokalnych specjalistów i rzemiosła. Aby targowisko na ulicy Targowej mogło dalej pełnić swoją ważną rolę, konieczne są inwestycje w jego rozwój. Promocja

targowiska, zarówno w mediach lokalnych, jak i społecznościowych, może przyciągnąć nowych klientów oraz wystawców, co przyczyni się do jego rozwoju.

Wspieranie targowiska przez lokalne władze, poprzez organizowanie specjalnych wydarzeń czy oferowanie preferencyjnych warunków dla sprzedawców, również jest kluczowe. W ten sposób można zapewnić, że targowisko będzie nadal kwitło i stanowiło ważny element życia gospodarczego i społecznego Strykowa. Targowisko na ulicy Targowej w Strykowie jest nie tylko miejscem handlu, ale również istotnym elementem lokalnej tożsamości i życia społecznego. Jego zachowanie i rozwój są kluczowe dla wspierania lokalnych rolników i producentów, promowania zdrowego stylu życia, wzmacniania więzi społecznych oraz zachowania kulturowego dziedzictwa regionu. Dlatego warto podjąć wszelkie działania, aby to unikalne miejsce mogło nadal służyć mieszkańcom i przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju miasta.

W Strykowie brakuje rozwiniętej funkcji turystycznej, która stanowi znaczący potencjał do zagospodarowania i dalszego rozwoju miasta. Obecnie, jedynymi miejscami oferującymi noclegi o wysokim standardzie są "Hotel 500" w Strykowie, "Hotel Kasor" w miejscowości Cesarka oraz Hotel Dobieszów. Niedobór takich miejsc znacząco ogranicza możliwości przyciągnięcia większej liczby turystów oraz organizacji wydarzeń biznesowych, takich jak konferencje, seminaria czy szkolenia.

Stryków, dzięki swojemu strategicznemu położeniu i naturalnym walorom, ma wszelkie predyspozycje, aby stać się atrakcyjnym miejscem zarówno dla turystów, jak i dla organizatorów wydarzeń biznesowych. Okolice obfituje w malownicze krajobrazy, takie jak Wzniesienia Łódzkie, rzeki, zalew w Strykowie i rozległe lasy, które stanowią idealne warunki do rozwoju turystyki. Te naturalne atrakcje mogą przyciągać miłośników przyrody, turystów pieszych, rowerzystów oraz osoby poszukujące spokojnego wypoczynku na łonie natury. Rozbudowa bazy noclegowej, szczególnie hoteli o wysokim standardzie, jest kluczowa dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej Strykowa. Inwestycje w nowoczesne hotele i obiekty konferencyjne umożliwią przyciągnięcie większej liczby gości, zarówno turystów, jak i uczestników wydarzeń biznesowych. Wysokiej klasy obiekty noclegowe oferujące komfortowe warunki, sale konferencyjne, restauracje i strefy wellness będą stanowić dodatkowy atut, który przyciągnie organizatorów konferencji, szkoleń i innych wydarzeń korporacyjnych. Wzrost liczby turystów i gości biznesowych przyczyni się do rozwoju lokalnej gospodarki. Nowe miejsca pracy w hotelarstwie, gastronomii i usługach turystycznych stworzą dodatkowe źródła dochodów dla mieszkańców. Ponadto, zwiększony ruch turystyczny wpłynie pozytywnie na działalność lokalnych przedsiębiorstw, takich jak sklepy, restauracje i atrakcje turystyczne, co przyczyni się do ożywienia gospodarczego regionu.

Aby w pełni wykorzystać potencjał turystyczny Strykowa, konieczne jest również inwestowanie w infrastrukturę rekreacyjną i turystyczną. Budowa ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, miejsc piknikowych oraz punktów widokowych umożliwi turystom pełne korzystanie z uroków okolicznej przyrody. Dodatkowo, organizacja wydarzeń kulturalnych, festynów, jarmarków i imprez sportowych może przyciągnąć turystów i zwiększyć atrakcyjność regionu. Władze lokalne powinny również rozważyć współpracę z regionalnymi i krajowymi organizacjami turystycznymi, aby promować Stryków jako atrakcyjne miejsce na mapie turystycznej Polski. Kampanie marketingowe, udział w targach

turystycznych oraz współpraca z biurami podróży mogą znacząco zwiększyć świadomość o walorach turystycznych Strykowa i przyciągnąć nowych odwiedzających.

Stryków ma ogromny potencjał do rozwoju funkcji turystycznej, który nie jest jeszcze w pełni wykorzystany. Inwestycje w rozwój bazy noclegowej o wysokim standardzie, infrastruktury turystycznej oraz promocję regionu mogą przekształcić miasto w atrakcyjny cel turystyczny i biznesowy. Wykorzystanie naturalnych walorów okolicy, takich jak Wzniesienia Łódzkie, rzeki, zalew w Strykowie i lasy, w połączeniu z nowoczesnymi obiektami hotelowymi i konferencyjnymi, stworzy warunki sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi turystyki w Strykowie, przynosząc korzyści zarówno mieszkańcom, jak i gościom.

Okolice Strykowa stały się naturalnym centrum treningowym dla kolarzy, co jest kolejnym atutem tego regionu, przyciągającym miłośników sportów na świeżym powietrzu. Wzniesienia Łódzkie w pobliżu Strykowa oferują mało uczęszczane drogi asfaltowe oraz łagodne pagórki, które stanowią idealne warunki do treningów kolarskich. Ta unikalna infrastruktura jest ceniona zarówno przez zawodowych kolarzy, jak i amatorów, którzy poszukują urozmaiconych tras treningowych w spokojnym i malowniczym otoczeniu. Mało uczęszczane drogi asfaltowe w okolicach Strykowa pozwalają kolarzom na bezpieczne i komfortowe trenowanie z dala od zgiełku i ruchu miejskiego. Mały ruch samochodowy na tych drogach minimalizuje ryzyko wypadków, co jest szczególnie ważne dla sportowców, którzy potrzebują odpowiednich warunków do intensywnych treningów. Asfaltowe nawierzchnie są dobrze utrzymane, co zapewnia płynność jazdy i umożliwia kolarzom skupienie się na doskonaleniu techniki oraz poprawie wydolności. Łagodne zmiany wysokości terenu, charakterystyczne dla Wzniesień Łódzkich, stanowią doskonałe urozmaicenie tras treningowych. Zróżnicowany teren, który obejmuje zarówno płaskie odcinki, jak i niewielkie wzniesienia, umożliwia kolarzom przeprowadzanie różnorodnych treningów – od długich, wytrzymałościowych przejażdżek po intensywne podjazdy i zjazdy. Takie warunki sprzyjają rozwijaniu wszechstronnych umiejętności kolarskich oraz poprawie kondycji fizycznej.

Naturalne centrum treningowe dla kolarzy w okolicach Strykowa ma również pozytywny wpływ na lokalną gospodarkę. Przyciągając sportowców i entuzjastów kolarstwa, region zyskuje na popularności, co może prowadzić do zwiększonego ruchu turystycznego. Kolarze odwiedzający Stryków często korzystają z lokalnych usług, takich jak hotele, restauracje i sklepy rowerowe, co przyczynia się do wzrostu dochodów lokalnych przedsiębiorców. Organizowane zawody kolarskie treningi grupowe oraz wydarzenia sportowe dodatkowo zwiększają atrakcyjność regionu i mogą przyciągać zarówno uczestników, jak i kibiców z różnych części kraju. Aby w pełni wykorzystać potencjał Strykowa jako centrum treningowego dla kolarzy, warto inwestować w rozwój infrastruktury sportowej i turystycznej. Budowa specjalistycznych tras kolarskich, punktów serwisowych oraz miejsc odpoczynku dla kolarzy zwiększy komfort i bezpieczeństwo treningów. Ponadto, organizacja regularnych wydarzeń sportowych, takich jak wyścigi kolarskie czy maratony rowerowe, może przyciągać większą liczbę uczestników i promować Stryków jako atrakcyjne miejsce do uprawiania kolarstwa.

Zalew w Strykowie jest dobrze zagospodarowany i stanowi ważne miejsce rekreacji dla mieszkańców oraz turystów. Obiekt ten oferuje plażę, place zabaw oraz różnorodne atrakcje, które

przyciągają odwiedzających, zwłaszcza w ciepłe, letnie dni. Jednakże, jednym z poważnych problemów, z jakim boryka się zalew, są zakwity sinic, które występują w okresach gorących. Zakwity sinic, znane również jako cyjanobakterie, stanowią zagrożenie zarówno dla środowiska, jak i dla zdrowia ludzi. Wysokie temperatury w połączeniu z obecnością składników odżywczych, takich jak azot i fosfor, sprzyjają szybkiemu rozwojowi sinic. Gdy woda w zalewie staje się bogata w te składniki, sinice mogą się rozmnażać w alarmującym tempie, tworząc gęste, zielonkawe maty na powierzchni wody.

Niedobór wykwalifikowanej siły roboczej stanowi jedno z kluczowych wyzwań dla gospodarki Strykowa w obliczu jego dynamicznego rozwoju. Rosnące zapotrzebowanie na pracowników w różnych sektorach, takich jak przemysł, logistyka, handel i usługi, może prowadzić do poważnych niedoborów siły roboczej, szczególnie w przypadku wykwalifikowanych specjalistów. Ta sytuacja ma wieloaspektowe konsekwencje, które wpływają zarówno na przedsiębiorstwa, jak i na cały rynek pracy. Po pierwsze, niedobór wykwalifikowanych pracowników może znacząco hamować rozwój lokalnych przedsiębiorstw. Firmy, które nie są w stanie znaleźć odpowiednio wykwalifikowanej kadry, mogą mieć trudności z realizacją swoich celów biznesowych, co prowadzi do opóźnień w projektach, spadku produktywności i obniżenia jakości usług oraz produktów. W dłuższej perspektywie, brak wykwalifikowanej siły roboczej może wpłynąć na konkurencyjność firm na rynku oraz ich zdolność do innowacji i rozwoju.

Konkurencja o pracowników między przedsiębiorstwami dodatkowo komplikuje sytuację na rynku pracy. Firmy muszą rywalizować o dostęp do ograniczonej puli wykwalifikowanych pracowników, co często prowadzi do wzrostu kosztów pracy. Aby przyciągnąć i zatrzymać najlepszych pracowników, przedsiębiorstwa są zmuszone oferować wyższe wynagrodzenia, lepsze warunki pracy oraz dodatkowe benefity. Chociaż może to przynosić korzyści pracownikom, jednocześnie zwiększa koszty operacyjne firm, co może negatywnie wpłynąć na ich rentowność i stabilność finansową. Niedobór siły roboczej może również prowadzić do trudności w utrzymaniu stabilności zatrudnienia. Wysoka rotacja pracowników staje się powszechnym zjawiskiem, gdy firmy starają się przechwytywać pracowników od konkurencji. Brak stabilności zatrudnienia wpływa nie tylko na wydajność firm, ale także na morale i zaangażowanie pracowników. Pracownicy mogą czuć się mniej lojalni wobec pracodawcy, co prowadzi do dalszej rotacji i problemów z długoterminowym planowaniem zasobów ludzkich.

Aby przeciwdziałać niedoborom siły roboczej, konieczne jest podjęcie szeregu działań zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Przede wszystkim, warto inwestować w edukację i szkolenia, które przygotowują przyszłych pracowników do potrzeb rynku pracy. Programy kształcenia zawodowego, kursy doskonalące oraz współpraca między szkołami a przedsiębiorstwami mogą pomóc w rozwinięciu umiejętności niezbędnych w różnych sektorach gospodarki.

Niedobór wykwalifikowanej siły roboczej w Strykowie jest wyzwaniem, które wymaga kompleksowego podejścia i współpracy między przedsiębiorstwami, lokalnymi władzami oraz instytucjami edukacyjnymi. Inwestycje w edukację, poprawa warunków życia oraz elastyczne formy zatrudnienia mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju rynku pracy i gospodarki w Strykowie, zapewniając stabilność zatrudnienia oraz konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw.

Problemem, który pojawia się w Strykowie wraz z dynamicznym rozwojem gospodarczym i rosnącą liczbą miejsc pracy dla osób z wymaganymi kwalifikacjami, jest duża liczba osób z różnych krajów świata, które przyjeżdżają tu w poszukiwaniu zatrudnienia. Ten wielokulturowy charakter lokalnej społeczności niesie za sobą różnorodne wyzwania związane z integracją, religią, kulturą oraz edukacją, które wymagają kompleksowego podejścia i odpowiednich działań zarówno ze strony władz lokalnych, jak i społeczności. Napływ pracowników z różnych krajów powoduje, że Stryków staje się coraz bardziej zróżnicowany pod względem kulturowym i religijnym. Różnice te mogą prowadzić do napięć i nieporozumień wynikających z odmiennych tradycji, zwyczajów i wartości. Aby temu zaradzić, konieczne jest promowanie dialogu międzykulturowego oraz tworzenie przestrzeni do wzajemnego poznawania się i zrozumienia. Organizacja festiwali, dni kultury i spotkań integracyjnych może pomóc w budowaniu atmosfery wzajemnego szacunku i tolerancji.

Kolejnym wyzwaniem jest zapewnienie odpowiednich warunków edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci pracowników pochodzących z różnych krajów. Integracja dzieci imigrantów w lokalnym systemie edukacyjnym jest kluczowa dla ich przyszłości oraz dla spójności społecznej. Szkoły muszą być przygotowane do przyjmowania uczniów o różnym tle kulturowym i językowym. Również nauczyciele powinni być odpowiednio przeszkoleni, aby skutecznie radzić sobie z wielokulturowymi klasami. Programy szkoleniowe i warsztaty dotyczące edukacji międzykulturowej mogą dostarczyć nauczycielom niezbędnych narzędzi i wiedzy do wspierania uczniów z różnych kultur i budowania przyjaznego środowiska nauki. Ważne jest także promowanie wartości takich jak tolerancja, empatia i współpraca wśród uczniów.

W kontekście różnorodności religijnej, istotne jest zapewnienie, że wszyscy mieszkańcy, niezależnie od wyznania, czują się szanowani i mają możliwość praktykowania swojej religii. Władze lokalne mogą wspierać organizowanie dni otwartych, które pozwolą społeczności lokalnej na lepsze zrozumienie różnych tradycji religijnych i zwyczajów, między innymi w celu zapobiegania tworzenia się konfliktów o podłożu wyznaniowym. Aby skutecznie zarządzać różnorodnością kulturową i religijną w Strykowie, niezbędna jest współpraca między władzami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz przedsiębiorstwami. Tworzenie strategii integracyjnych, które uwzględniają potrzeby i wyzwania związane z napływem imigrantów, jest kluczowe dla budowania spójnej i zintegrowanej społeczności.

Napływ pracowników z różnych krajów do Strykowa rodzi liczne wyzwania związane z integracją kulturową, religijną i edukacyjną. Promowanie dialogu międzykulturowego, zapewnienie odpowiednich warunków edukacyjnych dla dzieci imigrantów oraz wspieranie różnorodności religijnej są kluczowe dla budowania spójnej i harmonijnej społeczności. Współpraca między wszystkimi zainteresowanymi stronami oraz tworzenie strategii integracyjnych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju Strykowa i zapewnienia wysokiej jakości życia dla wszystkich jego mieszkańców.

4. Analiza środowiska naturalnego

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, kolejnym kryterium oceny jest stan środowiska naturalnego. Według klasyfikacji dziesiętnej na jednostki fizyczno-geograficzne Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) (opisanej przez Jerzego Kondrackiego, w „Geografia regionalna Polski”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002) gmina Stryków położona jest na obszarze Europy Zachodniej w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa (3), w obrębie prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), na obszarze podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), w makroregionach:

a) północna część gminy⁶:

- w makroregionie: Nizina Środkowomazowiecka (318.7),
- w mezoregionie: Równina Łowicko-Błońska (318.72);

b) południowa część gminy:

- w makroregionie: Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8),
- w mezoregionie: Wzniesienia Łódzkie (318.82).

Ukształtowanie powierzchni⁷

Ukształtowanie terenu gminy jest dość zróżnicowane. Ogólnie teren jest pochylony ku północy. Różnica między najwyższym a najniższym punktem wynosi 119,6 m.

Różnica w ukształtowaniu między częścią południową a północną jest bardzo wyraźna. W części południowej przeważają wysokofaliste i pagórkowate wysoczyzny morenowe głęboko rozcięte dolinami rzek Moszczenicy i Mroźnicy oraz ich dopływów. Rzeźba jest tu urozmaicona, a deniwelacje dochodzą do kilkudziesięciu metrów. Większość obszaru części południowej znajduje się na wysokości 170-220 m n.p.m. W części środkowej gminy rzeźba łagodnieje. Staje się falista lub lekko falista. Większość terenu leży na wysokości 170-150 m n.p.m. Przeważają spadki 1-3%.

W części północnej gminy dominują równiny aluwialne lub morenowe, płaskie lub lekko faliste tylko miejscami urozmaicone pagórkami wydm. Znaczny kompleks wydm występuje na terenie uroczyska leśnego Wola Błędowa. Doliny cieków są szerokie i słabo zarysowane w związku z czym nie wprowadzają większego urozmaicenia do płaskiej i monotonnej rzeźby tej części gminy.

Surowce mineralne

Poniżej wymienione zostały wszystkie udokumentowane złoża surowców mineralnych na terenie gminy z podaniem ich stanu zasobów geologicznych bilansowych i przemysłowych na podstawie „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r.” Warszawa 2024 r. Okolice gminy Stryków położone są na terenach ubogich w złoża surowców naturalnych. Według Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego,

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

na terenie gminy znajduje się 14 rozpoznanych i udokumentowanych złóż, w tym 12 złóż kruszyw naturalnych i 2 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Tabela 18 Złoża surowców mineralnych na terenie gminy Stryków wg stanu na 31.12.2023 r.

Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie
		Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
Surowce ilaste ceramiki budowlanej				
Kalinów	Z	45	-	-
Stryków	Z	82	-	-
Piaski i żwiry				
Kielmina II*	E	187	178	5
Kielmina III	E	56	56	21
Kielmina IV	E	621	332	2
Koźle	Z	348	-	-
Nowostawy Górne	R	96	-	-
Tymianka IV	E	230	230	9
Wysoki*	Z	319	-	-
Wysoki I	R	2 971	-	-
Zelgoszcz	R	114	-	-
Zelgoszcz IX	M	-	-	-
Zelgoszcz VI	E	765	765	7
Zelgoszcz VII	R	248	-	-

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Oznaczenia stanu zagospodarowania złoża:

E – złożo eksploatowane

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B)

Z – złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane

M – złożo skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym

Źródło: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r.” Warszawa 2024 r.

Wody⁸

Gmina Stryków leży w dorzeczu Wisły na obszarze stanowiącym zlewnię rzeki Bzury. Przez środek obszaru gminy, wzdłuż linii Władysławów – Woła Błędowa – Buczek, biegnie dział wodny III rzędu między dwoma zlewniami, stanowiącymi dwa podstawowe systemy odwadniające teren gminy – zlewnię rzeki Moszczenicy i zlewnię rzeki Mrogi. Zlewnia Moszczenicy jest zlewnią IV rzędu, natomiast zlewnia Mrogi jest zlewnią V rzędu. Zlewnie IV rzędu na obszarze gminy to zlewnia Moszczenicy i zlewnia Bzury od Moszczenicy do Słudwi. Zlewnie V rzędu na obszarze gminy to zlewnia Mrogi, zlewnia Małiny, zlewnia Dopływu z Besiekierza, zlewnia Czerniawki i zlewnia Moszczenicy do Czerniawki.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, gmina Stryków, położona na obszarze Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód:

⁸ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

1) Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- RW20001027223 – Moszczenica do dopływu z Besiekierza
- RW200010272289 – Malina
- RW200010272345 – Mroga
- RW2000102723472 – Struga Domaradzka
- RW200011272349 – Mroga od Mroźnicy do ujścia

2) Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd):

- PLGW200063.

Naturalna sieć rzeczna na terenie gminy Stryków w dużym stopniu została poddana działaniom regulacyjnym i obecnie stosunki wodne są w dużym stopniu przeobrażone.

Największym sztucznym zbiornikiem wodnym jest zalew miejski w Strykowie. Zbiornik o powierzchni lustra wody 12,3 ha zasilany jest wodą z rzeki Moszczenicy, która przez niego przepływa. Zbiornik wraz z plażą i strzeżonym kąpieliskiem jest atrakcją turystyczno-rekreacyjną miasta (zwłaszcza w okresie letnim). Na miejscu można wypożyczyć sprzęt pływający (rowery wodne, kajaki). Obok zalewu urządzono duży parking. Na zbiorniku znajduje się reaktywowana w 2015 r. mała elektrownia wodna.

Uregulowany został bieg Moszczenicy, Maliny oraz Strugi Domaradzkiej. Urządzenia hydrotechniczne wybudowane zostały na Strudze Dobieszkowskiej, na cieku płynącym z Bratoszewic oraz na Kiełmiczance.

Formy ochrony przyrody⁹

Na obszarze gminy znajdują się obszary i obiekty cenne przyrodniczo, które są chronione jako rezerwat przyrody, park krajobrazowy, stanowisko dokumentacyjne, obszar Natura 2000, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Obejmują one głównie tereny dolinne, które nie są przydatne do intensywnego zagospodarowania.

Na obszarze gminy Stryków ochronie przyrodniczej podlegają:

- Rezerwat przyrody „Struga Dobieszkowska”;
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich;
- Obszar Natura 2000;
- Stanowisko dokumentacyjne;
- Pomniki przyrody;
- Użytki ekologiczne.

Rezerwat przyrody „Struga Dobieszkowska” został powołany na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym, regulującym funkcjonowanie Rezerwatu jest Zarządzenie Nr 40/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Struga Dobieszkowska”.

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Powierzchnia rezerwatu wynosi 37,65 ha. Jest to rezerwat leśny typu fitocenotycznego, podtypu zbiorowisk leśnych. Ochroną objęty został ekosystem leśny i borowy, a celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego krajobrazu strumienia śródleśnego z interesującymi formami morfologicznymi oraz dobrze wykształconymi zbiorowiskami leśnymi, głównie łęgowymi i grądowymi.

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich jest to park krajobrazowy utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego i Wojewody Skierniewickiego z dnia 31 grudnia 1996, w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest Uchwała Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie: dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.

Obszar zajmuje powierzchnię 11580 ha, a jego otulina - 3083 ha. Obszar ten objęto ochroną prawną, a celem ochrony są:

1. Dla ochrony przyrody nieożywionej:

- 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
- 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
- 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej.

2. Dla ochrony szaty roślinnej:

- 1) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych;
- 2) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 3) ochrona zasobów genowych tradycyjnych odmian roślin uprawnych;
- 4) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
- 5) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów.

3. Dla ochrony fauny:

- 1) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
- 2) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków chronionych, rzadkich i regionalnie zagrożonych;
- 3) zachowanie korytarzy ekologicznych.

4. Dla ochrony dóbr kultury:

- 1) zachowanie i ochrona zabytków kultury materialnej, a zwłaszcza dworów, kościołów, młynów, kapliczek przydrożnych;
- 2) zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu, w szczególności udokumentowanych stanowisk archeologicznych;
- 3) zachowanie charakterystycznych cech architektury wiejskiej: budownictwa drewnianego, z kamieni polnych, budownictwa charakterystycznego dla kolonistów niemieckich;

- 4) zachowanie i udostępnianie parków wiejskich (podworskich);
- 5) utrzymanie i przywracanie tradycji lokalnych i zachowanych elementów kultury wiejskiej;
- 6) porządkowanie rodzimego krajobrazu kulturowego polegające m.in. na ochronie i restauracji jego charakterystycznych elementów;
- 7) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych.

Sposób zagospodarowania terenów PKWŁ wynika z zapisów planu ochrony (przyjętego Rozporządzeniem nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich), natomiast zakazy obowiązujące na obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wynikają z treści Uchwały Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz. Urz. Woj. Łódz. 2010.165.1359).

Dla obszaru Parku przewiduje się odnowienie oznakowania szlaków turystycznych na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z uzupełnieniem systemu informacji turystyczno-przyrodniczej, zgodnie z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi”.

Obszar Natura 2000:

Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Szczypiorniak i Kowaliki” (kod obszaru PLH100033) został utworzony dnia 01.03.2011 r. na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Obszar zajmuje powierzchnię 28,54 ha.

Ostoja obejmuje dwa śródlęgowe zbiorniki o powierzchni lustra wody ok. 10 ha. Północny zbiornik płytki, w dużej mierze porośnięty szuwarem trzcinowym. Południowy głębszy, bardziej zacieniony i z większą powierzchnią otwartego lustra wody. Zbiorniki zasilane są bezimiennym cieką oraz spływami powierzchniowymi. Poziom wody w zbiornikach podniesiony jest poprzez groble oraz jaz. Otoczenie stanowi głównie świeży bór oraz niewielkie powierzchnie olsu i łęgu. Od strony zachodniej brzeg jezior tworzy pasmo żwirowych i piaszczystych wzniesień pochodzenia polodowcowego. O jakości i znaczeniu Obszaru stanowi bogata mozaika siedlisk leśnych - od trudnodostępnych olsów poprzez świeże bory aż po fragmenty młodników oraz naturalne zbiorniki wodne z dobrze rozwiniętym litoralem są doskonałym środowiskiem życia płazów - występują tutaj licznie m.in. traszka grzebieniasta i kumak nizinny. Dla obu gatunków jest to jedno z cenniejszych stanowisk w regionie. Jeziora położone w głębi lasu są stosunkowo rzadko odwiedzane przez ludzi, dzięki czemu stanowią również ostoję innych zwierząt - zwłaszcza ptaków wodno-błotnych.

Dla Obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Szczypiorniak i Kowaliki” (kod obszaru PLH100033) nie ustanowiono planu zadań ochrony ani planu ochrony.

Stanowisko dokumentacyjne:

„Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie-Kolonii” został ustanowiony 13.10.2003 r. na mocy Uchwały Nr XI/87/2003 Rady Miejskiej W Strykowie z dnia 29 sierpnia 2003 r. w sprawie utworzenia stanowiska dokumentacyjnego "Odsłonięcie geologiczne w Niesułkowie-Kolonii" w gminie Stryków.

Stanowisko dokumentacyjne jest położone w gminie Stryków, powiatu zgierskiego, w województwie łódzkim w miejscowości Niesułków-Kolonia na działce nr 44, znajdujące się na skraju oddziału 16d (według Planu Urządzania Gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Brzeziny obowiązującego od dnia 1 stycznia 2003 r.) obrębu Brzeziny, Nadleśnictwa Brzeziny. Celem ochrony jest zachowanie odsłonięcia pochodzenia antropogenicznego ukazującego strukturę osadów stokowych, rytmicznie warstwowanych, fragmentu doliny Mroźnicy, będących najbardziej typowymi seriami wypełnień dolinnych obszaru podłódzkiego. Nadzór nad użytkiem w imieniu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody sprawuje Dyrekcja Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich w porozumieniu z administracją leśną Nadleśnictwa Brzeziny.

Pomniki przyrody:

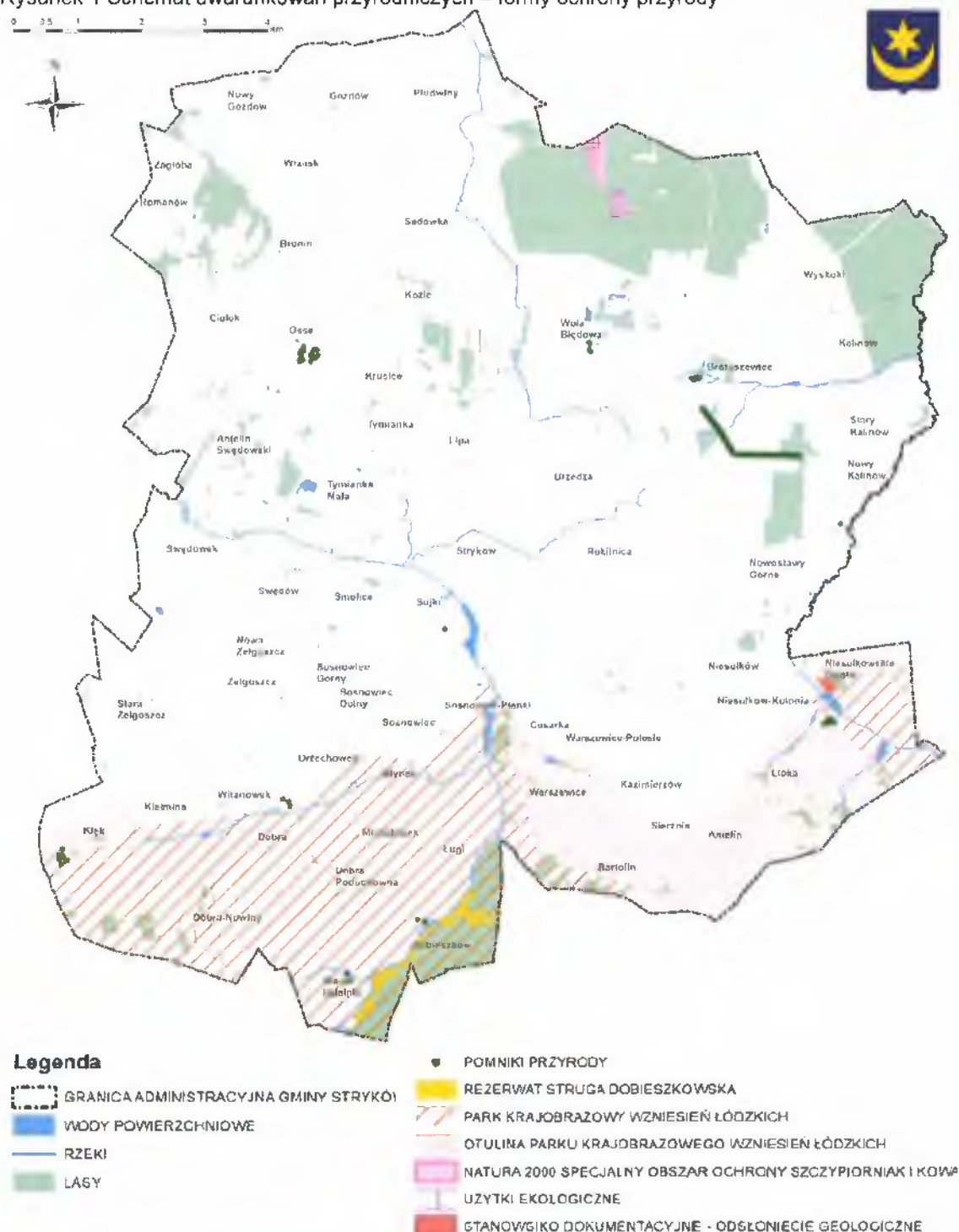
Na terenie gminy znajduje się 58 pojedynczych pomników przyrody, znajdujących się w m.in. w miejscowości Kłęk, Stary Imielnik, Nowostawy Górne, Dobra, w parku wiejskim w Kłęku, w Osse, w Dobieszkowie, w Bratoszewicach oraz w Woli Błędowej, w Strykowie przy ul. Warszawskiej, w obrębie Niesułków – Kolonia (Hydroformia), oraz 1 grupa 6 drzew w Niesułkowie Kolonii – „Niesułkowskie Lipy” oraz 1 aleja dębowa przy drodze gminnej w Bratoszewicach, ul. Nowości - Kalinów – „Aleja Dębowa”. W skład alei wchodzi 132 dęby szypułkowe *Quercus robur*. Szczegółowe zestawienie znajduje się w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków.

Użytki ekologiczne:

- 1) bagno położone na obszarze gmin Głowno i Stryków (Kalinów) – jest to użytek ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 6,71 ha obejmujący dolinę rzeki Mroźnicy, w części zalany przez cały rok, pozostała część podmokła, porośnięty roślinnością bagienną i torfiastą.
- 2) naturalny zbiornik wodny położony na obszarze Woli Błędowej Domaradzyna – jest to użytek ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 10,46 ha obejmujący zbiornik wodny i podmokłą łąkę okresowo zalewaną, przylegającą bezpośrednio do zbiornika. Celem ochrony użytku jest zbiornik wodny podlegający naturalnej sukcesji, ochrona miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych, duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowiskowych;
- 3) naturalny zbiornik wodny położony na obszarze Woli Błędowej – jest to użytek ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 9,05 ha, obejmujący zbiornik wodny, teren podmokły okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną;
- 4) torfowisko położone na obszarze Ciołku – jest to użytek ekologiczny ustanowiony 04.09.2001 r. na mocy Rozporządzenia Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z 08.08.2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Jest to teren o powierzchni 1,28 ha, obejmujący teren podmokły, okresowo zalewany, porośnięty roślinnością bagienną i stanowi zarastające torfowisko z licznymi gat. torfów i mchów.

Celem ochrony ww. użytków jest zachowanie miejsc bytowania ptactwa wodnego i błotnego, ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych, duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności biologicznej.

Rysunek 1 Schemat uwarunkowań przyrodniczych – formy ochrony przyrody

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków
Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Powietrze atmosferyczne

Powietrze jest jednym z rodzajów kapitału przyrodniczego, stanowiącym zasób odnawialny, ale możliwy do wyczerpania. Negatywne skutki presji na powietrze rzadko ograniczają się do bliskiego otoczenia źródła. Powietrze pozbawione naturalnych granic umożliwia rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń na duże odległości. Wyemitowane zanieczyszczenia w zależności od ich charakteru, wysokości emitora, warunków meteorologicznych i topograficznych mogą przekraczać granice państw i kontynentów. Rodzaj źródła zanieczyszczenia i związane z nim warunki wprowadzenia substancji do atmosfery są czynnikami determinującymi rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń. W literaturze przedmiotu emisje do powietrza ze względu na źródło i sposób emisji ze źródła, najczęściej dzieli się na emisje:

- ze źródeł punktowych – zorganizowaną emisję powstającą podczas wytwarzania energii i w procesach technologicznych, posiadającą emitory o wysokości od kilku do kilkuset metrów;
- ze źródeł liniowych – emisję z ciągów komunikacji samochodowej, kolejowej czy rzecznej, w której źródło emisji znajduje się blisko powierzchni ziemi;
- ze źródeł powierzchniowych (określana też jako emisja rozproszona, niska) – z indywidualnych systemów grzewczych, dużych odkrytych zbiorników, pożarów wielkoobszarowych;
- ze źródeł rolniczych – upraw i hodowli zwierząt;
- emisję niezorganizowaną – powstającą wskutek pojedynczych pożarów, prac budowlanych i remontowych, nakładania na powierzchnie warstw kryjących, przypadkowych wycieków, itp.

Główne źródła zanieczyszczeń powietrza w gminie to¹⁰:

- 1) źródła komunalne i bytowe (powierzchniowe i punktowe): kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej – mają duży wpływ na lokalny stan powietrza, powodują tzw. niską emisję, emitują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe;
- 2) źródła przemysłowe - pochodzące z procesów produkcyjnych oraz kotłowni przemysłowych, w związku z przemianami gospodarczymi na obszarze gminy ich udział się sukcesywnie zmniejsza;
- 3) źródła transportowe (liniowe) – tzw. niska emisja, główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki;
- 4) pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu, w tym z nawierzchni ulic;
- 5) zanieczyszczenia napływające spoza gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

Problemy w sferze środowiskowej

Środowisko naturalne jest jednym z głównych zasobów gminy Stryków, pełniąc kluczową rolę w rozwoju jej funkcji gospodarczych i społecznych. Ochrona tego środowiska jest niezbędna nie tylko dla zachowania bioróżnorodności i ekosystemów, ale również dla zapewnienia trwałej podstawy dla przyszłego rozwoju i dobrobytu lokalnej społeczności.

Głównym problemem środowiskowym w Strykowie jest **olbrzymi ruch samochodowy na drogach**. Choć autostrady A1 i A2 omijają bezpośrednio miasto, to ruch na trasach dojazdowych do tych

¹⁰ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

autostrad, zwłaszcza na drodze krajowej nr 14, jest ogromny. Intensywny ruch samochodowy, w tym duża liczba pojazdów ciężarowych, generuje poważne zanieczyszczenie powietrza, hałas oraz przyczynia się do degradacji infrastruktury drogowej.

Fotografia 7 Ruch samochodowy w centrum Strykowa

Źródło: Fotografia własna

Wzmógłony ruch na drodze krajowej nr 14, która łączy Stryków z kluczowymi węzłami autostradowymi, powoduje znaczne obciążenie tej trasy. Codziennie tysiące pojazdów przemieszczają się przez miasto, co prowadzi do powstawania korków, zwłaszcza w godzinach szczytu. Koncentracja spalin samochodowych w miejscach o dużym natężeniu ruchu negatywnie wpływa na jakość powietrza, zwiększając poziom tlenków azotu, pyłów zawieszonych oraz innych szkodliwych substancji. To z kolei przekłada się na pogorszenie zdrowia mieszkańców, zwiększając ryzyko chorób układu oddechowego i krążenia.

Hałas generowany przez ruch samochodowy jest kolejnym problemem, który wpływa na jakość życia w Strykowie. Przekraczający normy poziom hałasu szczególnie dokuczliwy jest dla mieszkańców zamieszkujących w pobliżu głównych tras dojazdowych (głównie ulice: Warszawska, Kościuszki, Brzezińska). Ciągły hałas może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres, zaburzenia snu, a nawet problemy z koncentracją i wydajnością w pracy oraz nauce.

Fotografia 8 Droga krajowa nr 14 w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Intensywny ruch samochodowy powoduje również szybsze zużycie i degradację infrastruktury drogowej. Nawierzchnie dróg, zwłaszcza te, które nie były projektowane z myślą o tak dużym obciążeniu, ulegają szybszemu zniszczeniu, co wymaga częstszych i kosztownych napraw. Ponadto, zwiększona liczba pojazdów powoduje wzrost ryzyka wypadków drogowych, co stanowi dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców. Aby zaradzić problemowi olbrzymiego ruchu samochodowego i jego negatywnym skutkom dla środowiska i zdrowia publicznego, konieczne są kompleksowe działania. Jednym z kluczowych kroków jest rozwój i promowanie alternatywnych środków transportu. Inwestycje w infrastrukturę transportu publicznego, taką jak autobusy i pociągi, mogą znacząco zmniejszyć liczbę samochodów na drogach. Wprowadzenie wygodnych i regularnych połączeń komunikacji publicznej zachęci mieszkańców do rezygnacji z korzystania z prywatnych pojazdów na rzecz bardziej ekologicznych opcji. Promowanie transportu rowerowego i pieszego poprzez budowę ścieżek rowerowych i chodników może również przyczynić się do zmniejszenia ruchu samochodowego. Kampanie edukacyjne i programy zachęcające do korzystania z rowerów oraz chodzenia pieszo mogą zwiększyć świadomość mieszkańców na temat korzyści zdrowotnych i środowiskowych wynikających z rezygnacji z samochodów. Co istotne, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniono wybudowanie południowej obwodnicy Strykowa, co w znacznym stopniu rozwiązałoby ww. problemy.

Otoczenie miasta Strykowa autostradami A1 i A2 niesie ze sobą szereg problemów środowiskowych, które mogą mieć znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców oraz na lokalne ekosystemy. Choć autostrady przynoszą korzyści gospodarcze i poprawiają dostępność komunikacyjną, ich obecność generuje również negatywne skutki, które wymagają uwagi i odpowiednich działań zaradczych. Jednym z głównych problemów środowiskowych związanych z otoczeniem autostradami jest zanieczyszczenie powietrza. Wysokie natężenie ruchu pojazdów,

zwłaszcza ciężarowych, prowadzi do emisji spalin zawierających szkodliwe substancje, takie jak tlenki azotu, dwutlenek siarki, węglowodory oraz pyły zawieszone. Zanieczyszczenia te mogą mieć poważne konsekwencje dla zdrowia mieszkańców, zwiększając ryzyko chorób układu oddechowego, sercowo-naczyniowego oraz nowotworów. Ponadto, zanieczyszczenie powietrza wpływa negatywnie na jakość życia i może obniżać ogólne samopoczucie mieszkańców. Hałas jest kolejnym istotnym problemem środowiskowym wynikającym z bliskości autostrad. Ciągły ruch pojazdów generuje hałas, który może przekraczać dopuszczalne normy, szczególnie w nocy. Dla mieszkańców żyjących w pobliżu autostrad hałas stanowi poważne obciążenie, które negatywnie wpływa na jakość życia.

Autostrady mogą również prowadzić do fragmentacji krajobrazu i ekosystemów. Budowa i eksploatacja tych infrastrukturalnych obiektów wiąże się z wycinką lasów, zniszczeniem siedlisk i ograniczeniem dostępu do terenów naturalnych. Fragmentacja środowiska utrudnia migrację zwierząt, co może prowadzić do izolacji populacji i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Dla wielu gatunków roślin i zwierząt autostrady stanowią barierę nie do pokonania, co wpływa negatywnie na ich przetrwanie i rozwój.

Aby przeciwdziałać tym problemom, konieczne są zintegrowane działania w zakresie ochrony środowiska. Wprowadzenie ekranów akustycznych oraz zielonych pasów ochronnych wzdłuż autostrad może pomóc w redukcji hałasu oraz w poprawie jakości powietrza. Zastosowanie nowoczesnych technologii w pojazdach, takich jak silniki elektryczne czy hybrydowe, może przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń. Ochrona i renaturyzacja terenów zielonych oraz tworzenie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt to kluczowe działania na rzecz zachowania różnorodności biologicznej. Monitorowanie jakości wód i stosowanie systemów retencji wód deszczowych mogą ograniczyć negatywny wpływ autostrad na gospodarkę wodną. Dzięki tym działaniom możliwe będzie zminimalizowanie negatywnego wpływu autostrad na środowisko i poprawa jakości życia mieszkańców Strykowa.

Widoczne jest niekontrolowane **zanieczyszczanie rzeki Moszczenicy**, która przepływa przez Stryków. Śmieci i odpady zalegające w rzece stanowią poważny problem środowiskowy, który negatywnie wpływa na jakość wody, ekosystemy oraz estetykę okolicy. Rzeką Moszczenicą, będącą niegdyś naturalnym atutem miasta, teraz staje się zaniedbana.. Zanieczyszczenie rzeki Moszczenicy jest widoczne w postaci różnorodnych śmieci, takich jak plastikowe butelki, opakowania, stare opony i inne odpady komunalne. Niekontrolowane zanieczyszczanie wynika zarówno z niewłaściwego gospodarowania odpadami przez mieszkańców, jak i braku skutecznych systemów zbierania i utylizacji śmieci. Odpady te nie tylko szpecą krajobraz, ale także zagrażają faunie i florze rzeki, prowadząc do degradacji ekosystemów wodnych. Problem zanieczyszczenia rzeki Moszczenicy wpływa również na stan zalewu w centrum Strykowa, który boryka się z zakwitami sinic w okresach gorących. Zakwity sinic są wynikiem eutrofizacji, czyli nadmiernego wzbogacenia wód w składniki odżywcze, takie jak azot i fosfor, które pochodzą z zanieczyszczeń spływających z rzeki oraz z pobliskich terenów rolniczych. Sinice, znane również jako cyjanobakterie, produkują toksyny, które mogą być szkodliwe dla ludzi i zwierząt, uniemożliwiają kąpiele i korzystanie z innych wodnych atrakcji. To znacząco utrudnia rozwój turystyki i rekreacji, obniżając atrakcyjność zalewu jako miejsca wypoczynku. Aby skutecznie

przeciwdziałać problemom zanieczyszczenia rzeki Moszczenicy i zakwitom sinic na zalewie, konieczne jest podjęcie kompleksowych działań. Wprowadzenie skutecznych systemów zbierania i utylizacji odpadów jest kluczowe. Edukacja mieszkańców na temat właściwego gospodarowania odpadami oraz zwiększenie liczby i dostępności punktów zbiórki śmieci mogą znacznie ograniczyć problem zanieczyszczenia rzeki.

Fotografia 9 Nieczystości stałe w rzece Moszczenicy

Źródło: Fotografia własna

Wprowadzenie stref buforowych wzdłuż rzeki, które będą zatrzymywać zanieczyszczenia z terenów rolniczych i przemysłowych, jest istotne dla ochrony jakości wód. Zastosowanie naturalnych metod filtracji, takich jak roślinność wodna, może pomóc w oczyszczaniu wód rzeki i zalewu.

Fotografia 10 Śmieci na terenie miasta

Źródło: Fotografia własna

Wiele zakładów przemysłowych na terenie Strykowa generuje **zanieczyszczenia**, jednak dzięki nowoczesnym technologiom, które są w nich stosowane, emisja szkodliwych substancji jest stosunkowo niewielka. Współczesne zakłady produkcyjne korzystają z zaawansowanych systemów filtracji, redukcji emisji oraz innych rozwiązań ekologicznych, które minimalizują ich wpływ na środowisko. Mimo to, znaczącym problemem pozostaje **emisja zanieczyszczeń z domów prywatnych**, która jest na znacznie wyższym poziomie. W mieście znajduje się wiele starych domów, które charakteryzują się niską efektywnością energetyczną. Wiele z tych budynków jest ogrzewanych przestarzałymi systemami grzewczymi, które wykorzystują paliwa stałe, takie jak węgiel czy drewno. Stare kotły i piece, często nie spełniające współczesnych norm emisji, przyczyniają się do znacznego zanieczyszczenia powietrza. W okresie grzewczym emisja pyłów zawieszonych, tlenków azotu oraz innych szkodliwych substancji z domowych kominów znacząco wzrasta, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców. **Niska efektywność energetyczna starych budynków** prowadzi do dużych strat ciepła, co z kolei zwiększa zapotrzebowanie na energię do ogrzewania. Brak odpowiedniej izolacji termicznej, nieszczelne okna i drzwi sprawiają, że mieszkańcy muszą zużywać więcej paliwa, aby utrzymać komfortowe warunki wewnątrz swoich domów. To nie tylko generuje wyższe koszty ogrzewania, ale także przyczynia się do większej emisji zanieczyszczeń.

Fotografia 11 Brak poprawnej izolacji w budynku

Źródło: Fotografia własna

Aby skutecznie zaradzić problemowi zanieczyszczeń generowanych przez prywatne gospodarstwa domowe, konieczne są zintegrowane działania na różnych poziomach. Wymiana starych, nieefektywnych kotłów i pieców na nowoczesne, niskoemisyjne urządzenia grzewcze jest kluczowa. Wprowadzenie programów dofinansowania na wymianę źródeł ciepła może zachęcić mieszkańców do inwestycji w ekologiczne systemy ogrzewania, takie jak kotły gazowe, pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne. Poprawa efektywności energetycznej starych domów poprzez ich docieplenie, wymianę okien i drzwi oraz zastosowanie nowoczesnych materiałów izolacyjnych może znacząco zmniejszyć

zużycie energii na ogrzewanie. Programy wsparcia finansowego i doradztwa technicznego mogą pomóc mieszkańcom w realizacji tych inwestycji. Kampanie edukacyjne skierowane do mieszkańców na temat korzyści wynikających z modernizacji energetycznej oraz ekologicznych praktyk grzewczych mogą zwiększyć świadomość i zachęcić do proekologicznych działań. Informowanie o negatywnych skutkach zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i środowisko jest kluczowe dla zmiany postaw i nawyków. Podsumowując, choć zakłady przemysłowe w Strykowie stosują nowoczesne technologie redukujące emisję zanieczyszczeń, głównym problemem pozostaje wysoka emisja nieczystości z prywatnych domów, zwłaszcza tych starszych i nieefektywnych energetycznie. Modernizacja systemów grzewczych, termomodernizacja budynków, edukacja ekologiczna, egzekwowanie przepisów oraz wsparcie lokalnych inicjatyw są kluczowe dla poprawy jakości powietrza i zapewnienia zrównoważonego rozwoju miasta.

Na terenie miasta Strykowa występuje zjawisko ubóstwa energetycznego, które stanowi poważny problem społeczno-ekonomiczny. Ubóstwo energetyczne to sytuacja, w której gospodarstwa domowe nie mają dostatecznych środków finansowych, aby zapewnić sobie odpowiedni poziom ogrzewania, chłodzenia, oświetlenia oraz innych podstawowych usług energetycznych. W konsekwencji, mieszkańcy tych gospodarstw doświadczają niskiej jakości życia, a także zwiększonego ryzyka zdrowotnego i społecznego wykluczenia.

Główną przyczyną ubóstwa energetycznego w Strykowie jest niska efektywność energetyczna wielu starych budynków mieszkalnych. Wielu mieszkańców żyje w domach, które są słabo izolowane, co prowadzi do dużych strat ciepła w zimie oraz nadmiernego nagrzewania się w lecie. Koszty utrzymania odpowiedniej temperatury wewnątrz takich budynków są wysokie, a mieszkańcy o niskich dochodach nie są w stanie pokryć tych wydatków bez rezygnacji z innych podstawowych potrzeb. W starych budynkach często używa się przestarzałych systemów grzewczych, które są nieefektywne i drogie w eksploatacji. Wysokie ceny paliw, takich jak węgiel czy drewno, dodatkowo obciążają budżety gospodarstw domowych. Ponadto, korzystanie z takich źródeł ciepła wiąże się z większą emisją zanieczyszczeń, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

Ubóstwo energetyczne ma poważne konsekwencje dla zdrowia i dobrostanu mieszkańców. Niewystarczające ogrzewanie w zimie może prowadzić do hipotermii, zaostrzenia chorób układu oddechowego oraz innych dolegliwości zdrowotnych. W lecie, brak możliwości efektywnego chłodzenia pomieszczeń może powodować przegrzanie organizmu, co jest szczególnie niebezpieczne dla dzieci, osób starszych i chorych. Stałe narażenie na nieodpowiednie warunki termiczne wpływa również na ogólne samopoczucie i jakość życia mieszkańców.

Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków są kluczowe. Docieplenie ścian, wymiana okien i drzwi oraz modernizacja systemów grzewczych mogą znacząco obniżyć koszty ogrzewania i chłodzenia. Programy wsparcia finansowego i technicznego, skierowane do właścicieli nieruchomości, mogą zachęcić do realizacji takich inwestycji. Kampanie edukacyjne dotyczące oszczędzania energii i korzyści płynących z modernizacji energetycznej mogą zwiększyć świadomość mieszkańców na temat możliwości redukcji kosztów energii. Warsztaty, poradniki i konsultacje z ekspertami mogą dostarczyć praktycznych wskazówek, jak efektywnie zarządzać zużyciem energii w gospodarstwie domowym.

Problemem miasta Strykowa jest **niedostosowanie do zmian klimatu**, co prowadzi głównie do zagrożeń związanych z okresowymi podtopieniami. Wzmożone zjawiska pogodowe, takie jak intensywne ulewy, stają się coraz bardziej powszechne w wyniku zmian klimatycznych. Miasto posiada dużo powierzchni utwardzonych i betonowanych, co powoduje, że podczas ulew woda deszczowa spływa szybko i nie jest odpowiednio wykorzystywana ani magazynowana. Jednym z kluczowych wyzwań jest niewystarczająca infrastruktura do zarządzania wodami opadowymi. Powierzchnie utwardzone, takie jak parkingi, chodniki i drogi, nie pozwalają wodzie na naturalne wsiąkanie w glebę. W efekcie, woda deszczowa szybko spływa po powierzchni, zbierając się w najniższych punktach miasta i powodując lokalne podtopienia.

Fotografia 12 Stan parkingu w centrum miasta Strykowa po deszczu

Źródło: Fotografia własna

Brak odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania wodami opadowymi nie tylko zwiększa ryzyko podtopień, ale także przyczynia się do problemów związanych z suszą w dłuższej perspektywie. Woda deszczowa, która mogłaby być wykorzystana do nawadniania zieleni miejskiej lub uzupełniania zasobów wodnych, jest tracona. Ponadto, szybki odpływ wody opadowej z utwardzonych powierzchni prowadzi do erozji gleby i degradacji naturalnych ekosystemów.

Wprowadzenie zielonych dachów, ogrodów deszczowych, zielonych ścian oraz bioswales (rowów infiltracyjnych) może znacząco zwiększyć zdolność miasta do zatrzymywania i wykorzystywania wody deszczowej. Te rozwiązania nie tylko pomagają w zarządzaniu wodami opadowymi, ale także poprawiają estetykę miejskiego krajobrazu i jakość powietrza. Zastosowanie przepuszczalnych nawierzchni, takich jak kostka brukowa o wysokiej przepuszczalności, asfalt przepuszczalny czy żwirowe ścieżki, pozwala wodzie deszczowej na naturalne wsiąkanie w glebę. Redukuje to szybki odpływ powierzchniowy i zmniejsza ryzyko podtopień. Inwestycje w zbiorniki retencyjne i systemy

gromadzenia wody deszczowej mogą pomóc w magazynowaniu nadmiaru wody podczas ulewnych deszczy. Zebrana woda może być później wykorzystywana do nawadniania miejskiej zieleni, czyszczenia ulic czy w celach przemysłowych. Odtwarzanie i tworzenie nowych terenów zielonych w miejskich przestrzeniach jest istotne dla poprawy zdolności miasta do absorpcji wody deszczowej. Parki, skwery i zadrzewienia działają jako naturalne gąbki, które zatrzymują wodę, zmniejszając szybki odpływ powierzchniowy.

Występuje również problem **okresów upalnych oraz burz**, co dodatkowo podkreśla konieczność zwiększenia ilości zieleni w Strykowie, aby sprostać tym wyzwaniom. Klimatyczne anomalie, takie jak długotrwałe fale upałów, stają się coraz bardziej powszechne i mają znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie miasta. Upały mogą prowadzić do przegrzewania się budynków, asfaltowych ulic i innych utwardzonych powierzchni, co powoduje nie tylko dyskomfort, ale także poważne zagrożenia zdrowotne, szczególnie dla osób starszych, dzieci i osób z przewlekłymi schorzeniami. Burze natomiast mogą powodować gwałtowne podtopienia, uszkodzenia infrastruktury i poważne utrudnienia w codziennym życiu. Zwiększenie ilości zieleni w mieście jest kluczowym rozwiązaniem, które może pomóc w łagodzeniu skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych. Drzewa, krzewy i inne rośliny działają jak naturalne klimatyzatory, obniżając temperaturę otoczenia poprzez proces transpiracji, czyli parowania wody z liści. Dzięki temu w miastach z dużą ilością zieleni panują niższe temperatury, co przyczynia się do poprawy komfortu życia mieszkańców podczas upałów. Dodatkowo rośliny pochłaniają dwutlenek węgla i produkują tlen, co poprawia jakość powietrza i pozytywnie wpływa na zdrowie ludzi.

Obecność zieleni miejskiej ma również kluczowe znaczenie podczas burz. Zieleni działa jak naturalna bariera, która zmniejsza szybkość spływu wody deszczowej, co pomaga w redukcji ryzyka podtopień. Systemy korzeniowe roślin stabilizują glebę i poprawiają jej zdolność do absorpcji wody, co zapobiega erozji i zwiększa retencję wód opadowych. W ten sposób roślinność miejska pomaga w zarządzaniu wodami opadowymi, zmniejszając obciążenie systemów kanalizacyjnych i ograniczając ryzyko zalewania ulic i budynków. Miasto potrzebuje strategicznego podejścia do rozwoju zieleni miejskiej. Warto inwestować w tworzenie nowych parków, skwerów i ogrodów oraz w rewitalizację istniejących terenów zielonych. Zadrzewianie ulic, sadzenie drzew wzdłuż chodników i w innych dostępnych przestrzeniach może znacząco poprawić mikroklimat miasta. Tworzenie zielonych dachów i ścian na budynkach jest kolejnym innowacyjnym rozwiązaniem, które może pomóc w zwiększeniu powierzchni zielonych bez konieczności zajmowania dodatkowej przestrzeni miejskiej. Zielone dachy i ściany nie tylko obniżają temperaturę budynków, ale także poprawiają izolację termiczną, co przyczynia się do oszczędności energii. Edukacja mieszkańców na temat korzyści płynących z obecności zieleni oraz zaangażowanie ich w projekty sadzenia i pielęgnacji roślin może zwiększyć świadomość ekologiczną i wspólnotowe podejście do dbania o środowisko miejskie. Organizacja lokalnych inicjatyw, takich jak dni sadzenia drzew czy warsztaty ogrodnicze, może wzmocnić więzi społeczne i zachęcić mieszkańców do aktywnego udziału w tworzeniu zielonej przestrzeni miejskiej.

Na terenie miasta Strykowa **zmniejsza się ilość owadów**, co stanowi poważny problem ekologiczny i może mieć dalekosiężne skutki dla ekosystemów miejskich oraz zdrowia i dobrobytu

mieszkańców. Owady pełnią kluczową rolę w wielu procesach ekologicznych, takich jak zapylanie roślin, rozkład materii organicznej oraz jako źródło pożywienia dla innych organizmów. Ich spadek liczebności może zaburzać równowagę ekologiczną i wpływać negatywnie na różnorodność biologiczną w mieście. Jedną z głównych przyczyn spadku liczby owadów jest intensywna urbanizacja i związane z nią zmiany w środowisku. Wzrost powierzchni utwardzonych, takich jak betonowe chodniki, parkingi i asfaltowe drogi, prowadzi do zanikania naturalnych siedlisk owadów. Brak odpowiednich miejsc do gniazdowania i żerowania utrudnia przetrwanie wielu gatunków. Ponadto, rosnąca liczba budynków i infrastruktury technicznej ogranicza dostęp do zielonych przestrzeni, które są niezbędne dla różnorodnych gatunków owadów.

Fotografia 13 Domek dla owadów w parku w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Kolejnym czynnikiem wpływającym na zmniejszenie liczby owadów jest stosowanie pestycydów i innych środków chemicznych w rolnictwie oraz w miejskich ogrodach i parkach. Substancje te, mające na celu zwalczanie szkodników, często oddziałują również na pożyteczne owady, takie jak pszczoły, motyle i chrząszcze. Długotrwałe narażenie na pestycydy może prowadzić do osłabienia populacji owadów oraz do ich masowego wymierania. Zmiany klimatyczne również odgrywają istotną rolę w spadku liczby owadów. Ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak fale upałów, susze czy intensywne burze, mogą negatywnie wpływać na przetrwanie owadów, szczególnie tych, które są wrażliwe na zmiany temperatury i wilgotności. Zmieniające się warunki klimatyczne mogą również zakłócać cykle życiowe owadów, wpływając na ich zdolność do rozmnażania i migracji.

Aby przeciwdziałać spadkowi liczby owadów na terenie Strykowa, konieczne są działania na różnych poziomach. Jednym z kluczowych kroków jest tworzenie i utrzymywanie odpowiednich siedlisk dla owadów. Inwestycje w zielone przestrzenie, takie jak parki, ogrody, łąki kwietne i zielone dachy, mogą

zapewnić owadom miejsca do gniazdowania, żerowania i rozmnażania. Sadzenie różnorodnych gatunków roślin, które kwitną w różnych okresach roku, zapewni owadom stały dostęp do pożywienia.

Fotografia 14 Ciekawa aranżacja przestrzeni na osiedlu mieszkaniowym

Źródło: Fotografia własna

Kolejnym problemem jest eternit. Dachy pokryte eternitem, materiałem zawierającym azbest, są znaczącym problemem w sołectwach: Anielin, Bratoszewice, Ciolek, Dobra, Gozdów, Koźle, Lipka, Ługi, Michałówek, Niesułków-Kolonia, Nowostawy Górne, Osse, Pludwiny, Sadówka, Sierźnia, Sosnowiec, Stary Imielnik, podobnie jak w wielu innych miejscach, gdzie ten materiał był popularny w przeszłości ze względu na swoje właściwości izolacyjne i trwałość. Azbest, obecny w eternicie, jest jednak substancją niebezpieczną dla zdrowia, a jego obecność w otoczeniu mieszkańców może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych. Wdychanie pyłu azbestowego, który może się uwolnić przy zniszczeniu czy rozkładzie eternitu, wiąże się z poważnym ryzykiem chorób układu oddechowego, w tym między innymi z azbestozą, rakiem płuc oraz mezoteliomą. Dlatego obecność dachów pokrytych eternitem stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Ponadto, problem ten ma również wymiar środowiskowy. Elementy zawierające azbest, które nie są prawidłowo utylizowane, mogą zanieczyszczać glebę i wody gruntowe. Proces usuwania eternitu jest również problematyczny, ponieważ wymaga stosowania specjalnych procedur i środków bezpieczeństwa, aby zminimalizować ryzyko uwolnienia włókien azbestowych do otoczenia. Władze lokalne powinny zintensyfikować działania w celu rozwiązania problemu dachów pokrytych eternitem, w tym poprzez promowanie programów dotacyjnych lub pomocnych w finansowaniu wymiany dachów. Warto zauważyć, iż gmina Stryków już od kilku lat pozyskuje środki finansowe na bezpłatny odbiór azbestu. Wymiana eternitu na bezpieczniejsze materiały dachowe nie tylko zmniejszy ryzyko zdrowotne, ale także może przyczynić się do poprawy estetyki budynków oraz wartości nieruchomości. Edukacja mieszkańców na temat zagrożeń związanych z azbestem i informowanie o dostępnych programach wsparcia w wymianie

dachów są kluczowe dla skutecznego rozwiązania tego problemu. Tylko poprzez wspólne wysiłki mieszkańców, władz lokalnych i specjalistów można zminimalizować zagrożenia związane z obecnością azbestu w środowisku i zapewnić bezpieczniejsze warunki życia.

Azbest to występujący w przyrodzie minerał składający się z włókien, które można rozdzielić na cienkie i trwałe wiązki. Posiada szerokie zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu, z uwagi na znakomite właściwości izolacyjne włókien azbestowych (odporność na wysokie temperatury, ogień i substancje chemiczne, nieprzewodzenie prądu itp.). Azbest jest także często używany do wzmacniania cementu i innych materiałów. Pomimo swojej przydatności, azbest pozostaje substancją szczególnie niebezpieczną (zaklasyfikowaną jako rakotwórcza - kategoria 1A w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin). Naruszenie struktury produktu zawierającego azbest, skutkować może dostaniem się włókien azbestowych do układu oddechowego, co prowadzić może do chorób, takich jak azbestoza czy międzybłoniak opłucnej. Aktualnie, na podstawie art. 1 Ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tj.. Dz. U. z 2020 r. poz. 1680.), produkcja wyrobów zawierających azbest jest na terenie Polski zakazana.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Na terenie gminy nie ma centralnego systemu ciepłowniczego. Ciepło w domach zapewniają kotłownie komunalne i paleniska indywidualne. Budynki wielorodzinne ogrzewane są różnymi źródłami ciepła. Część budynków wielorodzinnych na terenie miasta Strykowa, tj. 6 bloków z centrum miasta oraz 3 budynki użyteczności publicznej, w których mieszczą się m.in.: Urząd Miejski w Strykowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ośrodek zdrowia i świetlica środowiskowa zaopatrywanych jest w ciepło z opalanej olejem kotłowni lokalnej. Inne budynki zlokalizowane przy zalewie miejskim w Strykowie korzystają np. z ogrzewania elektrycznego czy ekogroszku. Urządzenia grzewcze w budynkach indywidualnych w mieście i na terenach wiejskich opalane są głównie paliwami stałymi, ze względów ekonomicznych paliwa płynne stosowane są marginalnie. Indywidualne ogrzewanie domków jednorodzinnych jest problemem dla gminy, gdyż powoduje lokalne zanieczyszczenie powietrza. Do poprawy warunków aerosanitarnych mogłaby się przyczynić budowa gazociągu. Od 2019 roku widać intensyfikację działań podejmowanych przez Polską Spółkę Gazowniczą na terenie gminy Stryków, co przełoży się na zwiększenie możliwości podłączeniowych prywatnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznych¹¹.

Gmina Stryków w 2022 roku realizowała zadanie inwestycyjne, polegające na budowie instalacji gazowej zewnętrznej i wewnętrznej dla budynku Przedszkola w Strykowie, instalacji wewnętrznej w budynku OSP w Strykowie a także przebudowie kotłowni przy SP Nr 2 w Strykowie. W ramach dbałości o poprawę stanu powietrza, gmina Stryków prowadzi także program dotacji celowych na wymianę dotychczasowego nieekologicznego źródła ciepła opartego na paliwie stałym na nowe ekologiczne źródło ciepła, co jest dobrym kierunkiem działań proekologicznych, ale nie są to wciąż działania wystarczające¹².

¹¹ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022 - 2030

¹² Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022 - 2030

Ponieważ większość zasobów mieszkaniowych w gminie Stryków zaopatrywanych jest w energię ciepłą z palenisk indywidualnych, to niska emisja jest czynnikiem, który faktycznie decyduje o jakości powietrza na terenie gminy, w szczególności w sezonie grzewczym¹³.

Zjawisko negatywne: zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych

Wskaźnik: *liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze*

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców, zestawienie źródeł ciepła na węgiel oraz ww. wskaźnik. Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników powyżej średniej dla gminy oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary koncentracji występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 19 Liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze

Obszar	liczba mieszkańców	ilości źródeł ciepła na węgiel - źródło CEEB	wskaźnik
gmina ogółem	12616	3289	0,26
Stryków - miasto	3302	779	0,24
Sołectwa:	9314	2510	
Anielin	108	40	0,37
Anielin Swędowski	334	85	0,25
Bartolin	89	20	0,22
Bratoszewice	1060	288	0,27
Ciołek	76	29	0,38
Dobieszków	444	66	0,15
Dobra	608	145	0,24
Dobra-Nowiny	281	33	0,12
Gozdów	129	38	0,29
Kalinów	143	48	0,34
Kielmina	468	110	0,24
Koźle	218	69	0,32
Lipka	205	55	0,27
Ługi	172	51	0,30
Michałówek	214	62	0,29
Niesułków	194	57	0,29
Niesułków-Kolonia	278	78	0,28
Nowostawy Górne	173	53	0,31
Osse	214	76	0,36
Pludwiny	105	33	0,31
Rokitnica	236	71	0,30
Sadówka	132	37	0,28
Sierżnia	90	29	0,32
Smolice	402	103	0,26
Sosnowiec	112	38	0,34
Sosnowiec-Pierki	107	23	0,21
Stary Imielnik	187	62	0,33
Swędów	589	143	0,24
Tymianka	629	164	0,26
Warszewice	242	69	0,29
Wola Błędowa	247	95	0,38
Wrzask	115	36	0,31
Wysoki	218	75	0,34
Zagłoba	111	26	0,23
Zelgoszcz	384	103	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

¹³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Zjawisko negatywne: pokrycie wyrobami zawierającymi azbest

Wskaźnik: udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]

Przedstawiono ww. wskaźnik, kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej oraz odpowiadające im obszary, wskazując obszar koncentracji występowania zjawiska negatywnego.

Tabela 20 Udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na obszarze miasta oraz danego sołectwa w powierzchni danego obszaru ogółem w porównaniu do średniej dla gminy Stryków [%]

Obszar	powierzchnia azbestu pozostała do unieszkodliwienia [m2]	powierzchnia sołectwa [m2]	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	437064,1333	157920600,0	0,28
Stryków - miasto	15 823,0	8150800,0	0,19
Sołectwa:	421241,1333	149769800,0	0,28
Anielin	10 181,0	2795900,0	0,36
Anielin Śwędowski	5708,0	2947400,0	0,19
Bartolin	0,0	990200,0	0,00
Bratoszewice	35730,4	12008800,0	0,30
Ciołek	20 490,0	2127900,0	0,96
Dobieszków	0,0	3915600,0	0,00
Dobra	14 487,0	4705200,0	0,31
Dobra-Nowiny	3109,0	2351800,0	0,13
Gozdów	21 602,0	3577400,0	0,60
Kalinów	15708,0	7543900,0	0,21
Kielmina	4 818,0	6345000,0	0,08
Koźle	18956,0	5254300,0	0,36
Lipka	11 375,0	3246100,0	0,35
Ługi	15168,0	2531400,0	0,60
Michałówek	13 433,0	3116500,0	0,43
Niesułków	10469,0	3966600,0	0,26
Niesułków-Kolonia	13 209,0	3902300,0	0,34
Nowostawy Górne	19481,0	3214500,0	0,61
Osse	24 560,1	5637400,0	0,44
Pludwiny	11344,0	3574000,0	0,32
Rokitnica	11 646,0	4348800,0	0,27
Sadówka	15375,0	3744200,0	0,41
Sierznia	13 471,0	2872300,0	0,47
Smolice	7437,0	4025300,0	0,18
Sosnowiec	16 110,0	2096700,0	0,77
Sosnowiec-Pieńki	668,0	2398700,0	0,03
Stary Imielnik	9 869,0	2392800,0	0,41
Swędów	8842,0	4073100,0	0,22
Tymianka	22 054,6	7967400,0	0,28
Warszewice	12812,0	5574300,0	0,23
Woła Błędowa	13 617,0	11921200,0	0,11
Wrzask	644,0	2789600,0	0,02
Wysoki	4 267,0	3323800,0	0,13
Zagłoba	1093,0	2987700,0	0,04
Zelgoszcz	14 819,0	5501700,0	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

5. Problemy przestrzenno-funkcjonalne

Analizie mogą podlegać aspekty przestrzenno-funkcjonalne – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.

Poniżej przedstawiono powierzchnię miasta Strykowa oraz sołectw na obszarze gminy.

Tabela 21 Powierzchnia miasta Stryków oraz sołectw w gminie Stryków

Obszar	powierzchnia [ha]
gmina ogółem	15792,06
Stryków - miasto	815,08
Sołectwa:	14976,98
Anielin	279,59
Anielin Swędowski	294,74
Bartolin	99,02
Bratoszewice	1200,88
Ciołek	212,79
Dobieszków	391,56
Dobra	470,52
Dobra-Nowiny	235,18
Gozdów	357,74
Kalinów	754,39
Kielmina	634,5
Koźle	525,43
Lipka	324,61
Ługi	253,14
Michałówek	311,65
Niesułków	396,66
Niesułków-Kolonia	390,23
Nowostawy Górne	321,45
Osse	563,74
Pludwiny	357,4
Rokitnica	434,88
Sadówka	374,42
Sierżnia	287,23
Smolice	402,53
Sosnowiec	209,67
Sosnowiec-Pieńki	239,87
Stary Imielnik	239,28
Swędów	407,31
Tymianka	796,74
Warszewice	557,43
Wola Błędowa	1192,12
Wrzask	278,96
Wysoki	332,38
Zagłoba	298,77
Zelgoszcz	550,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

W użytkowaniu ziemi przeważają użytki rolne oraz grunty leśne. Wyraźnie dominujący odsetek ich powierzchni w całkowitej powierzchni gminy świadczy o znaczącej roli rolnictwa na jej terenie. Gmina ma charakter rolniczy, z którego wyłącza się obszar miasta oraz tereny o funkcjach rekreacyjno-

wypoczynkowych. Głównymi elementami tożsamości funkcjonalno-przestrzennej gminy, mającymi swe wyraźne odniesienie także w strukturze samego miasta, są zatem: walory przyrodnicze, cenne obiekty architektoniczne, rolnicza przestrzeń produkcyjna, zabudowa mieszkaniowa, korytarze infrastrukturalne przy głównych ciągach komunikacyjnych. Powierzchnia gminy wynosi około 15 792 ha. Strukturę użytkowania gruntów wg stanu na 31 grudnia 2023 roku przedstawia tabela poniżej. Największy udział w całkowitej powierzchni gminy mają użytki rolne - 74,78%, a wśród nich grunty orne - 62,04%. Grunty leśne stanowią 12,85% powierzchni gminy, w tym lasy 11,76%. Grunty zabudowane i zurbanizowane to 11,46% powierzchni, zaś grunty pod wodami 0,24%.

Tabela 22 Zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów

Rodzaj gruntów	Obszar miejski [ha]	Obszar wiejski [ha]	Gmina ogółem [ha]	udział % w powierzchni gminy ogółem
Użytki rolne	533	11277	11810	74,78
grunty orne	448	9349	9797	62,04
sady	50	489	539	3,41
łąki trwałe	12	364	376	2,38
pastwiska trwałe	7	593	600	3,80
grunty rolne zabudowane	13	366	379	2,40
grunty pod stawami	1	30	31	0,20
grunty pod rowami	2	77	79	0,50
grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0	9	9	0,05
Nie użytki	1	60	61	0,39
Grunty leśne	8	2021	2029	12,85
Lasy	1	1856	1857	11,76
grunty zadrzewione i zakrzewione	7	165	172	1,09
Grunty zabudowane i zurbanizowane	261	1549	1810	11,46
tereny mieszkaniowe	63	339	402	2,54
tereny przemysłowe	34	336	370	2,34
inne tereny zabudowane	12	118	130	0,82
zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	9	38	47	0,30
tereny rekreacji i wypoczynku	11	14	25	0,16
użytki kopalne	0	0	0	0,00
drogi	114	631	745	4,72
tereny kolejowe	15	59	74	0,47
inne tereny komunikacyjne	1	0	1	0,01
grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	2	14	16	0,10
Grunty pod wodami	12	26	38	0,24
morskimi wewnętrznymi	0	0	0	0,00
powierzchniowymi płynącymi	1	16	17	0,11
powierzchniowymi stojącymi	11	10	21	0,13
Użytki ekologiczne	0	0	0	0,00
Tereny różne	0	44	44	0,28
Razem	815	14977	15792	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

W ujęciu przestrzennym gmina Stryków jest obszarem wyraźnie rozdzielonym przestrzennie, w którym wyróżniają się trzy części (strefy)¹⁴:

¹⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

- strefa przyrodnicza (obejmująca południową część gminy):

obejmuje tereny Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z otuliną oraz tereny między granicą Parku a autostradą A2, w ramach których konieczne jest podporządkowanie charakteru zagospodarowania elementom ochrony środowiska. Walory wynikające z położenia, warunków przyrodniczych, krajobrazowych i klimatycznych stwarzają warunki dla rozwoju różnych form wypoczynku i rekreacji, budownictwa letniskowego i rezydencjonalnego oraz rolnictwa ekologicznego i sadownictwa,

- strefa wzmożonej urbanizacji (obejmująca środkową część gminy):

obejmuje tereny gminy od Swędowa i Zelgoszczy, poprzez miasto Stryków po Niesułków i Nowostawy Górne oraz Wysoki i Bratoszewice. Silnym uwarunkowaniem rozwojowym są autostrady A1 i A2 oraz węzły autostradowe: „Łódź - Północ”, „Stryków II”. W strefie znajduje się dolina rzeki Moszczenicy, która podlega ochronie jako ciąg ekologiczny. Położenie i powiązania zewnętrzne stwarzają możliwości kształtowania strategicznego pasma rozwoju gospodarczego. Możliwości lokalizacyjne dla funkcji gospodarczych, usługowych i przemysłowych dają szansę rozwoju gminy. Miasto Stryków pełni funkcję ośrodka gminnego (lokalnego). Jego centrum wpisuje się w historyczny układ urbanistyczny, skupia obiekty użyteczności publicznej i usługi obsługujące mieszkańców gminy. Działania rewaloryzacyjne, modernizacyjne i uzupełniające dla istniejącej struktury urbanistycznej pozwolą na kształtowanie tożsamości kulturowej zwiększając atrakcyjność i szanse rozwoju gminy Stryków,

- strefa o charakterze rolniczym (obejmująca północną część gminy oraz uzupełnienie stref wzmożonej urbanizacji od wschodu i zachodu):

obejmuje pas terenów stosunkowo słabo zainwestowanych oraz tereny najlepszych gleb w rejonie Bratoszewic, Kalinowa, Nowostawów Górnych. Część terenów posiada walory przyrodnicze, zwłaszcza kompleksy lasów w rejonie Ciołka i Woli Błędowej. Sprzyjające warunki stwarzają możliwości dla rozwoju rolnictwa i sadownictwa oraz zwiększania lesistości gminy.

Ta różnorodność obszaru i szeroki wachlarz możliwości rozwoju różnych funkcji daje gminie szansę na wzrost konkurencyjności w regionie i poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców.

Struktura osadnicza¹⁵

Struktura przestrzenna gminy Stryków ma charakter złożony. Pierwotnie gmina rozwijała się dwutorowo – w centralnej części gminy, gdzie zlokalizowane jest Miasto Stryków, następowały procesy intensywnej urbanizacji, w tym koncentracji osadniczej w oparciu o handel i rzemiosło. Pozostałe obszary stanowiły obszary ekstensywnej gospodarki, szczególnie rolnej. Dalszy rozwój opierał się o ekspansję przestrzenną i wchłanianie mniejszych miejscowości, wsi oraz rozwój osiedli mieszkaniowych. W związku z powyższym struktura przestrzenna oraz sposób ukształtowania zabudowy w poszczególnych obszarach gminy są znacznie zróżnicowane.

Różnorodność historyczna, kulturowa, funkcjonalna i przyrodnicza stanowi o niewątpliwym walorze

¹⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

gminy, będąc jednocześnie czynnikiem, który znacząco ogranicza możliwość stworzenia jednej, spójnej polityki przestrzennej dla całego jej obszaru. Fakt ten zdeteminował podejście do oceny struktur przestrzennych oraz określenia polityki przestrzennej gminy. Zróżnicowanie to skłoniło do budowania polityki gminy dwutorowo.

W strukturze przestrzennej wyraźnie zauważalny jest fakt przemysłowego charakteru centralnej części gminy, w której położone jest Miasto Stryków wraz z sąsiadującymi sołectwami. Tereny inwestycyjne wykształciły się przede wszystkim wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym, tj. autostrad i dróg krajowych. Zauważalny jest także fakt, iż południowa i północna część gminy charakteryzuje się mniejszym stopniem zainwestowania (głównie zabudowa mieszkaniowa), przechodzącą dość płynnie w tereny otwarte.

Przełom XX i XXI wieku to dla gminy Stryków czas intensywnego rozwoju gospodarczego. Wskutek budowy linii kolejowej, budowy i otwarcia autostrad A1 i A2 wraz z węzłami gmina zyskała przewagę konkurencyjną nad innymi obszarami centralnej Polski dzięki poprawie dostępności komunikacyjnej. Wskutek budowy sieci komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym, gmina zyskała wielu potencjalnych inwestorów, dla których przygotowała tereny inwestycyjne pod rozwój działalności dużych przedsiębiorców. Stąd też w centralnej części gminy przeważa zabudowa przemysłowo-usługowa, z licznymi centrami logistycznymi.

W ramach struktury przestrzennej gminy występują także tereny rolne oraz tereny o dużym potencjale przyrodniczym, które pozostają w dużej części niezagospodarowane. Są to także tereny częściowo wykorzystywane na potrzeby działalności rolniczej, a w części stanowią nieużytki, pozostawione jako tereny otwarte.

Jako skutek rozwoju przemysłu i usług oraz powstawania wielu nowych miejsc pracy, w gminie rośnie zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową, głównie wielorodzinną. Niemniej jednak gmina nie wkroczyła jeszcze w fazę intensywnego rozwoju dużych osiedli mieszkaniowych, a na istniejących obszarach dominowała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinną o dość niskiej intensywności.

Analizując strukturę przestrzenną gminy wskazać należy, iż w ramach poszczególnych sołectw w większości dominuje zabudowa mieszkaniowa, a tereny działalności gospodarczej tworzą zwarte, przylegające do siebie kompleksy.

Wskutek przemian w gminie podejmowane są działania mające na celu rozwój tkanki mieszkaniowej, także na obszarze miasta, m.in. ożywienie gospodarcze i zwiększenie jego atrakcyjności inwestycyjnej w kontekście podnoszenia standardów i jakości życia.

Na obszarze gminy Stryków w związku z omówioną wcześniej historią rozwoju gminy, zauważalny jest częściowo odmienny charakter zamieszkiwania w poszczególnych częściach gminy i miejscowościach. Wyodrębnione osady i osiedla posiadają zabudowę o różnej intensywności, wysokości, charakterze i cechach. Również otoczenie terenów mieszkaniowych jest różne w poszczególnych osadach. Niektóre z nich sąsiadują z kompleksami terenów zielonych, inne zaś ze względu na intensywne zagospodarowanie cechują się znacznie bardziej ograniczonym dostępem do terenów zielonych. Zauważalny jest również fakt, iż lokalizacja zabudowy mieszkaniowej koncentruje się głównie na obszarze miasta, a na terenach wiejskich w pewnym oddaleniu od głównych dróg,

tj. przede wszystkim autostrad i dróg krajowych, natomiast zagęszcza się głównie wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych, gdzie jest ona mocno skoncentrowana i zlokalizowana w przestrzeni pomiędzy drogami. W mniejszym stopniu nastąpił rozwój mieszkalnictwa w kierunku północnym, gdzie zabudowa ta jest lokalizowana plamowo jako obszary rolnicze oraz w kierunku południowym, stanowiącym tereny najcenniejsze przyrodniczo.

Powiązania infrastrukturalne i funkcjonalne

Relacje z otoczeniem, w skali rejonu, są uwidaczniane najczytelniej na przykładzie powiązań administracyjnych, gospodarczych i usługowych. Zasięg oddziaływania gminy jest różny w poszczególnych sferach życia i posiada różną intensywność.

Stryków jest miastem stanowiącym regionalny ośrodek gospodarczo-usługowy, w którym zlokalizowane są usługi z zakresu administracji, edukacji, handlu i inne, a także obszary aktywności gospodarczej, zapewniające miejsca pracy dla mieszkańców oraz pracowników z regionu.

Komplet instytucji sprawujących funkcję administracji samorządowej szczebla powiatowego oraz administracji specjalnych dla obszaru gminy jest umiejscowiony w Zgierzu. Podobnie odnosi się to do obiektów o funkcjach użyteczności publicznej w szczególności służby zdrowia, szkolnictwa ponadpodstawowego, kultury, sportu, turystyki i wypoczynku, bankowości, handlu i bezpieczeństwa publicznego.

Mieszkańcy mają dostęp do dość szerokiej oferty placówek handlowych i usługowych, co oznacza, że ich potrzeby w zakresie dostępu do różnego rodzaju produktów - spożywczych, środków czystości, artykułów gospodarstwa domowego, odzieży, etc. oraz usług są w pełni zaspokojone. W miarę większego zapotrzebowania, mieszkańcy korzystają z asortymentu i usług dostępnych na terenie niedaleko położonej Łodzi.

Gmina posiada wysoki potencjał społeczny i kulturowy, który wzmacnia bliskość Łodzi, będącej ważnym centrum administracyjnym i kulturalnym dla gminy. Mimo, że całe zaplecze teatralne, filmowe, artystyczne, znajduje się w oddalonej o około 20 km Łodzi, to jednak okoliczna społeczność w celu wypełnienia wolnego czasu, chętnie korzysta z działających klubów sportowych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, zespołów tanecznych i wokalnych.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXIV/275/2005 z dnia 24 marca 2005 r. zadania w zakresie kultury i rekreacji realizuje powołana przez Gminę Stryków samorządowa instytucja kultury, czyli Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie, w skład którego wchodzi: Dom Kultury w Strykowie, Dom Kultury w Strykowie - filia w Niesułkowie i Ośrodek Wodniacki w Strykowie. Przy Ośrodku Kultury i Rekreacji w Strykowie działają¹⁶:

- Zespół tańca współczesnego „AGAT”;
- Grupa Teatralna „Pod sceną”;
- Zespół wokalny „Samosiejka”;
- Chór Seniora „ECHO”.

¹⁶ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

Korzystna lokalizacja gminy, biorąc pod uwagę przebieg głównych szlaków komunikacyjnych oraz położenie pod względem fizjograficznym jest niewątpliwym atutem gminy. W przestrzennej strukturze regionu miasto Stryków stanowi naturalny węzeł osadniczy o charakterze ośrodka lokalnego. W centralnej części gminy przebiegają dwie kluczowe autostrady: autostrada A1 i autostrada A2, stanowiące istotny korytarz transportowy o znaczeniu ogólnoeuropejskim (autostrada A1 jest to fragment międzynarodowej trasy E75, leżącej w VI transeuropejskim korytarzu transportowym, natomiast autostrada A2 jest to fragment międzynarodowej trasy E30 wiodącej z irlandzkiego portu Cork do Omska w Rosji, często uznawana za najważniejszy europejski szlak komunikacyjny na osi wschód-zachód). Dzięki nim możliwe jest szybkie połączenie komunikacją drogową ze stolicą regionu, Poznaniem (około 2 godzin), z Łodzią (około 15 minut) oraz ze stolicą kraju Warszawą (około 1 godziny). Przez obszar gminy Stryków przebiegają dwie drogi krajowe: DK 14 Łowicz-Pabianice i DK 71, która komunikuje Stryków ze Zgierzem, siedzibą powiatu.

Z punktu widzenia potrzeb rozwoju sieci transportowej istotnym jest przede wszystkim dalsza poprawa powiązań wewnętrznych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, a także powiązań wewnętrznych gminy.

Istotnym z punktu widzenia powiązań komunikacyjnych gminy Stryków jest również system transportu kolejowego. Początki kolei w Strykowie sięgają pierwszej dekady XX wieku. Z czasem kolej traciła na znaczeniu, upowszechniał się transport samochodowy. Niemniej jednak istniejąca baza infrastrukturalna i możliwości integracji różnych środków transportu, stwarzają nowe możliwości aktywnego wykorzystania kolei, zwłaszcza w obsłudze połączeniu lokalnych, w ramach MOF Łodzi.

Studium i plany miejscowe – stopień pokrycia obszaru gminy i struktura przeznaczenia terenów

Podstawą prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Stryków jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków* uchwalone w dniu 26 marca 2024 rok uchwałą Nr LXXXII/715/2024 Rady Miejskiej w Strykowie.

Głównym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, będące aktami prawa miejscowego.

W gminie Stryków uznano, iż jest on najskuteczniejszym instrumentem kształtowania ładu przestrzennego, dającym największe gwarancje realizacji polityki przestrzennej określonej w studium. W związku z czym przyjęto zasadę dążenia do całkowitego pokrycia planami miejscowymi obszaru gminy. Na terenie gminy obowiązuje 79 planów miejscowych (stan na 8 października 2024 r.), są na bieżąco aktualizowane, a informacje są dostępne na stronie internetowej gminy pod adresem <https://strykow.e-mapa.net/>. Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem wynosi około 99,4%.

Wyznaczenie tego ambitnego planu nastąpiło zaraz po uchwaleniu przez Sejm w 1994 r. nowych przepisów dotyczących planowania przestrzennego, będących kolejnym etapem transformacji ustrojowej kraju. Podzielono wówczas obszar gminy na kilkanaście obszarów planistycznych, dla których opracowano plany miejscowe. Sytuacja ta ma wpływ na znaczne uproszczenie procedur administracyjnych związanych z zagospodarowywaniem terenów, co sprzyja rozwojowi. W związku

z powyższym zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy opierają się na ustaleniach zawartych w obowiązujących planach miejscowych.

Tabela 23 Akty planowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Stryków (dostęp: 15.10.2024 r.)

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków	26.03.2024		LXXXII/715/2024
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Kielmina	18.06.1998	nr 21, poz. 144 z 1998-08-18	XLIX/357/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Zelgoszcz i Kielmina Mała	18.06.1998	nr 21, poz. 143 z 1998-06-18	XLIX/356/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Ługi - Dobieszków	18.06.1998	nr 21, poz. 147 z 1998-08-18	XLIX/360/98
zmieniająca miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w gminie Stryków	11.06.1998	nr 21, poz. 153 z 1998-08-18	XLIX/367/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Smolice i Tymianka	18.06.1998	nr 21, poz. 151 z 1998-08-18	XLIX/365/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Warszewice	18.06.1998	nr 21, poz. 149 z 1998-08-18	XLIX/363/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Bartolin	18.06.1998	nr 21, poz. 147 z 1998-08-18	XLIX/364/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Michałówek	18.06.1998	o nr 21, poz. 148 z 1998-08-18	XLIX/361/98
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsiach Dobra, Dobra Nowiny	18.06.1998	nr 21, poz. 146 z 1998-08-18	XLIX/359/98
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Zelgoszcz	04.04.2001	nr 132, poz. 1508 z 2001-07-14	XXIX/235/2001
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Zelgoszcz	30.08.2002	nr 18, poz. 208 z 2003-01-31	XLVII/321/2002
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Dobra	29.09.2003	nr 187, poz. 1812 z 2003-11-07	XII/93/2003
w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dotyczącej obszaru wsi Kielmina (dz. nr 50/1)	20.11.2003	nr 356, poz. 3645 z 2003-12-24	XIII/99/2003
w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Zelgoszcz, Smolice, Swędów, Sosnowiec	29.11.2004	nr 31, poz. 354 z 2005-02-05	XXX/238/2004
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Ługi - Dobieszków w gminie Stryków położonego pomiędzy: wschodnią granicą działki nr ew. 54 - drogi gminnej, północną granicą działek nr ew. 146/1, 146/2, 147/4, zachodnią granicą rzeki Struga Dobieszkowska oraz południową granicą działki nr ew. 151/1	23.06.2005	nr 247, poz. 2472 z 2005-08-08	XXXVIII/287/2005
w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strykowa	28.09.2005	nr 340, poz. 3070 z 2005-11-25	XLI/317/2005
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Kielmina – Kłęk w gminie Stryków	30.06.2006	nr 338, poz. 2591 z 2006-10-04	LIV/388/2006
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Imielnik Stary w gminie Stryków	27.10.2006	nr 422, poz. 3613 z 2006-12-16	LVIII/402/2006

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie zmiany "Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków we wsi Michałowek"	05.12.2008	nr 5, poz. 13 z 2009-01-22	XXVIII/199/2008
zmieniająca uchwałę w sprawie "Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla obszaru położonego we wsiach Dobra - Michałowek w części dotyczącej wsi Dobra"	25.02.2009	nr 81, poz. 763 z 2009-04-04	XXXI/247/2009
zmieniająca uchwałę w sprawie „Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla obszaru położonego we wsi Sosnowiec – Pieńki”	25.02.2009	nr 81, poz. 764 z 2009-04-04	XXXI/248/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	28.07.2009	nr 263, poz. 2313 z 2009-09-09	XXXVII/290/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Kielmina i Zelgoszcz w gminie Stryków	30.10.2009	nr 355, poz. 2888 z 2009-12-04	XXXIX/313/2009
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Niesułków, Rokitnica i Nowostawy Górne w gminie Stryków	30.07.2010	nr 275, poz. 2270 z 2010-09-22	L/408/2010
w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stryków obejmującej północną obwodnicę miasta Strykowa (droga wojewódzka 708) wraz z przyległymi terenami	10.11.2010	poz. 3653 z 2010-12-17	LIV/446/2010
w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego we wsi Wola Błędowa w gminie Stryków	10.11.2010	nr 376, poz. 3654 z 2010-12-17	LIV/447/2010
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Dobra	16.08.2011	nr 251, poz. 2611 z 2011-09-02	XII/83/2011
w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strykowa z fragmentami wsi Smolice i Tymianka, będącymi w granicach opracowania planu	29.02.2012	poz. 1214 z 2012-04-13	XX/145/2012
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Kielmina	28.06.2012	poz. 2345 z 2012-08-01	XXIV/191/2012
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Smolice - Tymianka	15.03.2013	poz. 2119 z 2013-04-16	XXXIV/258/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	29.05.2013	poz. 3736 z 2013-07-18	XXXVII/282/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Kielmina, gmina Stryków	28.10.2013	poz. 5274 z 2013-12-05	XLII/322/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Tymianka	28.10.2013	poz. 5314 z 2013-12-06	XLII/323/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Zelgoszcz	28.10.2013	poz. 5315 z 2013-12-06	XLII/324/2013
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków	26.03.2014	poz. 1945 z 2014-04-25	XLVIII/371/2014
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec Pieńki	28.05.2015	poz. 2587 z 2015-06-26	IX/66/2015
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice - część A	22.04.2016	poz. 2411 z 2016-06-03	XXI/159/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Dobra i Kielmina	22.04.2016	poz. 2412 z 2016-06-03	XXI/160/2016

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Dobra Nowiny i Dobieszków - obręb Ługi	22.04.2016	poz. 2413 z 2016-06-03	XXI/161/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Gozdów, Sadówka, Zagłoba - obręb Ciołek, Koźle i Wysoki	22.04.2016	poz. 2414 z 2016-06-03	XXI/162/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Cesarka - obręb Sosnowiec	22.04.2016	poz. 2415 z 2016-06-03	XXI/163/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	28.10.2016	poz. 4850 z 2016-11-18	XXVI/214/2016
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Smolice i Sosnowiec	26.01.2017	poz. 859 z 2017-02-16	XXX/258/2017
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Strykowa oraz gminy Stryków na obszarze wsi Rokitnica	30.03.2017	poz. 2234 z 2017-04-20	XXXIII/274/2017
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	28.12.2017	poz. 260 z 2018-01-18	XLIV/383/2017
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Żelgoszcz i Smolice	22.02.2018	poz. 1264 z 2018-03-15	XLVI/395/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice – część B	22.02.2018	poz. 1265 z 2018-03-15	XLVI/396/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Anielin Swędowski i Swędów	18.10.2018	poz. 6160 z 2018-11-26	LV/473/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Tymianka, Wola Błędowa i Koźle	18.10.2018	poz. 6124 z 2018-11-22	LV/474/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Tymianka	18.10.2018	poz. 6099 z 2018-11-21	LV/475/2018
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec i Żelgoszcz	31.01.2019	poz. 1535 z 2019-03-19	VI/35/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Lipka i Niesułków Kolonia	27.02.2019	poz. 1564 z 2019-03-20	VI/48/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Wrzask obręb Gozdów, wsi Gozdów i wsi Bronin obręb Ciołek	27.02.2019	poz. 2387 z 2019-04-19	VI/47/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Orzechówek obręb Michałówek i Sosnowiec	18.04.2019	poz. 3223 z 2019-05-31	VIII/73/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Niesułków i Rokitnica oraz części miasta Strykowa	30.09.2019	poz. 5714 z 2019-10-24	XIV/135/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Smolice	29.10.2019	poz. 7206 z 2019-12-18	XV/142/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Koźle	29.10.2019	poz. 7207 z 2019-12-18	XV/143/2019

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kielmina	30.12.2019	poz. 888 z 2020-02-10	XVIII/177/2019
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kielmina, Żelgoszcz i Kalinów	30.12.2019	poz. 977 z 2020-02-12	XVIII/178/2019
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Sosnowiec oraz wsi Sosnowiec-Pieńki, obręb Sosnowiec	27.01.2020	poz. 1247 z 2020-02-21	XIX/193/2020
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Rokitnica	28.02.2020	poz. 1888 z 2020-03-23	XX/203/2020
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa oraz gminy Stryków na obszarze części wsi Warszewice	28.02.2020	poz. 2205 z 2020-04-08	XX/202/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Kłęk obręb Kielmina i Kalinów	07.08.2020	poz. 4777 z 2020-08-26	XXV/244/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa	07.08.2020	poz. 4779 z 2020-08-26	XXV/247/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Wysoki	07.08.2020	poz. 5159 z 2020-09-23	XXV/246/2020
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Cesarka, obręb Sosnowiec i Warszewice oraz części miasta Strykowa	28.09.2020	poz. 5750 z 2020-10-30	XXVI/259/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa oraz gminy Stryków na części obszaru wsi Sosnowiec-Pieńki obręb Sosnowiec	12.11.2020	poz. 241 z 2021-01-21	XXVII/265/2020
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru wsi Smolice i Tymianka oraz części miasta Strykowa	25.01.2021	poz. 1410 z 2021-03-29	XXXI/306/2021
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Niesułków, Anielin, Warszewice wraz z fragmentami miasta Strykowa	20.05.2021	poz. 2989 z 2021-06-30	XXXV/338/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Dobra, Kielmina, Swędów i Żelgoszcz	03.08.2021	poz. 4141 z 2021-09-07	XXXVIII/369/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa - część A	09.09.2021	poz. 4760 z 2021-10-20	XXXIX/370/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice	09.09.2021	poz. 4617 z 2021-10-13	XXXIX/371/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków na obszarze wsi Bratoszewice i Wola Błędowa	09.09.2021	poz. 4652 z 2021-10-18	XXXIX/372/2021
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków dla fragmentów wsi Anielin, Anielin Swędowski, Kalinów, Kielmina, Niesułków, Sierźnia, Smolice, Swędów, Warszewice oraz Wola Błędowa	11.04.2022	poz. 2784 z 2022-05-17	LII/466/2022
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków dla fragmentów miasta Strykowa	29.09.2022	poz. 6143 z 2022-11-07	LX/515/2022
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze części wsi Dobra, Michalówek i Sosnowiec	24.11.2022	poz. 8049 z 2022-12-29	LXII/530/2022

Nazwa	Data uchwały	Dziennik Województwa Łódzkiego	Uchwała
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Strykowa - część B	23.02.2023	poz. 2710 z 2023-03-30	LXVI/566/2023
w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków dla fragmentów wsi Sosnowiec	29.02.2024	poz. 3478 z 2024-04-23	LXXXI/694/2024
w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków na obszarze wsi Dobra, Dobra - Nowiny, Dobieszków, Ługi i Stary Imielnik	29.02.2024	poz. 3175 z 2024-04-15	LXXXI/695/2024

Zródło: <https://strykow.e-mapa.net/>.

Zabytki

Stryków został wyróżniony w *Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027*. Jak wskazano w programie: „Mając na uwadze potrzebę wzmocnienia opieki nad specyficznymi i cennymi pod względem kulturowym i krajobrazowym układami przestrzennymi miast i wsi województwa łódzkiego Wojewódzki Program Opieki nad zabytkami w Województwie Łódzkim na lata 2024-2027 definiuje sieć ośrodków historycznych. Aktualny zbiór 66 miejscowości stanowi kontynuację wskazanego w poprzedniej edycji Programu, które tworzą sieć ośrodków historycznych o zróżnicowanej randze (europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej) i potrzebach działań rewaloryzacyjnych w ich historycznych przestrzeniach i zabytkowych zespołach zabudowy.” Podstawowym kryterium wytypowania ośrodków były walory przestrzenne i aspekty niematerialne, a także instytucjonalne atrybuty pozwalające pełnić im rolę centrów kulturotwórczych na różnych poziomach. W ramach sieci wskazano:

- 1 ośrodek o randze europejskiej: Łódź;
- 5 ośrodków o randze krajowej: Łowicz, Łęczyca, Piotrków Trybunalski, Sieradz, Wieluń;
- 11 ośrodków o randze regionalnej: Kutno, Opoczno, Pabianice, Radomsko, Rawa Mazowiecka, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Uniejów, Wieruszów, Wolbórz, Zgierz;
- 49 ośrodków o randze lokalnej: Aleksandrów Łódzki, Bełchatów, Biała Rawska, Będków, Białaczów, Błaszki, Bolesławiec, Bolimów, Brzeziny, Burzenin, Drzewica, Działoszyn, Gidle, Głowno, Gorzkowice, Grabów, Inowłódz, Jeżów, Kamieńsk, Kiernozia, Konstantynów Łódzki, Krośniewice, Lutomiersk, Łask, Oporów, Osjaków, Ozorków, Pajęczno, Parzęczew, Piątek, Poddębice, Poświętne, Przedbórz, Rozprza, Spała, **Stryków**, Sulejów, Szadek, Tuszyń, Ujazd, Warta, Widawa, Zduny, Zduńska Wola, Żelów, Żłoczew, Żarnów, Żychlin, Żytno.

W programie wyróżniono jako obiekty i obszary reprezentatywne z terenu gminy Stryków:

Tabela 24 Obiekty i obszary reprezentatywne – ocena stanu zachowania (na koniec 2023 r.) oraz rekomendowane działania do podjęcia w latach 2024-2027

Miejscowość	Obiekt	Chronologia	Adres	Stan zachowania na 2020 r.	Stan zachowania na 2023 r.	Rekomendowane działania
Bratoszewice	zespół pałacowo-parkowy	XX	Staszica S. 14	zły	zły	kompleksowa rewaloryzacja/rewitalizacja

Miejscowość	Obiekt	Chronologia	Adres	Stan zachowania na 2020 r.	Stan zachowania na 2023 r.	Rekomendowane działania
Bratoszewice	kościół parafialny św. Augustyna	XV	Staszica S. 14	dobry	dobry	kontynuacja rewaloryzacji/rewitalizacji
Koźle	kościół parafialny św. Szczepana	XVIII	Koźle 57	bardzo dobry	bardzo dobry	bieżące prace utrzymaniowe
Niesułków	kościół parafialny św. Wojciecha	XVII	Niesułków 70	dobry	bardzo dobry	bieżące prace utrzymaniowe

Pogrubioną, czerwoną czcionką wyróżniono priorytetowe rekomendacje do prac dla zabytków reprezentatywnych w złym stanie zachowania.

Źródło: Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027

Zgodnie z programem, zespół pałacowo – parkowy Rzewuskich w Bratoszewicach jest jednym z 30 obiektów krytycznie zagrożonych degradacją w województwie łódzkim.

Na walory kulturowe gminy Stryków mają wpływ obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków. Poniżej wskazano obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 25 Wykaz obiektów zamieszczony w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Stryków

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
1	Spichlerz w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
2	Stodoła w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
3	Warsztaty w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
4	Obora w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1	574/5	
5	Budynek mieszkalny w zespole folwarcznym	Bratoszewice	Nowości	1A	574/5	
6	Lamus drewniany w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	4	458	A/330/218 z dn. 27.05.1967 r.
7	Dzwonnica drewniana w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	6	459	A/329/131 z dn. 27.05.1967 r.
8	Kościół w zespole par. p. w. św. Augustyna	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	6	459	A/4/132 z dn. 27.05.1967 r.
9	Pałac rodziny Rzewuskich w zespole pałacowym	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica	gru.13	575/9	A/263 z dn. 12.12.1978 r.
10	Założenie parkowe, ogrodowe i ogrodzenie z bramą wjazdową	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica		575/3, 575/4, 575/5, 575/6, 575/7, 575/9, 575/10, fragment działki 574/5	A/263 z dn. 12.12.1978 r.
11	Cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki	Bratoszewice	Plac Stanisława Staszica		457	
12	Ośmiorak	Bratoszewice	Szkolna	16	617	

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
13	Zespół folwarczny	Bratoszewice	Nowości	1	574/5, 575/7, 575/10	
14	Młyn wodny	Dobieszków		7	124	
15	Dwór	Dobieszków		69	294	
16	Park podworski	Dobieszków			294	
17	Dzwonnica kościoła p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	15	372	
18	Kościół par. p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	15	372	
19	Plebania kościoła par. p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Doroty	Dobra	Starowiejska	17	371	
20	Kościół mariawicki p. w. Jana Chrzciciela	Dobra	Starowiejska	105	299	
21	Cmentarz mariawicki	Dobra	Starowiejska		301	
22	Cmentarz par. rzymsko katolickiej	Dobra	Starowiejska		240/2	
23	Park	Klęk			299/4, 296/3	
24	Dzwonnica drewniana w zespole kościoła par. p.w. św. Szczepana	Koźle		57	436	A/378/137 z dn. 30.05.1967 r.
25	Kościół w zespole kościoła par. p. w. św. Szczepana	Koźle		57	436	A/12/136 z dn. 30.05.1967 r.
26	Cmentarz rzymsko-katolicki	Koźle			326	
27	Kościół mariawicki pw. Matki Boskiej Szkaplerznej i św. Wojciecha	Lipka		2	86	
28	Dzwonnica przy kościele par. rzymsko-katolickiej pw. św. Wojciecha	Niesułków		70	428/1	
29	Kościół par. rzymsko katolickiej pw. Św. Wojciecha	Niesułków		70	428/1	A/336/147 z dn. 30.05.1967 r.
30	Cmentarz mariawicki	Niesułków			358/1	
31	Cmentarz rzymsko katolicki	Niesułków			439	
32	Oficina dworska	Niesułków-Kolonia		56	239/2	
33	Park podworski	Niesułków-Kolonia		56	238/1, 238/2, 239/2, 239/6	
34	Dwór	Osse			33/13	
35	Park	Osse			33/3, 33/4, 33/5, 33/6, 33/13, 34, część 403	
36	Dom mieszkalny	Stryków	Adama Mickiewicza	9/9A	316, 313	
37	Cmentarz rzymsko katolicki	Stryków	Cmentarna/Cicha		111, 112/1	
38	Cmentarz ewangelicko augsburski	Stryków	Cmentarna/Cicha		110	
39	Dom	Stryków	Kościuszki	37	431/4, 431/2	
40	Cmentarz mariawicki starokatolicki	Stryków	Legionów		131	
41	Młyn elektryczny	Stryków	Macieja Strykowski	6	345/1	
42	Dom	Stryków	Mickiewicza	1	292/2	
43	Dom	Stryków	Mickiewicza	3	321	

LP	OBIEKT	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	NUMER EWIDENCYJNY DZIAŁKI	NUMER REJESTRU ZABYTKÓW
44	Dom	Stryków	Mickiewicza	13	308	
45	Budynek dworca kolejowego	Stryków	Stefana Batorego	6	72/4	
46	Dom mieszkalny	Stryków	Tadeusza Kościuszki	1/1A	456, 455, 454/2	
47	Dom	Stryków	Targowa	15	8	
48	Kościół rzymsko-katolicki par. p.w. św. Marcina	Stryków	Warszawska	19	352	
49	Ogrodzenie wokół kościoła św. Marcina	Stryków	Warszawska	19	352	
50	Dom mieszkalny	Stryków	Warszawska	30	102, 101	
51	Kościół mariawitów par. św. Anny	Stryków	Warszawska	32	100	
52	Dom par. mariawicki przy kościele pw. św. Anny i św. Marcina	Stryków	Warszawska	34	99/4	
53	Ratusz miejski (ob. szkoła)	Stryków	Warszawska	39	290/7	
54	Cmentarz ewangelicko augsburski	Swędów	Główna		570/1	
55	Obora	Swędów	Strykowska	15	366/5	
56	Dom	Swędów	Strykowska	15	366/5	
57	Dom mieszkalny	Tymianka		23	274/1	
58	Cmentarz ewangelicki augsburski	Warszewice Cesarka			144	
59	Pałac Teodora Endera	Wola Błędowa		6	9/2	
60	Oficina pałacowa w zespole folwarcznym	Wola Błędowa		7	11/1	
61	Obora w zespole folwarcznym	Wola Błędowa			9/2	
62	Park pałacowy	Wola Błędowa			9/2, 10	
63	Zespół folwarczny	Wola Błędowa			9/2	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

Tereny zamknięte¹⁷

Na terenie Gminy Stryków wyznaczone zostały tereny zamknięte na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. (Dz.Urz.MI.2020.38), zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, na których usytuowane są linie kolejowe. Gospodarowanie na tych terenach winno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi. Łączna powierzchnia terenów zamkniętych na terenie gminy wynosi 72,6588 ha.

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Stryków, jako dynamicznie rozwijające się miasto, boryka się z szeregiem problemów przestrzenno-funkcjonalnych, które wpływają na jakość życia mieszkańców, funkcjonowanie gospodarki oraz zrównoważony rozwój urbanistyczny. Wymienione poniżej kwestie wymagają uwagi i zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego, aby miasto mogło skutecznie sprostać wyzwaniom i zapewnić harmonijny rozwój.

¹⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 z dnia 26 marca 2024 rok

Fotografia 15 Stryków z lotu ptaka – widok w kierunku północno-wschodnim

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 16 Stryków z lotu ptaka

Źródło: Fotografia własna

Jednym z głównych problemów przestrzenno-funkcjonalnych Strykowa jest niewystarczająca infrastruktura transportowa, która nie nadąża za dynamicznym wzrostem liczby podmiotów gospodarczych oraz liczbą pracowników tymczasowych. Wzmożony ruch pojazdów, zwłaszcza na drogach dojazdowych do autostrad A1 i A2, prowadzi do częstych korków i opóźnień, co negatywnie wpływa na codzienne funkcjonowanie miasta. Brak odpowiednich rozwiązań komunikacyjnych, takich jak obwodnice czy modernizacja istniejących dróg, dodatkowo pogłębia problem.

W godzinach szczytu drogi są często zakorkowane, co znacząco wydłuża czas dojazdu do pracy, szkół czy innych ważnych miejsc. To nie tylko powoduje frustrację mieszkańców, ale również ma negatywny wpływ na lokalną gospodarkę. Opóźnienia w dostawach, problemy z logistyką oraz trudności w transporcie towarów mogą prowadzić do zwiększenia kosztów operacyjnych firm, a także utraty konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw. Przeciążenie dróg prowadzi również do szybszego zużywania się nawierzchni, co z kolei wymaga częstych i kosztownych napraw. Brak rozwiązań alternatywnych, takich jak dobrze rozwinięty transport publiczny, sprawia, że większość mieszkańców jest zmuszona korzystać z własnych samochodów. To z kolei przyczynia się do wzrostu emisji spalin, zanieczyszczenia powietrza i hałasu, co negatywnie wpływa na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Niedostateczna infrastruktura dla pieszych i rowerzystów dodatkowo utrudnia rozwój bardziej zrównoważonych form transportu, które mogłyby odciążyć ruch samochodowy.

Brak obwodnic wokół miasta powoduje, że ruch tranzytowy przechodzi przez jego centrum, co prowadzi do dalszego przeciążenia głównych arterii miejskich. Ciężkie pojazdy ciężarowe, które często przemierzają się przez miasto, nie tylko przyczyniają się do zniszczenia dróg, ale również stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców. Wąskie i często niewystarczająco przystosowane ulice miejskie nie są w stanie efektywnie obsłużyć tak dużego natężenia ruchu.

Fotografia 17 Parking w centrum miasta

Źródło: Fotografia własna

Podjęcie tych działań wymaga jednak zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego oraz odpowiednich inwestycji. Współpraca z regionalnymi i krajowymi władzami, a także z lokalnymi przedsiębiorcami i społecznością, jest kluczowa dla skutecznego rozwiązania problemów transportowych Strykowa. Dzięki temu miasto będzie mogło rozwijać się w sposób zrównoważony,

poprawiając jakość życia swoich mieszkańców oraz zwiększając swoją atrakcyjność jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Niedobór przestrzeni publicznej jest kolejnym istotnym problemem w Strykowie. W miarę jak miasto się rozwija, rośnie zapotrzebowanie na miejsca do rekreacji, spotkań społecznych i aktywności na świeżym powietrzu. Obecnie istnieje ograniczona liczba parków, skwerów i placów zabaw, co wpływa na jakość życia mieszkańców. Brak zielonych przestrzeni miejskich ogranicza możliwości spędzania wolnego czasu i negatywnie wpływa na zdrowie i samopoczucie społeczności.

Mieszkańcy Strykowa potrzebują miejsc, gdzie mogą odpocząć, spotkać się z rodziną i przyjaciółmi oraz zaangażować się w różnorodne formy aktywności fizycznej. Parki i skwery pełnią ważną rolę w miejskiej tkance, oferując przestrzeń do relaksu, rekreacji i organizacji wydarzeń kulturalnych. Niestety, w Strykowie liczba takich miejsc jest niewystarczająca, co prowadzi do ich przepełnienia i ogranicza możliwości korzystania z nich przez wszystkich zainteresowanych. Brak przestrzeni publicznej niekorzystnie wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Zielone tereny miejskie są nie tylko miejscem rekreacji, ale również przyczyniają się do poprawy jakości powietrza, redukują stres i wspierają zdrowie psychiczne. Regularne korzystanie z parków i terenów zielonych sprzyja aktywności fizycznej, co jest kluczowe w zapobieganiu wielu chorobom cywilizacyjnym, takim jak otyłość, cukrzyca czy choroby serca. Ponadto, obecność zieleni miejskiej ma pozytywny wpływ na estetykę miasta, czyniąc je bardziej atrakcyjnym miejscem do życia. Niedobór przestrzeni publicznej ogranicza również możliwości społecznej integracji i budowania więzi społecznych. Miejsca publiczne, takie jak parki i place zabaw, są naturalnymi punktami spotkań, gdzie ludzie w różnym wieku i z różnych środowisk mogą się spotykać i nawiązywać kontakty. Brak takich miejsc może prowadzić do izolacji społecznej i osłabienia więzi społecznych, co z kolei wpływa na spójność i solidarność społeczności lokalnej.

Aby zaradzić tym problemom, konieczne jest wprowadzenie zintegrowanych działań w zakresie planowania przestrzennego i inwestycji w rozwój zieleni miejskiej. Miasto powinno przeznaczyć odpowiednie tereny na nowe parki, skwery i place zabaw oraz zrewitalizować istniejące przestrzenie, aby uczynić je bardziej atrakcyjnymi i funkcjonalnymi. Warto również wprowadzić programy wspierające tworzenie ogrodów społecznych, które mogą stać się miejscem spotkań i wspólnej pracy dla mieszkańców. W planowaniu nowych przestrzeni publicznych ważne jest, aby uwzględniać potrzeby różnych grup społecznych, w tym dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Projektowanie inkluzywnych i dostępnych terenów zielonych zapewni, że będą one mogły być wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku czy możliwości fizycznych. Edukacja społeczna i zaangażowanie mieszkańców w proces planowania i zarządzania przestrzeniami publicznymi są kluczowe dla ich sukcesu. Organizacja konsultacji społecznych, warsztatów i spotkań z mieszkańcami pozwoli na lepsze zrozumienie ich potrzeb i oczekiwań oraz na tworzenie przestrzeni, które będą dobrze służyć lokalnej społeczności.

Chaotyczna zabudowa to kolejny problem, z którym boryka się Stryków. Brak spójnej strategii planowania przestrzennego prowadzi do nierównomiernego rozmieszczenia budynków mieszkalnych, usługowych i przemysłowych. Powoduje to konflikty funkcjonalne, takie jak uciążliwe sąsiedztwo zakładów przemysłowych i terenów mieszkalnych, co wpływa na komfort życia mieszkańców.

Chaotyczna zabudowa utrudnia również efektywne wykorzystanie przestrzeni miejskiej i może prowadzić do problemów z dostępem do usług i infrastruktury.

W Strykowie można zaobserwować wiele przypadków, gdzie osiedla mieszkaniowe sąsiadują bezpośrednio z obiektami przemysłowymi (np. ulice Kilińskiego, Batorego). Taka bliskość źródeł hałasu, zanieczyszczeń powietrza i intensywnego ruchu ciężarowego negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Hałas generowany przez zakłady przemysłowe i pojazdy ciężarowe może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres, zaburzenia snu i obniżenie ogólnego samopoczucia. Zanieczyszczenia powietrza, wynikające z działalności przemysłowej, mogą dodatkowo przyczyniać się do problemów zdrowotnych, w tym chorób układu oddechowego.

Nieprzemyślane rozmieszczenie budynków prowadzi także do trudności w organizacji efektywnego systemu komunikacyjnego (głównie w centrum – ulice Grunwaldzka, Mickiewicza). Brak odpowiednich dróg dojazdowych i miejsc parkingowych w rejonach handlowych prowadzi do korków i chaosu komunikacyjnego. W efekcie, zarówno mieszkańcy, jak i przedsiębiorcy, tracą czas na dojazdy, co negatywnie wpływa na produktywność i jakość życia.

Chaotyczna zabudowa może również prowadzić do problemów z dostępem do usług publicznych. Nierównomierne rozmieszczenie szkół, przedszkoli, przychodni zdrowia i innych usług publicznych sprawia, że niektóre obszary miasta są lepiej wyposażone, podczas gdy inne pozostają zaniedbane. Mieszkańcy mniej uprzywilejowanych rejonów muszą pokonywać większe odległości, aby skorzystać z podstawowych usług, co jest szczególnie uciążliwe dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin z małymi dziećmi.

Niedostateczna infrastruktura techniczna, w tym systemy kanalizacyjne, wodociągowe i energetyczne, jest poważnym wyzwaniem dla Strykowa. Istniejące systemy stają się przeciążone i niewystarczające, co znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych firm. System wodociągowy w Strykowie jest stopniowo modernizowany, tak aby sprostać zapotrzebowaniu na wodę przez mieszkańców jak i przez firmy. Rozbudowa SUW-ów w miejscowości Stryków, Żelgoszcz wpłynęła znacznie na powiększenie retencji wody uzdatnionej. Przestarzała infrastruktura wodociągowa prowadzi do częstych awarii. Niewystarczające zasoby wodne mogą również wpływać na rozwój nowych inwestycji mieszkaniowych i przemysłowych, ograniczając potencjał wzrostu miasta. Systemy kanalizacyjne w Strykowie również borykają się z poważnymi problemami. Przeciążone i niewystarczająco modernizowane sieci kanalizacyjne prowadzą do częstych zatorów i awarii, co powoduje zalania i podtopienia, zwłaszcza podczas intensywnych opadów deszczu. Sytuacja ta nie tylko powoduje szkody materialne, ale także stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego, zwiększając ryzyko skażenia środowiska i rozprzestrzeniania się chorób.

Aby sprostać tym wyzwaniom, konieczne są znaczące inwestycje w modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej Strykowa. Przede wszystkim, modernizacja systemów wodociągowych jest kluczowa dla zapewnienia stałego dostępu do czystej wody. Inwestycje w nowoczesne technologie, takie jak inteligentne systemy zarządzania wodą, mogą pomóc w monitorowaniu i szybkim reagowaniu na awarie, poprawiając efektywność zarządzania zasobami wodnymi. Również systemy kanalizacyjne

wymagają pilnej modernizacji. Wprowadzenie zaawansowanych technologii do zarządzania ściekami oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych są niezbędne, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu i zapobiegać awariom. Budowa zbiorników retencyjnych i systemów odprowadzania wód deszczowych może pomóc w zarządzaniu nadmiarem wód opadowych, zmniejszając ryzyko zalania i podtopień.

W związku z rosnącą liczbą mieszkańców oraz rozwojem obszarów przemysłowych konieczne jest zwiększenie wydajności hydraulicznej oczyszczalni ścieków w Strykowie. Umożliwi to nieprzerwany odbiór ścieków, ich skuteczne oczyszczanie zgodnie z obowiązującymi normami oraz bezpieczne odprowadzenie do środowiska.

Zwiększająca się liczba paneli fotowoltaicznych w Strykowie, choć przyczynia się do zmniejszenia emisji CO₂ i promowania odnawialnych źródeł energii, prowadzi również do niestabilności sieci energetycznej. Fotowoltaika, zależna od warunków pogodowych, generuje energię w sposób nieregularny, co sprawia, że sieć musi radzić sobie z dużymi wahaniami produkcji. W słoneczne dni produkcja energii może znacznie przewyższać zapotrzebowanie, powodując nadmiar energii w sieci, podczas gdy w pochmurne dni i nocą produkcja spada do zera, zmuszając sieć do zaspokojenia pełnego zapotrzebowania z innych źródeł. Ta niestabilność stanowi poważne wyzwanie dla operatorów sieci energetycznej, którzy muszą balansować dostawy i zużycie energii w czasie rzeczywistym. Nadmiar energii w sieci może prowadzić do przeciążeń i awarii, a brak wystarczającej produkcji zmusza do korzystania z rezerwowych źródeł energii, często mniej efektywnych i bardziej szkodliwych dla środowiska. Ponadto, sieci energetyczne nie były pierwotnie zaprojektowane do obsługi tak dużych ilości energii wytwarzanej rozproszony, co może prowadzić do problemów z napięciem i częstotliwością w sieci.

Integracja dużej liczby instalacji fotowoltaicznych wymaga modernizacji infrastruktury sieciowej. Potrzebne są inteligentne systemy zarządzania energią, które będą w stanie dynamicznie balansować produkcję i zużycie, magazyny energii, które mogą przechowywać nadmiar energii wytworzonej w okresach dużej produkcji i oddawać ją do sieci, gdy produkcja jest niska, oraz technologie zarządzania popytem, które pozwalają na elastyczne zarządzanie zużyciem energii przez konsumentów.

Niestabilność sieci energetycznej wynikająca z rosnącej liczby paneli fotowoltaicznych może również wpływać na koszty operacyjne i inwestycyjne. Operatorzy sieci muszą inwestować w zaawansowane technologie i systemy zarządzania, aby zapewnić stabilność dostaw energii, co może prowadzić do wyższych kosztów dla konsumentów. W dłuższej perspektywie, brak odpowiednich inwestycji w modernizację sieci może zagrażać niezawodności dostaw energii i ograniczać potencjał dalszego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Podsumowując, choć zwiększająca się liczba paneli fotowoltaicznych w Strykowie ma wiele pozytywnych aspektów, takich jak zmniejszenie emisji CO₂ i promowanie zrównoważonej energii, prowadzi również do niestabilności sieci energetycznej. Aby skutecznie zarządzać tym wyzwaniem, konieczne są inwestycje w modernizację infrastruktury sieciowej, wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią, magazynów energii oraz technologii zarządzania popytem. Dzięki tym działaniom Stryków będzie mógł korzystać z korzyści płynących z odnawialnych źródeł energii, jednocześnie zapewniając stabilność i niezawodność dostaw energii dla wszystkich mieszkańców.

Fotografia 18 Osiedle mieszkaniowe w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Brak spójnej polityki mieszkaniowej jest kolejnym problemem, który wpływa na rozwój przestrzenny Strykowa. Brakuje odpowiednich strategii i planów dotyczących budownictwa mieszkaniowego, co prowadzi do niedoboru mieszkań, zwłaszcza tych o przystępnych cenach. Rosnące ceny nieruchomości i wynajmu powodują wykluczenie społeczne i utrudniają młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Potrzebne są działania mające na celu rozwój zrównoważonego budownictwa mieszkaniowego, które uwzględniałoby potrzeby różnych grup społecznych. Obecnie w Strykowie można zaobserwować znaczny niedobór mieszkań dostępnych finansowo dla szerokiego grona mieszkańców. Brak nowych inwestycji mieszkaniowych, zwłaszcza tych oferujących lokale na wynajem i sprzedaż w przystępnych cenach, prowadzi do wzrostu cen na rynku nieruchomości. Rosnące koszty zakupu mieszkań i wynajmu sprawiają, że coraz więcej osób, w szczególności młodych rodzin oraz osób o niższych dochodach, nie jest w stanie znaleźć odpowiedniego miejsca do zamieszkania.

Sytuacja ta prowadzi do wykluczenia społecznego, gdyż osoby te muszą często szukać mieszkań poza miastem, co z kolei wiąże się z dłuższymi dojazdami do pracy, szkoły i innych usług. Długie dojazdy nie tylko obniżają jakość życia, ale także przyczyniają się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza i zatłoczenia dróg, co dodatkowo obciąża infrastrukturę transportową miasta. Brak dostępnych mieszkań może również prowadzić do migracji ludności, gdzie młode, wykształcone osoby decydują się na przeprowadzkę do innych miast oferujących lepsze warunki mieszkaniowe, co z kolei negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy i demograficzny Strykowa.

Aby zaradzić tym problemom, konieczne jest opracowanie i wdrożenie spójnej polityki mieszkaniowej, która uwzględni potrzeby różnych grup społecznych. Władze lokalne powinny skupić się na tworzeniu strategii rozwoju budownictwa mieszkaniowego, która obejmuje budowę nowych mieszkań

o zróżnicowanym standardzie i cenach. Ważnym elementem takiej polityki jest wspieranie budownictwa socjalnego i komunalnego, które zapewni dostęp do mieszkań osobom o najniższych dochodach oraz rodzinom wielodzietnym.

Ważnym aspektem jest również zagospodarowanie przestrzeni miejskich w sposób, który uwzględnia potrzeby wszystkich mieszkańców. Planowanie nowych osiedli powinno obejmować tworzenie infrastruktury społecznej, takiej jak przedszkola, szkoły, przychodnie zdrowia, sklepy oraz przestrzenie rekreacyjne i tereny zielone. Tego typu kompleksowe podejście do planowania przestrzennego zapewni, że nowe osiedla będą przyjazne i funkcjonalne dla mieszkańców.

Dodatkowo, władze lokalne powinny aktywnie współpracować z deweloperami oraz instytucjami finansowymi, aby stworzyć atrakcyjne warunki inwestycyjne i zachęcić do realizacji projektów mieszkaniowych. Wsparcie dla inwestorów w postaci ulg podatkowych, grantów czy preferencyjnych warunków kredytowych może znacząco przyspieszyć rozwój budownictwa mieszkaniowego w mieście.

Podsumowując, brak spójnej polityki mieszkaniowej w Strykowie prowadzi do niedoboru mieszkań i wzrostu cen nieruchomości, co powoduje wykluczenie społeczne i utrudnia młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Opracowanie i wdrożenie zrównoważonej polityki mieszkaniowej, która uwzględnia potrzeby różnych grup społecznych oraz promuje inwestycje w ekologiczne i funkcjonalne budownictwo, jest kluczowe dla zapewnienia harmonijnego rozwoju miasta oraz poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Dostęp do usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny, jest kolejnym wyzwaniem przestrzenno-funkcjonalnym w Strykowie. Wzrost liczby mieszkańców zwiększa zapotrzebowanie na te usługi, co prowadzi do ich przeciążenia. Niewystarczająca liczba szkół, przedszkoli, przychodni oraz słaba dostępność transportu publicznego wpływają negatywnie na jakość życia mieszkańców. Konieczne jest inwestowanie w rozwój i modernizację infrastruktury usług publicznych, aby sprostać rosnącym potrzebom społeczności.

W obszarze edukacji, Stryków zmaga się z problemem niedostatecznej liczby szkół i przedszkoli, co prowadzi do przepełnienia istniejących placówek. Klasy są zbyt liczne, co utrudnia nauczycielom efektywne nauczanie, a uczniom - przyswajanie wiedzy. Brak miejsc w przedszkolach zmusza rodziców do poszukiwania alternatywnych rozwiązań, często daleko od miejsca zamieszkania, co generuje dodatkowe koszty i utrudnia organizację codziennego życia. Konieczne jest budowanie nowych placówek oświatowych oraz rozbudowa istniejących, aby zapewnić odpowiednie warunki do nauki dla dzieci i młodzieży.

Opieka zdrowotna w Strykowie również wymaga pilnych inwestycji. Obecna liczba przychodni i ośrodków zdrowia jest niewystarczająca, co prowadzi do długich kolejek i utrudnionego dostępu do lekarzy specjalistów. Mieszkańcy często muszą czekać tygodniami na wizyty, co wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

Transport publiczny to kolejny istotny element infrastruktury usług publicznych, który wymaga modernizacji. Obecna sieć transportowa jest niewystarczająca, co utrudnia mieszkańcom codzienne

dojazdy do pracy, szkół i innych miejsc. Kluczowa jest komunikacja z Łodzią. Łódzka Kolej Aglomeracyjna zapewnia połączenia z dworcami kolejowymi w Łodzi jednak połączenia są zbyt rzadkie. To samo tyczy się komunikacji autobusowej. Słaba dostępność transportu publicznego zmusza wiele osób do korzystania z samochodów prywatnych, co prowadzi do wzrostu natężenia ruchu drogowego, zanieczyszczenia powietrza i zatłoczenia ulic.

Ponadto, konieczne jest również uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w planowaniu infrastruktury usług publicznych. Dostępność architektoniczna budynków użyteczności publicznej oraz środków transportu jest niezbędna, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom równy dostęp do usług. Inwestycje w windy, podjazdy, przystosowanie transportu publicznego oraz edukacja personelu w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami są krokami, które mogą znacznie poprawić jakość życia tych grup społecznych.

Stryków jako jedyne miasto w Polsce posiada rozwiniętą i w pełni wystarczającą infrastrukturę dla pojazdów elektrycznych. Według danych za rok 2024, miasto dysponuje ponad 10 stanowiskami do szybkiego ładowania oraz szeregiem stacji wolnego ładowania zlokalizowanych przy firmach i instytucjach. Ta zaawansowana sieć ładowarek sprawia, że Stryków staje się atrakcyjnym miejscem dla właścicieli pojazdów elektrycznych, promując ekologiczne rozwiązania transportowe i przyczyniając się do zmniejszenia emisji CO₂. Dzięki tej infrastrukturze miasto przyciąga zarówno mieszkańców, jak i przedsiębiorców, którzy cenią sobie dostępność nowoczesnych technologii i ekologicznych rozwiązań. Stanowiska do szybkiego ładowania umożliwiają szybkie uzupełnianie energii w pojazdach, co jest kluczowe dla użytkowników, którzy potrzebują sprawnych i efektywnych rozwiązań na co dzień. Z kolei stacje wolnego ładowania, zlokalizowane przy firmach, pozwalają na wygodne ładowanie pojazdów podczas godzin pracy, co zwiększa komfort i wygodę użytkowników. Ta rozwinięta infrastruktura jest również dowodem na to, że Stryków aktywnie uczestniczy w transformacji energetycznej i wspiera rozwój zrównoważonego transportu. Miasto stawia na innowacje i inwestycje w nowoczesne technologie, co przyczynia się do poprawy jakości powietrza i zmniejszenia hałasu, jednocześnie promując zdrowy i ekologiczny styl życia. Dodatkowo, rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych wspiera lokalną gospodarkę, przyciągając nowych inwestorów i tworząc nowe miejsca pracy związane z obsługą i utrzymaniem stacji ładowania. Podsumowując, Stryków, jako jedyne miasto w Polsce z rozwiniętą i w pełni wystarczającą infrastrukturą dla pojazdów elektrycznych, stanowi przykład, jak inwestycje w ekologiczne rozwiązania mogą przynieść korzyści zarówno mieszkańcom, jak i lokalnej gospodarce. Dzięki zaawansowanej sieci ładowarek, miasto promuje zrównoważony transport, poprawia jakość życia mieszkańców i przyczynia się do ochrony środowiska. To czyni Stryków liderem w dziedzinie nowoczesnych i ekologicznych technologii transportowych w Polsce.

Podsumowując, Stryków boryka się z szeregiem poważnych problemów przestrzenno-funkcjonalnych, które znacząco wpływają na jakość życia mieszkańców oraz rozwój miasta. Niewystarczająca infrastruktura transportowa prowadzi do częstych korków i opóźnień, co utrudnia codzienne funkcjonowanie i negatywnie wpływa na lokalną gospodarkę. Niedobór przestrzeni publicznej ogranicza możliwości rekreacji, spotkań społecznych i aktywności na świeżym powietrzu, co z kolei odbija się na zdrowiu i samopoczuciu mieszkańców. Chaotyczna zabudowa, wynikająca z braku spójnej

strategii planowania przestrzennego, prowadzi do konfliktów funkcjonalnych oraz trudności w efektywnym wykorzystaniu przestrzeni miejskiej. Niedostateczna infrastruktura techniczna, obejmująca systemy kanalizacyjne, wodociągowe i energetyczne, jest przeciążona i niewystarczająca, co powoduje awarie i przerwy w dostawach, wpływając negatywnie na codzienne życie mieszkańców i działalność firm. Ponadto, brak spójnej polityki mieszkaniowej skutkuje niedoborem mieszkań o przystępnych cenach, co prowadzi do wykluczenia społecznego i utrudnia młodym rodzinom oraz osobom o niskich dochodach znalezienie odpowiedniego lokum. Problemy z dostępem do usług publicznych, takich jak edukacja, opieka zdrowotna i transport publiczny, dodatkowo komplikują sytuację, przeciążając istniejącą infrastrukturę i obniżając jakość życia w mieście.

Kompleksowe podejście do rewitalizacji miasta jest niezbędne, aby sprostać wyzwaniom przestrzenno-funkcjonalnym i zapewnić harmonijny rozwój. Inwestycje w modernizację infrastruktury technicznej, rozwój przestrzeni publicznej, spójne planowanie przestrzenne, zwiększenie dostępności mieszkań oraz poprawa usług publicznych są kluczowe dla poprawy jakości życia mieszkańców i stworzenia przyjaznego, zrównoważonego środowiska miejskiego. Rewitalizacja Strykowa powinna uwzględniać potrzeby różnych grup społecznych, promować zrównoważony rozwój i tworzyć warunki sprzyjające zarówno mieszkańcom, jak i lokalnej gospodarce. Dzięki zintegrowanym działaniom Stryków może stać się nowoczesnym, dobrze zorganizowanym miastem, oferującym wysoką jakość życia i atrakcyjnym miejscem do zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

ZJAWISKA NEGATYWNE W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Działalność w zakresie kultury, sportu i rekreacji odgrywa istotne znaczenie w rozwiązywaniu problemów społecznych. Poprzez te sfery aktywności można realizować różne formy zapobiegania problemom. Upowszechnianie oraz udostępnianie kultury, sportu i rekreacji wpływa na jakość życia mieszkańców. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna oferuje doskonałą okazję do prowadzenia aktywnego trybu życia dla różnych grup społecznych w gminie, już od najmłodszych lat. Regularna aktywność fizyczna sprzyja kształtowaniu zdrowych nawyków wśród mieszkańców i może skutecznie zapobiegać wielu chorobom, takim jak miażdżyca, cukrzyca czy otyłość. Brak dostępu do takich obiektów może skłonić ludzi do spędzania wolnego czasu w inny sposób lub poza obszarem gminy, a w skrajnych przypadkach może prowadzić nawet do wzrostu zjawisk takich jak akty wandalizmu i przestępczości. Przestrzeń sportowa i rekreacyjna, gdy jest dobrze zagospodarowana i zorganizowana, staje się centralnym punktem dla społeczności lokalnej, umożliwiając spotkania, integrację międzypokoleniową oraz rozwijanie relacji społecznych. Dlatego istnieje konieczność poszerzenia dostępu do takich miejsc, aby jak najwięcej mieszkańców miało możliwość korzystania z nich i czerpania z tych doświadczeń.

Zjawisko negatywne: niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji

Wskaźnik: liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie liczby ogólnodostępnych miejsc infrastruktury sportowej/rekreacyjnej. Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników poniżej średniej dla gminy oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary występowania koncentracji zjawiska negatywnego.

Tabela 26 Liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]

Obszar	Liczba mieszkańców	miejsca infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej ogólnodostępnej	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	12616	104	0,82
Stryków - miasto	3302	12	0,36
Sołectwa:	9314	92	
Anielin	108	0	0,00
Anielin Śwędowski	334	1	0,30
Bartolin	89	0	0,00
Bratoszewice	1060	2	0,19
Ciołek	76	2	2,63
Dobieszków	444	4	0,90
Dobra	608	4	0,66
Dobra-Nowiny	281	3	1,07
Gozdów	129	1	0,78
Kalinów	143	4	2,80
Kielmina	468	4	0,85
Koźle	218	3	1,38
Lipka	205	4	1,95
Ługi	172	1	0,58
Michałówek	214	3	1,40
Niesułów	194	4	2,06
Niesułów-Kolonia	278	3	1,08
Nowostawy Górne	173	2	1,16
Osse	214	3	1,40
Pludwiny	105	3	2,86
Rokitnica	236	2	0,85
Sadówka	132	3	2,27
Sierżnia	90	3	3,33
Smolice	402	4	1,00
Sosnowiec	112	0	0,00
Sosnowiec-Pienki	107	3	2,80
Stary Imielnik	187	1	0,53
Śwędów	589	4	0,68
Tymianka	629	4	0,64
Warszewice	242	3	1,24
Wola Błędowa	247	3	1,21
Wrzask	115	2	1,74
Wyskoki	218	3	1,38
Zagłoba	111	2	1,80
Zelgoszcz	384	4	1,04

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Wskaźnik: udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]

Do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) z terenu gminy Stryków wpisano 63 obiekty. W tabeli poniżej przedstawiono ich zestawienie wg miejscowości, kolorem żółtym oznaczono liczbę obiektów powyżej średniej dla gminy oraz odpowiadające im obszary, co wskazuje na obszary koncentracji zjawiska.

Tabela 27 Udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]

obszar	liczba obiektów zabytkowych wpisanych do GEZ	Wskaźnik [%]
gmina ogółem	63	średnia = 2,78
Stryków - miasto	18	28,57
Sołectwa:	35	
Anielin	0	0,00
Anielin Śwędowski	0	0,00
Bartolin	0	0,00
Bratoszewice	13	20,63
Ciołek	0	0,00
Dobieszków	3	4,76
Dobra	6	9,52
Dobra-Nowiny	0	0,00
Gozdów	0	0,00
Kalinów	0	0,00
Kielmina	1	1,59
Koźle	3	4,76
Lipka	1	1,59
Ługi	0	0,00
Michałówek	0	0,00
Niesułków	4	6,35
Niesułków-Kolonia	2	3,17
Nowostawy Górne	0	0,00
Osse	2	3,17
Pludwiny	0	0,00
Rokitnica	0	0,00
Sadówka	0	0,00
Sierżnia	0	0,00
Smolice	0	0,00
Sosnowiec	0	0,00
Sosnowiec-Pieńki	0	0,00
Stary Imielnik	0	0,00
Śwędów	3	4,76
Tymianka	1	1,59
Warszewice	1	1,59
Wola Błędowa	5	7,94
Wrzask	0	0,00
Wyskoki	0	0,00
Zagłoba	0	0,00
Zelgoszcz	0	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Strykowie

6. Problemy techniczne

Analizie podlegają również problemy techniczne – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych, umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zasoby mieszkaniowe¹⁸

Mieszkaniowy zasób gminy Stryków tworzą lokale usytuowane w budynkach stanowiących w całości własność gminy oraz lokale położone w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy Stryków. Według stanu na dzień 01.01.2022 roku liczba mieszkańców komunalnych w zasobie gminnym wynosiła 182.

Gmina Stryków nie dysponuje lokalami socjalnymi, zamiennymi i tymczasowymi. W przypadku zaistnienia takiego zapotrzebowania, istnieje możliwość przeznaczenia na ten cel lokali o obniżonej wartości użytkowej i z uboższym wyposażeniem technicznym. Zasoby mieszkaniowe komunalne wymagają remontów, bieżących napraw oraz konserwacji.

Na terenie gminy dominuje budownictwo jednorodzinne, typowe dla terenów wiejskich i małych miast. Co roku oddawanych jest do użytku kilkadziesiąt nowych mieszkań: w 2017 roku – 92 mieszkania, w 2019 roku – 45 mieszkań, w 2020 roku - 50 nowych mieszkań. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy są jednak ciągle niewystarczające. W związku z bardzo dobrze rozwijającym się rynkiem pracy i związanym z tym napływem siły roboczej, należy podejmować działania zachęcające inwestorów z branży budowlanej do tworzenia na terenie gminy lokali mieszkalnych oraz budownictwa wielorodzinnego. W chwili obecnej wielu pracowników centrów logistyczno-magazynowo-przemysłowych, będących mieszkańcami bardziej odległych gmin (np. Łowicz, Łęczyca, Ozorków, Piątek, Zgierz, Aleksandrów Łódzki), a także aglomeracji łódzkiej, korzysta z transportu organizowanego przez pracodawców. Władze gminy zaobserwowały problem z brakiem dostępności w sektorze nieruchomości mieszkaniowych, w związku z czym od 2019 roku zachęcają inwestorów prywatnych do tworzenia bazy mieszkaniowej na terenie gminy Stryków. Zaczynają powstawać osiedla mieszkaniowe m.in. w Tymiance, Lipie, Strykowie - rejon ulicy Słonecznej (budynki szeregowy). Powstał także hotel w Tymiance, który stał się odpowiedzią na lokalne potrzeby mieszkaniowe związane z coraz większą ilością osób zatrudnianych na terenie gminy Stryków. Planowana jest także budowa osiedli w Strykowie przy ulicy Targowej (blok TBS), przy ul. Zakładowej (budynki wielorodzinne o niskiej intensywności) oraz trwa budowa osiedla w rejonie ulicy Polnej (budynki wielorodzinne).

W sytuacji zwiększenia dostępności indywidualnych lokali użytkowych, wielu pracowników mogłoby osiedlić się w okolicach miejsca pracy na terenie gminy Stryków, co przyniosłoby wiele wymiernych korzyści – znaczące zmniejszenie ruchu ulicznego, a także rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

¹⁸ Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2022-2030

Ponadto z uwagi na znaczącą liczbę pracowników tymczasowych, głównie z zagranicy, równie ważne jest zwiększenie zasobów mieszkaniowych na rynku najmu. Obecnie osoby te wynajmują mieszkania w dużej mierze poza granicami Strykowa.

Zaopatrzenie w wodę

W gminie Stryków zadania w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych są realizowane sukcesywnie i zgodnie z kierunkami rozwoju gminy Stryków, określonymi w dokumentach strategicznych. Potrzebne są jednak znaczne środki finansowe, aby system ten rozbudować i zmodernizować. Gmina Stryków odznacza się dużym stopniem zwodociągowania, na koniec 2023 r. ponad 86% mieszkań w gminie wyposażonych było w instalację wodociągową. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy według danych GUS, stanu na dzień 31.12.2023 roku wynosiła ponad 207,1 km (w tym miasto Stryków 28,9 km, obszar wiejski 178,2 km). Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej w 2023 roku wynosił w gminie 98,5%, w mieście Stryków 96,7%, a na obszarze wiejskim 99,1%.

Systemem zaopatrywania w wodę gminy zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie. Jako zarządca sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ZGKiM eksploatuje 9 czynnych niezależnych systemów wodociągowych opartych o ujęcia wykonane w miejscowościach: Stryków, Dobra, Koźle, Warszawice, Sierźnia, Zelgoszcz, Bratoszewice, Niesułków - Kolonia i Ługi. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zgodna z obowiązującymi normami.

Kanalizacja

Gospodarka ściekowa na terenie gminy wymaga kompleksowego uporządkowania. Zrealizowany dotychczas układ gminnej sieci kanalizacji sanitarnej obejmuje obsługą około 40,3% mieszkań w gminie, w mieście ponad 87,2% zurbanizowanych terenów, a na obszarze wiejskim 27,7% - dane GUS.

Odsetek ludności korzystającej z instalacji w 2023 roku wynosił w gminie 50,2%, w mieście Stryków 79,5%, a na obszarze wiejskim 39,9% - dane GUS.

Zgodnie z przyjętą dyrektywą 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych ustawa *Prawo wodne* nałożyła na aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 (RLM) obowiązek wyposażenia ich w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków, w czasie wskazanym w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej KPOŚK). Na mocy Uchwały nr XXX/298/2020 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Stryków, na obszarze gminy wyznaczona została aglomeracja dla gospodarki ściekowej, o równoważnej liczbie mieszkańców 11647, z oczyszczalnią ścieków w Strykowie, której obszar obejmuje miejscowości w gminie Stryków: Stryków, Dobra, Smolice, Dobieszków, Ługi, Stary Imielnik, część miejscowości: Tymianka, Sosnowiec, Sosnowiec-Pieńki, Dobra-Nowiny, Orzechówek, Kielmina. Aglomeracja spełnia warunki wskaźnika intensywności sieci kanalizacyjnej, który to wskaźnik stanowi iloraz liczby mieszkańców do długości sieci kanalizacyjnej obsługującej tych mieszkańców.

Podstawowy szkielet istniejącego układu stanowi kolektor zbiorczy w dolinie rzeki Moszczenicy, doprowadzający ścieki do oczyszczalni oraz lewo- i prawobrzeżne dopływy kolektora, bezpośrednio obsługujące tereny zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej na terenie gminy, z których najważniejszymi są:

- kanał sanitarny prowadzący ścieki z terenów położonych po północnej stronie torów PKP, w tym z rejonu ul. Podlipie i z Tymianki,
- kanał sanitarny przy ul. Kopernika i ul. Warszawskiej,
- kanał sanitarny w ul. Targowej i Kościuszki,
- kolektor lewobrzeżny wraz z przepompownią ścieków, odbierający ścieki z układu kanalizacji grawitacyjno-pompowej Smolic, Sosnowca, Dobrej i Dobrej-Nowiny.

Ścieki odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przy ul. Ozorkowskiej 18, w dolinie rzeki Moszczenicy. Oczyszczalnia zrealizowana została jako mechaniczno-biologiczna w technologii niskoobciążonego osadu czynnego, w tym odpływy wody deszczowej, infiltracyjnej i przypadkowej oraz ścieki dowożone z szamb.

W 2019 r. wykonano modernizację oczyszczalni ścieków w Strykowie w zakresie gospodarki osadowej. W 2021 r. zakończono również prace nad rozbudową oczyszczalni ścieków w Bratoszewicach, która obsługuje m. Bratoszewice i Rokitnica. Wcześniej działająca oczyszczalnia ścieków była za mała i nie była w stanie przyjąć większej ilości ścieków kanalizacyjnych. Dodatkowo w 2020 r. wybudowano kanalizację w miejscowości Tymianka o długości ponad 1,5 km oraz w Swędowie.

Nie wszystkie tereny posiadają dostęp do kanalizacji. W związku z tym część mieszkańców w zakresie gromadzenia ścieków bytowych korzysta ze zbiorników bezodpływowych (szamb) lub oczyszczalni przydomowych. Zbiorniki bezodpływowe po pewnym czasie stają się nieszczelne i powodują przenikanie do gleby takich substancji jak BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Należy zatem podejmować skuteczne działania inwestycyjne, zmierzające do skanalizowania tej części gminy, która nie posiada jeszcze dostępu do sieci¹⁹.

Strefa problemowa

Stryków, mimo dynamicznego rozwoju i wprowadzenia nowoczesnych technologii, boryka się z wieloma problemami technicznymi, które wpływają na jakość życia mieszkańców oraz funkcjonowanie gospodarki. Wyzwania te wymagają pilnych działań i inwestycji, aby zapewnić stabilność i efektywność infrastruktury miejskiej. W poniższym rozdziale omówione zostaną kluczowe problemy techniczne, z którymi zmagają się mieszkańcy.

Wiele dróg i chodników w Strykowie nie jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz starszych, co stanowi poważne wyzwanie w kontekście dostępności i integracji społecznej. Brak odpowiednich udogodnień, takich jak podjazdy, obniżone krawężniki, szerokie chodniki czy sygnalizacja świetlna dostosowana do osób z problemami wzrokowymi, znacząco utrudnia

¹⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków, Uchwała Nr LXXXII/715/2024 i z dnia 26 marca 2024 rok

codzienne poruszanie się po mieście. Osoby starsze i niepełnosprawne napotykają na liczne bariery architektoniczne, które ograniczają ich mobilność i dostęp do usług publicznych, placówek zdrowotnych, sklepów oraz miejsc rekreacji. Niedostateczne dostosowanie infrastruktury miejskiej wpływa na izolację społeczną tych grup, ograniczając ich aktywność i możliwość uczestnictwa w życiu społecznym. Starsze osoby, które mają trudności z poruszaniem się, często rezygnują z wyjść na zewnątrz z obawy przed upadkiem czy brakiem możliwości bezpiecznego przemieszczania się po nierównych chodnikach. Podobnie osoby niepełnosprawne, korzystające z wózków inwalidzkich, napotykają na przeszkody w postaci schodów, wąskich przejść i wysokich krawężników, co czyni ich codzienne życie znacznie trudniejszym. Brak dostosowanych chodników i dróg ma również wpływ na bezpieczeństwo. Osoby o ograniczonej mobilności są bardziej narażone na wypadki, gdy muszą poruszać się po nieprzystosowanych powierzchniach lub omijać przeszkody, często wchodząc na jezdnię, co zwiększa ryzyko kolizji z pojazdami. Niedostosowana infrastruktura nie tylko zagraża ich bezpieczeństwu fizycznemu, ale również obniża ich poczucie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się po mieście.

Aby skutecznie zaradzić tym problemom, konieczne są skoordynowane działania na rzecz dostosowania infrastruktury miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych. Modernizacja istniejących chodników i dróg, w tym obniżenie krawężników, poszerzenie przejść dla pieszych oraz instalacja ramp i podjazdów, jest kluczowa dla poprawy dostępności. Wprowadzenie sygnalizacji świetlnej z dźwiękowymi sygnałami oraz oznaczeń dla osób z problemami wzrokowymi zwiększy bezpieczeństwo i komfort poruszania się po mieście. Konieczne jest również uwzględnienie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w planowaniu nowych inwestycji infrastrukturalnych. Współpraca z organizacjami reprezentującymi te grupy społeczne oraz konsultacje społeczne mogą pomóc w identyfikacji kluczowych potrzeb i opracowaniu efektywnych rozwiązań. Dostosowanie infrastruktury miejskiej do potrzeb wszystkich mieszkańców przyczyni się do poprawy jakości życia, zwiększenia integracji społecznej oraz stworzenia bardziej przyjaznego i dostępnego środowiska miejskiego.

Brakuje również wydzielonych tras dla rowerów, co stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców Strykowa, którzy chcieliby korzystać z rowerów jako środka transportu. Brak dedykowanych ścieżek rowerowych zmusza rowerzystów do poruszania się po jezdniach, gdzie muszą dzielić przestrzeń z samochodami, co jest nie tylko niewygodne, ale również niebezpieczne. W rezultacie wielu mieszkańców rezygnuje z jazdy na rowerze, obawiając się o swoje bezpieczeństwo, co ogranicza możliwości promowania zdrowego i ekologicznego stylu życia w mieście. Niebezpieczne warunki dla rowerzystów przyczyniają się również do zwiększenia ruchu samochodowego, gdyż osoby, które mogłyby korzystać z rowerów, wybierają samochody jako bardziej bezpieczny środek transportu. To z kolei prowadzi do wzrostu zanieczyszczenia powietrza, hałasu i zatłoczenia ulic, pogarszając ogólną jakość życia w mieście.

Brak tras rowerowych ogranicza również możliwości rekreacji i aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, co ma negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę rowerową, takie jak budowa wydzielonych ścieżek rowerowych, stojaków na rowery oraz stacji naprawczych, mogą znacząco poprawić sytuację. Wydzielone trasy rowerowe zapewniają bezpieczne i wygodne warunki do jazdy na rowerze, co zachęca więcej osób do korzystania z tego

ekologicznego środka transportu. Stworzenie spójnej sieci ścieżek rowerowych, łączących kluczowe punkty miasta, takie jak centra handlowe, szkoły, parki i osiedla mieszkaniowe, ułatwi codzienne dojazdy i podróże rekreacyjne. Promowanie jazdy na rowerze jako alternatywy dla transportu samochodowego może przynieść wiele korzyści, zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska. Zmniejszenie liczby samochodów na ulicach przyczyni się do poprawy jakości powietrza, redukcji hałasu i zmniejszenia zatłoczenia dróg. Ponadto, regularna jazda na rowerze sprzyja poprawie kondycji fizycznej, redukcji stresu i ogólnemu zdrowiu mieszkańców, co przekłada się na niższe koszty opieki zdrowotnej i wyższą jakość życia. Wprowadzenie edukacyjnych kampanii promujących korzyści z jazdy na rowerze oraz organizacja wydarzeń, takich jak dni bez samochodu czy rajdy rowerowe, mogą dodatkowo zwiększyć świadomość i zainteresowanie mieszkańców jazdą na rowerze. Współpraca z lokalnymi organizacjami rowerowymi oraz społecznościami może pomóc w identyfikacji najważniejszych potrzeb i opracowaniu efektywnych planów rozwoju infrastruktury rowerowej.

Fotografia 19 Brak infrastruktury rowerowej

Źródło: Fotografia własna

Brak wydzielonych tras dla rowerów w Strykowie stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców i ogranicza możliwość promowania zdrowego, ekologicznego stylu życia. Inwestycje w infrastrukturę rowerową, takie jak budowa ścieżek rowerowych i stojaków na rowery, są kluczowe dla zapewnienia bezpiecznych i wygodnych warunków do jazdy na rowerze. Promowanie jazdy na rowerze jako alternatywy dla transportu samochodowego przyniesie korzyści zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska, poprawiając jakość życia w mieście.

W centrum Strykowa wiele domów i kamienic znajduje się w fatalnym stanie, co stanowi poważny problem dla estetyki miasta oraz jakości życia jego mieszkańców. Wiele z tych budynków jest starych i zaniedbanych, a brak odpowiednich remontów i modernizacji prowadzi do ich stopniowej

degradacji. Popękane elewacje, odpadające tynki, nieszczelne dachy i zniszczone okna to tylko niektóre z widocznych oznak zaniedbania. Wiele budynków nie spełnia współczesnych standardów bezpieczeństwa ani efektywności energetycznej, co sprawia, że ich mieszkańcy zmagają się z licznymi problemami, takimi jak wilgoć, niska izolacyjność termiczna czy problemy z instalacjami.

Fotografia 20 Budynek w mieście

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 21 Obiekt w centrum Strykowa (zabytek wpisany do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków) – własność prywatna

Źródło: Fotografia własna

Stan tych budynków negatywnie wpływa na jakość życia ich mieszkańców, którzy muszą mierzyć się z wyższymi kosztami ogrzewania i częstymi awariami. Ponadto, zaniedbane budynki obniżają ogólną estetykę miasta, co zniechęca potencjalnych inwestorów i turystów, ograniczając możliwości rozwoju gospodarczego i społecznego Strykowa. Dla wielu rodzin zamieszkujących te budynki, brak środków na remonty i modernizacje sprawia, że są one zmuszone żyć w niekomfortowych i niebezpiecznych warunkach. Problem ten ma również szersze konsekwencje dla społeczności lokalnej. Zaniedbane budynki w centrum miasta często stają się miejscami gromadzenia się odpadów, graffiti i innych form wandalizmu, co dodatkowo pogarsza wizerunek miasta i wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Degradacja budynków może prowadzić do wykluczenia społecznego mieszkańców tych rejonów, którzy czują się zapomniani i pozbawieni wsparcia.

Fotografia 22 Graffiti w centrum miasta

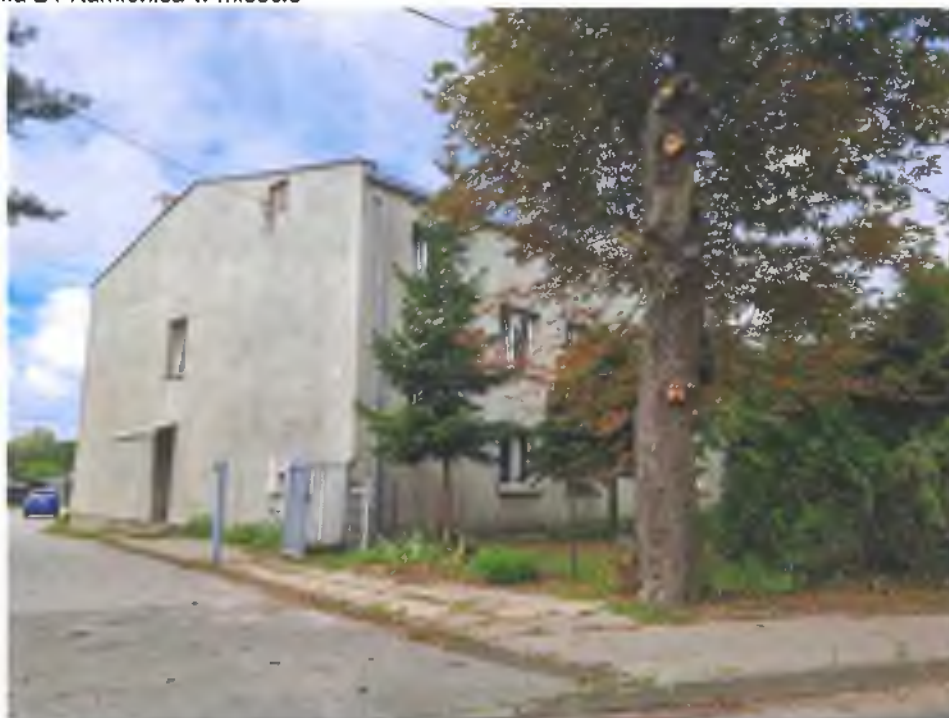
Źródło: Fotografia własna

Fotografia 23 Klatka schodowa kamienicy w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

Fotografia 24 Kamienica w mieście

Źródło: Fotografia własna

Aby skutecznie zaradzić temu problemowi, konieczne są zintegrowane działania na rzecz rewitalizacji centrum miasta. Programy wsparcia finansowego dla właścicieli budynków, które umożliwią przeprowadzenie niezbędnych remontów i modernizacji, mogą znacznie poprawić stan techniczny i estetyczny tych nieruchomości. Zachęcanie do inwestycji w renowację i adaptację starych budynków do nowych funkcji, takich jak lokale usługowe, biura czy mieszkania na wynajem, może również przyczynić się do ożywienia centrum miasta. Rewitalizacja centrum powinna obejmować również działania na rzecz poprawy infrastruktury publicznej, takie jak modernizacja ulic, chodników, oświetlenia oraz tworzenie przestrzeni zielonych i miejsc rekreacji. Współpraca z lokalnymi społecznościami, organizacjami pozarządowymi i inwestorami może pomóc w opracowaniu i wdrożeniu skutecznych strategii rewitalizacyjnych, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności miasta.

Fotografia 25 Plebania przy Kościele Starokatolickim Mariawitów przy ulicy Warszawskiej w Strykowie

Źródło: Fotografia własna

W Strykowie brakuje odpowiedniej liczby parkingów, co prowadzi do sytuacji, w której wiele samochodów parkuje na terenach zielonych, niszcząc je i degradując miejską przestrzeń. Problem ten jest szczególnie widoczny w obszarach o dużym natężeniu ruchu oraz w miejscach, gdzie infrastruktura parkingowa jest niewystarczająca w stosunku do liczby pojazdów. Brak miejsc parkingowych zmusza kierowców do parkowania na chodnikach, skwerach, a nawet na trawnikach, co nie tylko obniża estetykę miasta, ale także prowadzi do niszczenia infrastruktury i zieleni miejskiej. Parkowanie na terenach zielonych przyczynia się do degradacji środowiska naturalnego w mieście. Niszczenie trawników i innych terenów zielonych powoduje utratę roślinności, która pełni ważne funkcje ekologiczne, takie jak poprawa jakości powietrza, retencja wody opadowej oraz zapewnienie siedlisk dla miejskiej fauny. Zniszczone tereny zielone tracą swoją estetyczną i rekreacyjną wartość, co negatywnie wpływa na

jakość życia mieszkańców, ograniczając im dostęp do zielonych przestrzeni publicznych, które są niezbędne do rekreacji i odpoczynku.

Ponadto, nieprawidłowe parkowanie na chodnikach i skwerach utrudnia poruszanie się pieszym i rowerzystom, zwłaszcza osobom starszym, niepełnosprawnym oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Zajęte przez samochody chodniki zmuszają pieszych do poruszania się po jezdni, co zwiększa ryzyko wypadków i obniża bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Problemy z parkowaniem wpływają również na płynność ruchu miejskiego, powodując zatory i opóźnienia, co dodatkowo pogarsza sytuację na drogach.

Fotografia 26 Parking przy drodze krajowej nr 14

Źródło: Fotografia własna

Biorąc pod uwagę powyższe problemy, uzasadnione jest uznanie terenu miasta Strykowa za zdegradowany i objęcie go kompleksowym programem rewitalizacji. Rewitalizacja powinna obejmować zintegrowane działania mające na celu modernizację i rozwój infrastruktury technicznej, transportowej i społecznej, poprawę stanu technicznego budynków, rozwój przestrzeni publicznych oraz wprowadzenie ekologicznych i zrównoważonych rozwiązań urbanistycznych. Dzięki temu możliwe będzie przywrócenie świetności miasta, poprawa jakości życia mieszkańców oraz stworzenie przyjaznego, bezpiecznego i zrównoważonego środowiska miejskiego. Rewitalizacja Strykowa jest kluczowa dla jego przyszłości. Inwestycje w poprawę infrastruktury, rozwój przestrzeni publicznych, modernizację budynków oraz wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań transportowych i ekologicznych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju miasta. Dzięki temu Stryków stanie się bardziej atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i inwestowania, co z kolei przyciągnie nowych mieszkańców, przedsiębiorców i turystów. W rezultacie rewitalizacja przyczyni się do wzrostu gospodarczego, poprawy jakości życia oraz zwiększenia spójności społecznej w Strykowie.

7. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, gmina musi wyznaczyć obszar zdegradowany oraz obszar podlegający rewitalizacji (Art. 8). Zgodnie z zapisami Art. 9 ustawy o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Z podsumowania diagnozy sfery społecznej wynika, iż obszarem gminy Stryków znajdującym się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest miasto Stryków oraz obszar sołectw: Bratoszewice, Ciołek, Dobra, Kielmina, Niesułków, Pludwiny, Sadówka, Sosnowiec, Wola Błędowa, Wyskoki, Zagłoba, Zelgoszcz. Na obszarze tym odnotowano:

- zmniejszenie się liczby ludności;
- ujemny przyrost naturalny;
- ujemne saldo migracji;
- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej;
- wyższy odsetek osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym;
- zwiększającą się liczbę Procedur Niebieska Karta;

- obszary koncentracji zarejestrowanych przestępstw;
- niższą aktywność społeczną mieszkańców.

Wytyczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami Art. 9 ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Z tego powodu w poniższej tabeli przedstawiono tylko obszary występowania koncentracji zjawisk negatywnych w sferze społecznej. Dla tych obszarów podano wyniki analiz wskaźnikowych dla pozostałych negatywnych zjawisk występujących w sferach innych niż społeczna, opisane wcześniej w diagnozie. Kolorem żółtym oznaczono wartości wskaźników destymulujące w stosunku do średniej dla gminy. Dla każdego ze wskaźników oznaczono zatem wartości wyższe od średniej dla gminy, za wyjątkiem wskaźnika „liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]”, dla którego oznaczono wartości niższe.

Tabela 28 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie diagnozy

		Zjawiska negatywne					OGÓŁEM = 31
		zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców	zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych	pokrycie wyrobami zawierającymi azbest	niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji	koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	
Obszar	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych	liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych	liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze	udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]	liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]	udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]	
gmina ogółem	2,27	średnia = 1,33	wskaźnik = 0,26	wskaźnik = 0,28	wskaźnik = 0,82	wskaźnik = 2,78	średnia = 2,38
Stryków - miasto	7	3	0,24	0,19	0,36	28,57	3
Sołectwa:							
Bratoszewice	4	4	0,27	0,30	0,19	20,63	5
Ciołek	3	2	0,38	0,96	2,63	0,00	3
Dobra	3	2	0,24	0,31	0,66	9,52	4
Kielmina	3	2	0,24	0,08	0,85	1,59	1
Niesułków	3	0	0,29	0,26	2,06	6,35	2
Pludwiny	3	1	0,31	0,32	2,86	0,00	2
Sadówka	3	0	0,28	0,41	2,27	0,00	2
Sosnowiec	4	3	0,34	0,77	0,00	0,00	4
Wola Błędowa	5	0	0,38	0,11	1,21	7,94	2
Wyskoki	3	2	0,34	0,13	1,38	0,00	2
Zagłoba	4	0	0,23	0,04	1,80	0,00	0
Zelgoszcz	3	0	0,27	0,27	1,04	0,00	1

Źródło: Opracowanie własne

W kolumnie ogółem podsumowano liczbę negatywnych zjawisk w sferach innych niż społeczna, obliczono średnią i kolorem oznaczono wartości od niej wyższe, wskazując na obszar koncentracji zjawisk negatywnych. W oparciu o powyższą tabelę, poniżej przedstawiono wskaźniki dla obszaru zdegradowanego. Są to miasto Stryków oraz sołectwa: Bratoszewice, Ciołek, Dobra i Sosnowiec.

Tabela 29 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie

		Zjawiska negatywne					OGÓŁEM = 31
		zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców	zagrożenie niską emisją z gospodarstw domowych	pokrycie wyrobami zawierającymi azbest	niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji	koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	
		Wskaźniki					
Obszar	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych	stosunek liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych na obszarze gminy ogółem, miasta i sołectw	liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze	udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na danym obszarze w powierzchni danego obszaru ogółem [%]	liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]	udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]	
gmina ogółem	2,27	średnia = 1,33	wskaźnik = 0,26	wskaźnik = 0,28	wskaźnik =0,82	wskaźnik = 2,78	średnia = 2,38
Stryków - miasto	7	3	0,24	0,19	0,36	28,57	3
Sołectwa:							
Bratoszewice	4	4	0,27	0,30	0,19	20,63	5
Ciołek	3	2	0,38	0,96	2,63	0,00	3
Dobra	3	2	0,24	0,31	0,66	9,52	4
Sosnowiec	4	3	0,34	0,77	0,00	0,00	4

Źródło: Opracowanie własne

Obszar zdegradowany w gminie Stryków zgodnie z powyższą tabelą stanowią tereny miasta Stryków oraz sołectw: Bratoszewice, Ciołek, Dobra i Sosnowiec²⁰. Zgodnie z analizą kumulują się tam problemy: społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz funkcjonalno-przestrzenne. Poniżej przedstawiono dane dotyczące obszaru zdegradowanego. W jego skład wchodzi 5 podobszarów zdegradowanych: Stryków, Sosnowiec, Bratoszewice, Ciołek oraz Dobra. Powierzchnia podobszarów zdegradowanych została ograniczona do obszarów zamieszkałych. Podobszary zajmują zatem maksymalnie 18,42% powierzchni gminy Stryków oraz zamieszkuje je maksymalnie 40,88% mieszkańców gminy Stryków.

Tabela 30 Obszar zdegradowany – powierzchnia oraz liczba mieszkańców w odniesieniu do zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

	podobszar	max powierzchnia [ha]	liczba mieszkańców
obszar zdegradowany	Stryków	815,08	3302
	Sosnowiec	209,67	max. 112
	Bratoszewice	1200,88	1060
	Ciołek	212,79	76
	Dobra	470,52	608
	Razem	2908,94	5158
gmina Stryków ogółem		15792,06	12616
udział % obszaru zdegradowanego w stosunku do gminy ogółem		18,42%	40,88%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Na mapach poniżej przedstawiono granice podobszarów zdegradowanych.

^{20 20}. W przypadku sołectwa Sosnowiec, z obszaru zdegradowanego wyłączono tereny inwestycyjne, co potwierdza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Mapa 1 Podobszary zdegradowane w gminie Stryków

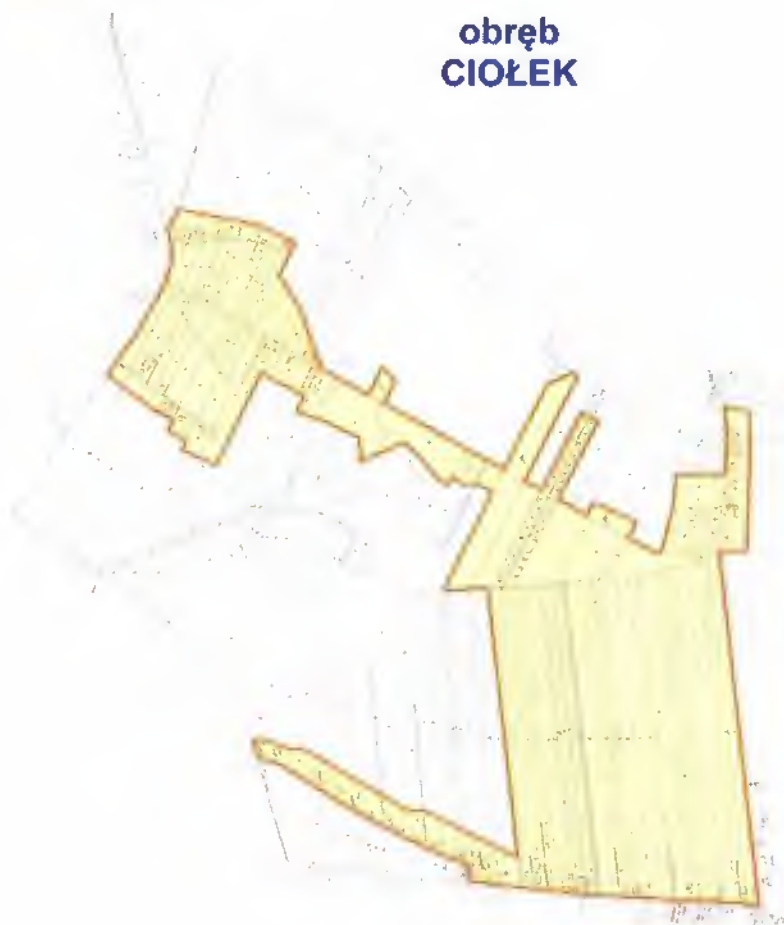
SKALA 1 : 5 000

0 100 50m
1ha

OZNACZENIA:

 OBSZAR ZDEGRADOWANY

obręb
CIOŁEK

SKALA 1 : 5 000

0 100 50m
1ha

OZNACZENIA:

 OBSZAR ZDEGRADOWANY

obręb
DOBRA

Zgodnie z Art. 10 pkt 1. „Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.”

Zgodnie zaś z Art. 10 pkt 2 ustawy o rewitalizacji „obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”.

OBSZAR REWITALIZACJI

Na obszarze zdegradowanym wyznaczono obszar rewitalizacji. Zgodnie z powyższymi zapisami nie można uznać całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji – nie zostałyby spełnione przesłanki zawarte w ustawie.

Dlatego, zgodnie z ustawą, **wytyczono obszar rewitalizacji**, stanowiący część obszaru zdegradowanego, **cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a także mający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**. Obszar rewitalizacji ze względu na największą skalę negatywnych zjawisk w sferze społecznej ograniczono do podobszaru zdegradowanego Stryków, gdzie na 8 badanych negatywnych zjawisk wystąpiło ich aż 7, przy średniej w gminie wynoszącej 2,27. W pozostałych sołectwach liczba negatywnych zjawisk w sferze społecznej była niższa i wynosiła: Bratoszewice (4), Ciołek (3), Dobra (3), Sosnowiec (4).

Zjawiska negatywne zdiagnozowane w sferze społecznej w Strykowie to:

- zmniejszenie liczby ludności,
- ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności,
- ujemne saldo migracji na 1000 ludności,
- wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej,
- wysoki odsetek osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym,
- występowanie obszaru koncentracji zarejestrowanych przestępstw,
- niska aktywność społeczna mieszkańców.

Tym samym **obszar rewitalizacji zlokalizowany na terenie miasta Stryków zamieszkuje około 3 302 osoby, które stanowią 26,17% mieszkańców gminy Stryków**. Warunek zawarty w Ustawie o rewitalizacji zostaje zatem spełniony. Powierzchnia całkowita obszaru miasta stanowi **5,16%** powierzchni gminy Stryków, natomiast obszar rewitalizacji stanowi część obszaru miasta, zatem warunek zawarty w ustawie o rewitalizacji dotyczący powierzchni obszaru rewitalizacji także pozostaje spełniony. Granice obszaru rewitalizacji pokrywają się z granicami podobszaru zdegradowanego Stryków.

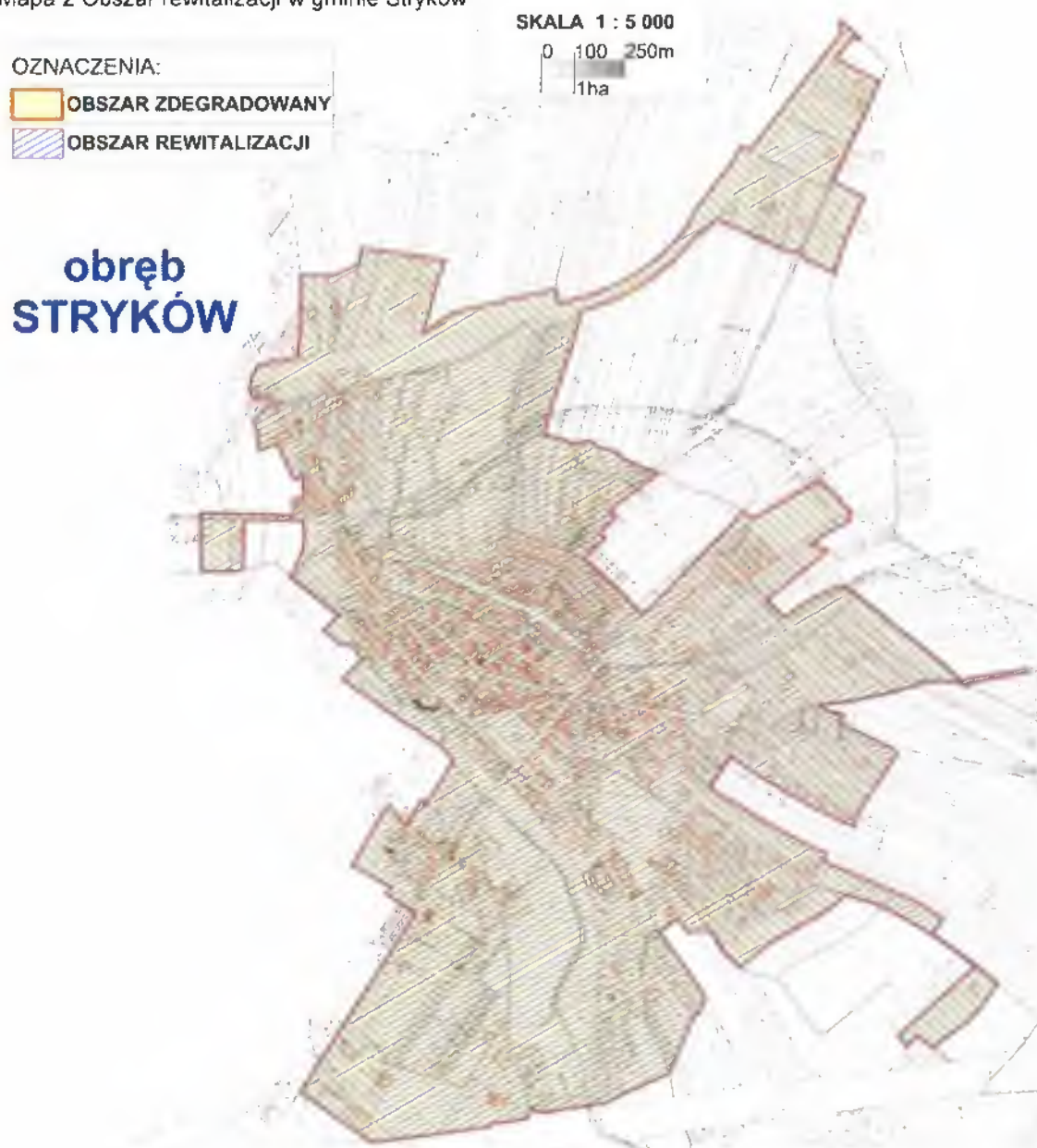
Wśród zjawisk negatywnych w sferach inna niż społeczna, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano:

- zmniejszanie aktywności gospodarczej mieszkańców,
- niewystarczający dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji,
- koncentracja problemów związanych z liczbą obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Dodatkowo we wcześniejszych rozdziałach wskazano szereg problemów występujących na obszarze miasta Strykowskiego w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, a także technicznej, które dotyczą bezpośrednio jego mieszkańców, a zatem mieszkańców obszaru rewitalizacji. Problemy te zdiagnozowano dokonując wizji lokalnej oraz dokumentując je fotografiami.

Poniżej przedstawiono mapę z oznaczonym obszarem rewitalizacji.

Mapa 2 Obszar rewitalizacji w gminie Stryków

POGŁĘBIONA DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Dla obszaru rewitalizacji przeprowadzono pogłębioną diagnozę sfery społecznej. W tym celu dane dla miasta przeanalizowano w podziale na wyodrębnione w mieście ulice.

POMOC SPOŁECZNA I BEZROBOCIE

Poniżej przedstawiono zjawiska negatywne oraz wskaźniki z zakresu pomocy społecznej i bezrobocia. Ze względu na wrażliwość danych, posłużono się wskaźnikami, wykorzystując dane udostępnione przez Urząd Miejski w Strykowie oraz MGOPS w Strykowie. Dane przedstawiono tylko dla ulic, przy których zostało odnotowane zjawisko negatywne.

Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości wskaźnika wyższe od średniej dla miasta w danym roku. W kolumnie ogółem podano liczbę tych wartości, obliczono średnią dla miasta i kolorem żółtym oznaczono wartości od niej wyższe, wskazując obszar koncentracji zjawiska.

POMOC SPOŁECZNA

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 31 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy ogółem w mieście Stryków w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 52
	2020	2021	2022	2023	
Stryków - miasto	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 2,26
Batorego	7,95	5,16	7,83	4,84	4
Brzezińska	3,98	5,16	8,7	5,65	4
Cmentarna	1,14	1,29	0,87	0	0
Grunwaldzka	2,27	7,74	3,48	4,84	3
Kolejowa	6,82	3,23	1,74	2,42	2
Kopernika	3,41	1,29	1,74	3,23	2
Kościuszki	10,8	12,26	14,78	9,68	4
Krasickiego	2,27	2,58	2,61	6,45	1
Legionów	4,55	5,16	0	0	2
Mickiewicza	13,07	14,19	9,57	11,29	4
Orzeszkowej	4,55	5,81	5,22	4,84	4
Ozorkowska	6,82	3,87	1,74	1,61	2
Polna	1,14	1,29	0,87	0,81	0
Reymonta	1,14	3,87	2,61	3,23	2
Sowińskiego	3,98	7,1	5,22	5,65	4
Stary Rynek	3,41	2,58	4,35	4,03	3
Szafera	2,84	3,23	3,48	3,23	3
Targowa	1,14	0,65	3,48	6,45	2
Warszawska	15,34	10,32	14,78	20,16	4
Wczasowa	0	2,58	3,48	0	1
Wolska	3,41	0,65	0,87	0,81	1
Wschodnia	0	0	1,74	0	0
Żeromskiego	0	0	0,87	0,81	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 32 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 45
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 1,19	średnia = 1,17	średnia = 1,08	średnia = 1,15	średnia = 2,14
Batorego	3,98	1,29	2,61	3,23	4
Brzezińska	1,14	1,94	3,48	1,61	3
Cmentarna	0,57	0,65	0	0	0
Grunwaldzka	0	2,58	0	0	1
Kolejowa	2,84	1,29	0	0,81	2
Kopernika	1,7	1,29	1,74	1,61	4
Kościuszki	3,41	5,81	3,48	3,23	4
Krasickiego	0	0,65	0	2,42	1

Mickiewicza	6,82	3,87	1,74	4,84	4
Orzeszkowej	2,27	3,23	2,61	2,42	4
Ozorkowska	2,84	3,23	0,87	0,81	2
Polna	0,57	0,65	0,87	0,81	0
Reymonta	1,14	1,29	1,74	0	2
Sowińskiego	1,7	2,58	0,87	1,61	3
Stary Rynek	0,57	0,65	0,87	0,81	0
Szafera	2,27	1,29	1,74	1,61	4
Targowa	0	0	0	2,42	1
Warszawska	6,82	5,16	10,43	9,68	4
Wczasowa	0	1,29	1,74	0	2
Wolska	0,57	0	0	0	0
Wschodnia	0	0	0,87	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 33 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 46
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 0,93	średnia = 0,96	średnia = 1,26	średnia = 1,05	średnia = 2,42
Bałowego	2,84	3,23	4,35	0,81	3
Brzezińska	1,7	1,29	2,61	2,42	4
Cmentarna	0,57	0,65	0,87	0	0
Grunwaldzka	2,27	2,58	3,48	4,84	4
Kolejowa	1,14	0,65	0,87	0,81	1
Kopernika	0,57	0	0	0	0
Kościuszki	3,41	2,58	6,09	3,23	4
Krasickiego	1,14	1,94	2,61	0,81	3
Mickiewicza	1,7	5,16	3,48	3,23	4
Orzeszkowej	1,7	1,94	2,61	2,42	4
Ozorkowska	1,14	0	0	0	1
Reymonta	0	1,29	0,87	0,81	1
Sowińskiego	1,7	3,23	3,48	3,23	4
Stary Rynek	2,84	1,29	1,74	2,42	4
Targowa	1,14	0,65	3,48	4,03	2
Warszawska	3,98	3,23	1,74	4,03	4
Wczasowa	0	1,29	1,74	0	2
Wolska	2,84	0,65	0,87	0,81	1
Zeromskiego	0	0	0,87	0,81	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: konieczność korzystania z pomocy społecznej z powodu bezrobocia

Wskaźnik: udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy społecznej w mieście Stryków ogółem [%]

Tabela 34 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 40
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 0,91	średnia = 0,90	średnia = 0,69	średnia = 0,83	średnia = 2,22
Bałowego	1,14	0,65	0,87	0,81	2
Brzezińska	1,14	1,94	2,61	1,61	4
Grunwaldzka	0	2,58	0	0	1

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 40
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 0,91	średnia = 0,90	średnia = 0,69	średnia = 0,83	średnia = 2,22
Kolejowa	2,84	1,29	0,87	0,81	3
Kopernika	1,14	0	0	1,61	2
Kościuszki	3,98	3,87	5,22	3,23	4
Krasickiego	1,14	0	0	3,23	2
Legionów	4,55	5,16	0	0	2
Mickiewicza	4,55	5,16	4,35	3,23	4
Orzeszkowej	0,57	0,65	0	0	0
Ozorkowska	2,84	0,65	0,87	0,81	2
Polna	0,57	0,65	0	0	0
Reymonta	0	1,29	0	2,42	2
Sowińskiego	0,57	1,29	0,87	0,81	2
Stary Rynek	0	0,65	1,74	0,81	2
Szafera	0,57	1,94	1,74	1,61	3
Warszawska	4,55	1,94	2,61	6,45	4
Wschodnia	0	0	0,87	0	1

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Urzędu Miejskiego w Strykowie

BEZROBOCIE

Zjawisko negatywne: bezrobocie

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 35 Stosunek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 38
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 1,22
Batorego	7,14	7,02	2,08	5,08	3
Brzezińska	7,14	5,26	2,08	1,69	2
Cmentarna	1,43	5,26	2,08	1,69	1
Głowackiego	2,86	0,00	0,00	0,00	0
Grunwaldzka	2,86	5,26	2,08	0,00	1
Kilińskiego	2,86	7,02	2,08	3,39	2
Kolejowa	2,86	7,02	14,58	8,47	3
Kopernika	2,86	1,75	8,33	1,69	1
Kościuszki	14,29	8,77	8,33	6,78	4
Krasickiego	1,43	1,75	0,00	1,69	0
Legionów	2,86	1,75	4,17	5,08	2
Mickiewicza	2,86	1,75	2,08	6,78	1
Ogrodowa	0,00	0,00	2,08	0,00	0
Orzeszkowej	1,43	0,00	2,08	5,08	1
Ozorkowska	0,00	0,00	0,00	1,69	0
Piłsudskiego	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Polna	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Reymonta	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Rolnicza	0,00	0,00	2,08	1,69	0
Sowińskiego	1,43	3,51	2,08	5,08	2
Stary Rynek	5,71	5,26	12,50	3,39	4
Szafera	1,43	0,00	0,00	1,69	0
Targowa	10,00	14,04	6,25	8,47	4
Warszawska	11,43	12,28	16,67	15,25	4
Wczasowa	2,86	1,75	0,00	1,69	0
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	0
Wolska	2,86	3,51	4,17	3,39	3
Wschodnia	1,43	1,75	0,00	1,69	0
Zacisze	1,43	0,00	2,08	1,69	0

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 38
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 3,03	średnia = 1,22
Złotowa	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Żytunia	0,00	1,75	2,08	1,69	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: bezrobocie długotrwałe

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych długotrwałe zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 36 Stosunek liczby osób bezrobotnych długotrwałe zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 44
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 1,56	średnia = 1,33	średnia = 0,76	średnia = 0,98	średnia = 1,91
Batorego	2,86	3,51	0,00	1,69	3
Brzezińska	2,86	3,51	0,00	0,00	2
Cmentarna	1,43	1,75	0,00	0,00	1
Grunwaldzka	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kilińskiego	1,43	3,51	2,08	1,69	3
Kolejowa	1,43	1,75	0,00	3,39	2
Kopernika	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Kościuszki	10,00	8,77	4,17	3,39	4
Legionów	0,00	1,75	2,08	1,69	3
Mickiewicza	2,86	1,75	2,08	0,00	3
Orzeszkowej	1,43	0,00	0,00	1,69	1
Piłsudskiego	1,43	1,75	0,00	0,00	1
Polna	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Rolnicza	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Sowińskiego	0,00	0,00	2,08	0,00	1
Stary Rynek	2,86	1,75	4,17	3,39	4
Szafera	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Targowa	4,29	7,02	6,25	5,08	4
Warszawska	7,14	1,75	0,00	5,08	3
Wczasowa	2,86	1,75	0,00	0,00	2
Wolska	2,86	1,75	0,00	1,69	3
Wschodnia	1,43	0,00	0,00	0,00	0
Żytunia	0,00	0,00	2,08	1,69	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: wysokie bezrobocie wśród osób do 25 r.ż.

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych do 25 r.ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 37 Stosunek liczby osób bezrobotnych do 25 r.ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 18
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 0,17	średnia = 0,27	średnia = 0,38	średnia = 0,31	średnia = 1,5
Batorego	1,43	3,51	0,00	0,00	2
Brzezińska	0,00	1,75	2,08	0,00	2
Kopernika	0,00	1,75	6,25	0,00	2
Mickiewicza	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Orzeszkowej	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Piłsudskiego	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Stary Rynek	0,00	0,00	2,08	0,00	1
Targowa	1,43	1,75	0,00	0,00	2

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 18
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 0,17	średnia = 0,27	średnia = 0,38	średnia = 0,31	średnia = 1,5
Warszawska	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Wczasowa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Wojska	1,43	0,00	0,00	1,69	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Zjawisko negatywne: wysokie bezrobocie wśród osób po 50 r. ż.

Wskaźnik: udział liczby osób bezrobotnych po 50 r.ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków [%]

Tabela 38 Stosunek liczby osób bezrobotnych po 50 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Obszar	wskaźnik				Ogółem = 45
	2020	2021	2022	2023	
Stryków -miasto	średnia = 1,00	średnia = 1,01	średnia = 0,82	średnia = 1,03	średnia = 1,95
Batorego	1,43	0,00	0,00	1,69	2
Brzezińska	2,86	3,51	0,00	1,69	3
Cmentarna	0,00	3,51	0,00	0,00	1
Głowackiego	2,86	0,00	0,00	0,00	1
Grunwaldzka	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kilińskiego	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Kolejowa	1,43	5,26	6,25	5,08	4
Kopernika	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Kościuszki	7,14	5,26	2,08	1,69	4
Krasickiego	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Mickiewicza	1,43	0,00	0,00	3,39	2
Orzeszkowej	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Ozorkowska	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Pólna	1,43	0,00	0,00	0,00	1
Sowińskiego	0,00	1,75	0,00	0,00	1
Stary Rynek	1,43	3,51	6,25	3,39	4
Szafera	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Targowa	1,43	3,51	4,17	3,39	4
Warszawska	2,86	1,75	4,17	8,47	4
Wczasowa	1,43	1,75	0,00	0,00	2
Witosa	0,00	0,00	0,00	1,69	1
Wojska	1,43	0,00	2,08	0,00	2
Złotowa	1,43	0,00	0,00	0,00	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

NIEBIESKA KARTA

Zjawisko negatywne: Aktywna Procedura Niebieska Karta

Liczba aktywnych procedur Niebieska Karta na obszarze miasta wzrasta. W 2023 r. odnotowano ich 10, podczas gdy w roku 2020 funkcjonowały 3. Ze względu na wrażliwość danych nie podawano danych liczbowych, zaś ze względu na destrukcyjny charakter zjawiska, wszystkie obszary występowania przedstawiono jako objęte zjawiskiem negatywnym. Są to ulice: Cmentarna, Krótka, Legionów, Mickiewicza, Reymonta, Sowińskiego, Stary Rynek, Targowa, Warszawska i Wojska.

Podsumowanie pogłębionej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie zjawisk negatywnych w sferze społecznej, zawartych w pogłębionej diagnozie sfery społecznej obszaru rewitalizacji. Tabela przedstawia ostateczne podsumowania wskaźników.

Tabela 39 Podsumowanie pogłębionej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji

obszar	wskaźnik wyższy od średniej dla miasta				Niebieska Karta – obszar funkcjonowania	wskaźnik wyższy od średniej dla miasta			
	pomoc społeczna [%]					bezrobotni [%]			
	ogółem	ubóstwo	niepełnosprawność	bezrobocie		ogółem	długotrwale	do 25 r.z.	powyżej 50 r.z.
Stryków -miasto									
Bałorego	4	4	3	2		3	3	2	2
Brzezińska	4	3	4	4		2	2	2	3
Cmentarna	0	0	0	0		1	1	0	1
Głowackiego	0	0	0	0		0	0	0	1
Grunwaldzka	3	1	4	1		1	1	0	1
Kilińskiego	0	0	0	0		2	3	0	1
Kolejowa	2	2	1	3		3	2	0	4
Kopernika	2	4	0	2		1	0	2	2
Kościuszki	4	4	4	4		4	4	0	4
Krasickiego	1	1	3	2		0	0	0	1
Krótką	0	0	0	0		0	0	0	0
Legionów	2	0	0	2		2	3	0	0
Mickiewicza	4	4	4	4		1	3	1	2
Ogrodowa	0	0	0	0		0	0	0	0
Orzeszkowej	4	4	4	0		1	1	1	1
Ozorkowska	2	2	1	2		0	0	0	1
Piłsudskiego	0	0	0	0		0	1	1	0
Polna	0	0	0	0		0	0	0	1
Reymonta	2	2	1	2		0	0	0	0
Rolnicza	0	0	0	0		0	1	0	0
Sowińskiego	4	3	4	2		2	1	0	1
Stary Rynek	3	0	4	2		4	4	1	4
Szafera	3	4	0	3		0	0	0	1
Targowa	2	1	2	0		4	4	2	4
Warszawska	4	4	4	4		4	3	2	4
Wczasowa	1	2	2	0		0	2	1	2
Witosa	0	0	0	0		0	0	1	1
Wolska	1	0	1	0		3	3	2	2
Wschodnia	0	0	0	1		0	0	0	0
Zacisze	0	0	0	0		0	0	0	0
Złotowa	0	0	0	0		0	0	0	1
Żeromskiego	0	0	0	0		0	0	0	0
Żytnia	0	0	0	0		0	2	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Strykowie

Tylko wśród mieszkańców kilku ulic: Ogrodowej, Zacisze i Żeromskiego w Strykowie nie odnotowano zjawisk negatywnych w pogłębionej diagnozie sfery społecznej. Na pozostałym obszarze zdiagnozowano przynajmniej jeden raz zjawisko negatywne.

Na wyłonionym obszarze, gdzie odnotowano najwyższą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w mieście Stryków, zgodnie z pogłębioną diagnozą sfery społecznej, dodatkowo zaobserwowano:

- Wysoki udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa, niepełnosprawności i bezrobocia zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób objętych pomocą ogółem w mieście Stryków;
- Wysoki udział liczby osób bezrobotnych, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych do 25 r.ż. oraz po 50 roku życia zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków;
- Obszary koncentracji funkcjonowania Niebieskiej Karty

Jakość i poziom życia mieszkańców jest jednym z czynników decydujących o zrównoważonym rozwoju obszaru rewitalizacji gminy Stryków. Wśród mieszkańców można zdefiniować wiele istotnych problemów, które ten rozwój hamują. Występujące problemy i dysfunkcje społeczne stanowią poważne wyzwanie.

Spółeczeństwo miasta Stryków, wykazuje cechy starzenia się. Wydłużanie czasu trwania życia oraz wyższa jego jakość dodatkowo przyczyniają się do wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Nie idzie jednak za tym w sposób proporcjonalny wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Oznacza to, że w strukturze społeczeństwa coraz większy odsetek będą stanowić ludzie starsi. Postępowanie tego zjawiska może w przyszłości wpłynąć na kierunki rozwoju gminy, a także strukturę budżetu. Wpływy do budżetu mogą się zmniejszać, natomiast rosnąć będą potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Istotne będzie m.in. funkcjonowanie i dostosowanie do potrzeb społecznych, instytucjonalnego i organizacyjnego systemu wsparcia osób starszych o ograniczonej sprawności oraz zwiększenie dostępności usług. Ważna będzie także poprawa dostępu do służby zdrowia.

Do dominujących problemów społecznych na obszarze rewitalizacji gminy Stryków należy zaliczyć: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność. Przewyciężanie tych problemów jest bardzo trudne, ponieważ najczęściej mają one utrwalaony charakter. Znaczna liczba rodzin dotkniętych powyższymi dysfunkcjami prawdopodobnie będzie korzystać ze świadczeń pomocy społecznej.

W okresie ostatnich lat można zauważyć spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jednak w wielu rodzinach występujące problemy są trudne do przewyciężenia ze względu na dziedziczenie problemów przez kolejne pokolenie. Ponadto w wielu rodzinach problemy występują równocześnie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi

oraz oczekiwaniami społecznymi. Do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej bez wątpienia należy zaliczyć przemoc w rodzinie. Stosowanie przemocy przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny. Jej skutkiem mogą być nie tylko szkody w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego, ale również długotrwałe negatywne konsekwencje dla rozwoju dzieci. Specyfika przemocy domowej jest niejednokrotnie trudna do rozpoznania i trwa wiele lat. Związek emocjonalny ofiary ze sprawcą, brak wiary w możliwość zmiany sytuacji sprawiają, że ofiary nie ujawniają przemocy i trzymają ją w tajemnicy. Ponadto traktowanie przemocy jako prywatnej sprawy rodziny powoduje, że wiele jej przypadków nie wychodzi na jaw.

Ograniczenie zdolności danej osoby do samodzielnej egzystencji stanowi barierę w wypełnianiu ról w środowisku rodzinnym, w miejscu zamieszkania czy pracy. Powodem może być obniżona sprawność ruchowa, intelektualna, psychofizyczna, funkcjonowania w społeczeństwie spowodowana wadami wrodzonymi, przewlekłymi chorobami, przebytymi urazami, a także obniżeniem się sprawności fizycznej i umysłowej wraz ze starzeniem się organizmu. Osoby starsze, chorujące i niepełnosprawne skarżą się na trudny dostęp do lekarzy specjalistów i rehabilitacji, niskie emerytury, samotność, brak wsparcia ze strony rodziny. Ponadto na terenie gminy Stryków brak jest infrastruktury wsparcia osób starszych w formie ośrodków zapewniających opiekę całodobową lub pobyt dzienny. Osoby samotne, wymagające opieki całodobowej są umieszczane w Domach Pomocy Społecznej oraz Środowiskowych Domach Samopomocy poza terenem gminy.

Osoby starsze najczęściej potrzebują usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienia kontaktów z otoczeniem. Dla większości osób wymagających usług opiekuńczych – opiekę zapewnia rodzina. Członkowie rodziny, którzy nie podejmują pracy z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi rodzicami lub dzieckiem pobierają z tego tytułu świadczenia opiekuńcze: świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekuna, specjalne zasiłki opiekuńcze. Seniorzy rzadko pobierają zasiłki stałe czy zasiłki okresowe z pomocy społecznej, ponieważ zazwyczaj posiadają uprawnienia do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z tym ich dochód przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i nie kwalifikują się do w/w zasiłków. Natomiast w grupie długotrwałe chorujących oraz niepełnosprawnych beneficjentów MGOPS jest sporo osób w wieku aktywności zawodowej, którzy są niezdolni do pracy z powodu wyniszczającego zdrowie trybu życia (alkoholizm).

Na terenie obszaru rewitalizacji dobra jest dostępność usług społecznych w zakresie edukacji, opieki przedszkolnej, sportu, bezpieczeństwa publicznego i pomocy społecznej. MGOPS prowadzi w Strykowie Świetlicę Środowiskową będącą placówką wsparcia dziennego skierowaną do dzieci w wieku 6-16 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Słaby jest dostęp do lekarzy specjalistów, rehabilitacji. Ponadto brak jest instytucji wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością oraz starszych i chorych.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi długotrwały proces. Efektywne rozwiązywanie problemów społecznych wymaga podejmowania działań zapobiegawczych, służących wczesnemu wykryciu dysfunkcji, edukacji i informowaniu społeczeństwa o zagrożeniach i możliwości

ich zapobiegania czy likwidowania, a także pobudzaniu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców.

Osoby z innych krajów

Jednym z problemów społecznych, z którymi boryka się gmina Stryków, jest duża liczba osób pochodzących z innych krajów, głównie pracowników tymczasowych. To zjawisko, choć przynosi wiele korzyści w postaci różnorodności kulturowej i wzbogacenia lokalnej społeczności, rodzi również szereg problemów społecznych, które wymagają uwagi i skutecznych rozwiązań. Przede wszystkim, obecność dużej liczby obcokrajowców może prowadzić do trudności integracyjnych. Osoby z innych krajów często napotykają na bariery językowe i kulturowe, które utrudniają im pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Brak znajomości języka polskiego i różnice w normach kulturowych mogą powodować nieporozumienia i konflikty, zarówno w miejscach pracy, jak i w życiu codziennym. Dzieci obcokrajowców często mają trudności w szkołach, gdzie muszą nie tylko nadrobić różnice programowe, ale również przystosować się do nowego środowiska i nauczyć się nowego języka.

Ponadto, różnice religijne i kulturowe mogą prowadzić do napięć i braku zrozumienia między społecznościami. Mieszkańcy Strykowa mogą odczuwać niepokój i niepewność wobec nowych sąsiadów, co może prowadzić do izolacji i marginalizacji obcokrajowców. Brak odpowiednich działań integracyjnych i edukacyjnych może pogłębiać te podziały, prowadząc do wzrostu nietolerancji i uprzedzeń.

Kolejnym problemem jest kwestia zatrudnienia. Choć obecność obcokrajowców może przynosić korzyści lokalnej gospodarce, w tym w postaci uzupełnienia braków na rynku pracy, może również prowadzić do napięć związanych z konkurencją o miejsca pracy. Miejscowi pracownicy mogą odczuwać zagrożenie ze strony tańszej siły roboczej, co może prowadzić do frustracji i konfliktów.

Aby skutecznie zaradzić tym problemom, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, władze lokalne powinny wprowadzić programy integracyjne, które pomogą obcokrajowcom w nauce języka polskiego oraz zrozumieniu lokalnych norm i zwyczajów. Organizacja kursów językowych, warsztatów kulturowych oraz spotkań integracyjnych może znacząco ułatwić proces adaptacji i zbliżyć różne grupy społeczne. Ważne jest również promowanie tolerancji i wzajemnego zrozumienia poprzez edukację i kampanie społeczne. Szkoły, miejsca pracy i instytucje publiczne powinny być wyposażone w odpowiednie narzędzia i zasoby, aby wspierać różnorodność i przeciwdziałać dyskryminacji. Wprowadzenie programów edukacyjnych, które uczą o korzyściach płynących z różnorodności kulturowej, może pomóc w budowaniu bardziej zintegrowanej i otwartej społeczności. Ponadto, władze lokalne powinny współpracować z organizacjami pozarządowymi i społecznościami obcokrajowców, aby lepiej zrozumieć ich potrzeby i problemy. Tworzenie platform dialogu i współpracy może pomóc w opracowaniu skutecznych strategii integracyjnych oraz zapewnić, że głosy wszystkich mieszkańców są słyszalne i uwzględniane w procesie decyzyjnym.

Podsumowując, duża liczba osób z innych krajów w gminie Stryków rodzi szereg problemów społecznych, takich jak trudności integracyjne, bariery językowe i kulturowe, napięcia religijne oraz konkurencja na rynku pracy. Skuteczne działania integracyjne, edukacyjne i promujące tolerancję są

kluczowe dla budowania zintegrowanej, otwartej i harmonijnej społeczności, która czerpie korzyści z różnorodności kulturowej i wspiera rozwój wszystkich mieszkańców.

Bezrobocie długotrwałe

W Strykowie, pomimo obecności wielu dużych firm i centrów magazynowych, które zatrudniają pracowników z Łodzi, Zgierza, Głowna i okolic, nadal istnieje zjawisko długotrwałego bezrobocia. Wiele osób, pomimo dostępnych miejsc pracy, nie chce podejmować zatrudnienia, co stanowi poważny problem społeczno-gospodarczy dla miasta. Przyczyn tego zjawiska jest kilka. Po pierwsze, brak motywacji do pracy często wynika z niskich wynagrodzeń oferowanych na lokalnym rynku pracy. Prace w centrach magazynowych i dużych firmach, choć dostępne, często są nisko płatne i wymagają dużego wysiłku fizycznego, co zniechęca osoby do ich podejmowania. Wiele osób, zwłaszcza tych o niższych kwalifikacjach, woli korzystać z systemu wsparcia społecznego, który choć skromny, zapewnia podstawowe środki do życia bez konieczności ciężkiej pracy. Po drugie, problem długotrwałego bezrobocia jest związany z brakiem odpowiednich kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Współczesny rynek pracy, zwłaszcza w sektorze logistycznym i magazynowym, często wymaga umiejętności obsługi nowoczesnych technologii oraz znajomości specyficznych procesów operacyjnych. Osoby, które nie mają odpowiedniego wykształcenia lub doświadczenia, mogą mieć trudności ze znalezieniem pracy, która odpowiadałaby ich kompetencjom.

Problem długotrwałego bezrobocia w Strykowie ma również swoje korzenie w aspektach psychologicznych i społecznych. Osoby długotrwale bezrobotne często zmagają się z niską samooceną, brakiem motywacji oraz wykluczeniem społecznym. Długotrwałe pozostawanie bez pracy prowadzi do utraty nawyków zawodowych i demotywacji, co dodatkowo utrudnia powrót na rynek pracy. Brak perspektyw zawodowych i wsparcia w postaci programów aktywizacyjnych pogłębia problem i utrudnia reintegrację zawodową.

Aby skutecznie przeciwdziałać długotrwałemu bezrobociu w Strykowie, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, istotne jest tworzenie bardziej atrakcyjnych warunków pracy, w tym oferowanie wyższych wynagrodzeń i lepszych warunków zatrudnienia. Pracodawcy powinni inwestować w programy szkoleniowe i edukacyjne, które pozwolą pracownikom zdobyć niezbędne kwalifikacje i umiejętności. Władze lokalne mogą również wspierać programy aktywizacji zawodowej, które pomagają długotrwale bezrobotnym w powrocie na rynek pracy. Mogą to być programy szkoleń, doradztwa zawodowego, a także subsydiowanego zatrudnienia, które oferują dodatkowe wsparcie finansowe dla pracodawców zatrudniających osoby długotrwale bezrobotne. Dodatkowo, konieczne jest rozwijanie infrastruktury społecznej i wsparcia psychologicznego dla osób pozostających bez pracy. Organizacja warsztatów, spotkań grup wsparcia oraz indywidualne doradztwo mogą pomóc osobom bezrobotnym odzyskać motywację i pewność siebie, co jest kluczowe dla ich powrotu na rynek pracy.

Choroba alkoholowa

Na terenie miasta Strykowa, chociaż nie jest widoczny problem z narkotykami, występuje poważny problem z alkoholizmem. Potwierdzają to rozmowy z przedstawicielami Urzędu Miejskiego

w Strykowie oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Strykowie. Ten problem nie ogranicza się tylko do osób ubogich, ale dotyka wszystkich grup społecznych. Po alkohol sięgają coraz młodsze osoby, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i przyszłości młodego pokolenia.

Alkoholizm w Strykowie jest problemem wielowymiarowym, mającym szerokie konsekwencje społeczne, zdrowotne i ekonomiczne. Nadużywanie alkoholu prowadzi do szeregu problemów zdrowotnych, takich jak choroby wątroby, układu sercowo-naczyniowego, problemy psychiczne oraz zwiększone ryzyko wypadków i urazów. Ponadto, uzależnienie od alkoholu często prowadzi do destrukcji życia rodzinnego, zawodowego i społecznego, powodując rozpad rodzin, problemy w pracy oraz izolację społeczną.

Jednym z najbardziej niepokojących aspektów tego zjawiska jest fakt, że po alkohol sięgają coraz młodsze osoby. Młodzież, która eksperymentuje z alkoholem, narażona jest na szereg negatywnych konsekwencji, takich jak problemy w nauce, zaburzenia emocjonalne, a także zwiększone ryzyko rozwinięcia się uzależnienia w późniejszym życiu. Wczesne rozpoczęcie konsumpcji alkoholu może również prowadzić do problemów z prawem oraz negatywnego wpływu na rozwój społeczny i psychiczny młodych ludzi. Problem alkoholizmu dotyka nie tylko jednostki, ale całe społeczności. Zwiększona liczba osób nadużywających alkoholu prowadzi do wzrostu kosztów opieki zdrowotnej, interwencji policyjnych oraz programów wsparcia społecznego. Ponadto, alkoholizm przyczynia się do obniżenia produktywności w pracy oraz wzrostu liczby dni chorobowych, co ma negatywny wpływ na lokalną gospodarkę.

Aby skutecznie przeciwdziałać problemowi alkoholizmu w Strykowie, konieczne są skoordynowane działania na różnych poziomach. Przede wszystkim, ważna jest edukacja i profilaktyka. Programy edukacyjne w szkołach, kampanie społeczne oraz warsztaty dla rodziców i nauczycieli mogą pomóc w zwiększeniu świadomości na temat ryzyk związanych z nadużywaniem alkoholu oraz promowaniu zdrowego stylu życia. Ważnym elementem walki z alkoholizmem jest również dostęp do odpowiednich usług wsparcia i leczenia. Ośrodki zdrowia powinny oferować programy terapeutyczne, wsparcie psychologiczne oraz grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, które specjalizują się w terapii uzależnień, może również znacząco zwiększyć skuteczność tych działań.

Dodatkowo, konieczne są działania mające na celu zmniejszenie dostępności alkoholu, zwłaszcza dla młodzieży. Wprowadzenie surowszych kontroli sprzedaży alkoholu, ograniczenie liczby punktów sprzedaży oraz zaostrzenie przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim mogą pomóc w redukcji konsumpcji alkoholu wśród młodych osób. Władze lokalne powinny również promować alternatywne formy spędzania wolnego czasu, które nie są związane z konsumpcją alkoholu. Organizacja wydarzeń sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych, które oferują zdrowe i konstruktywne formy aktywności, może pomóc w zmniejszeniu atrakcyjności picia alkoholu, zwłaszcza wśród młodzieży.

Problem alkoholizmu w Strykowie jest poważnym wyzwaniem, które dotyka wszystkie grupy społeczne i coraz młodsze osoby. Skuteczna walka z tym problemem wymaga skoordynowanych działań

edukacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych oraz regulacyjnych. Dzięki zintegrowanym działaniom można zmniejszyć skalę problemu alkoholizmu, poprawić jakość życia mieszkańców oraz zapewnić zdrowszą i bardziej zintegrowaną społeczność.

ZAKOŃCZENIE

Niniejsze opracowanie wyznaczające granice obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi kluczowy element procesu planowania działań rewitalizacyjnych w gminie Stryków. Wyznaczenie tych granic oparte zostało na szczegółowej diagnozie społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej oraz technicznej, której celem było precyzyjne określenie obszarów wymagających wsparcia i interwencji.

Podjęte działania będą miały na celu przywrócenie funkcji użytkowych i społecznych obszaru rewitalizacji oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju. Granice określone w niniejszym dokumencie umożliwiają skuteczne planowanie, koordynację i realizację projektów rewitalizacyjnych, zgodnie z założeniami lokalnej polityki rozwoju oraz wymogami prawnymi.

Opracowanie to stanowi podstawę do wdrożenia szczegółowych działań rewitalizacyjnych, które mają przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności przestrzeni miejskiej oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej obszarów objętych procesem rewitalizacji.

Spis rysunków

Rysunek 1 Schemat uwarunkowań przyrodniczych – formy ochrony przyrody

Spis fotografii

Fotografia 1 Strefa przemysłowa w gminie Stryków
Fotografia 2 Usługi i handel w Strykowie
Fotografia 3 Sklep w Strykowie
Fotografia 4 Budynek dawnego baru
Fotografia 5 Dawny sklep monopolowy
Fotografia 6 Lokal po dawnym banku
Fotografia 7 Ruch samochodowy w centrum Strykowa
Fotografia 8 Droga krajowa nr 14 w Strykowie
Fotografia 9 Nieczystości stałe w rzece Moszczenicy
Fotografia 10 Śmieci na terenie miasta
Fotografia 11 Brak poprawnej izolacji w budynku
Fotografia 12 Stan parkingu w centrum miasta Strykowa po deszczu
Fotografia 13 Domek dla owadów w parku w Strykowie
Fotografia 14 Ciekawa aranżacja przestrzeni na osiedlu mieszkaniowym
Fotografia 15 Stryków z lotu ptaka – widok w kierunku północno-wschodnim
Fotografia 16 Stryków z lotu ptaka
Fotografia 17 Parking w centrum miasta
Fotografia 18 Osiedle mieszkaniowe w Strykowie
Fotografia 19 Brak infrastruktury rowerowej
Fotografia 20 Budynek w mieście
Fotografia 21 Obiekt w centrum Strykowa (zabytek wpisany do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków) – własność prywatna
Fotografia 22 Graffiti w centrum miasta
Fotografia 23 Klatka schodowa kamienicy w Strykowie
Fotografia 24 Kamienica w mieście
Fotografia 25 Plebania przy Kościele Starokatolickim Mariawitów przy ulicy Warszawskiej w Strykowie
Fotografia 26 Parking przy drodze krajowej nr 14

Spis map

Mapa 1 Podobszary zdegradowane w gminie Stryków

Mapa 2 Obszar rewitalizacji w gminie Stryków

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców w gminie Stryków z podziałem na sołectwa w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia
Tabela 2 Przyrost naturalny, urodzenia, zgony na terenie gminy Stryków (stan w dniu 31 grudnia)
Tabela 3 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w gminie Stryków w latach 2020-2023
Tabela 4 Liczba mieszkańców według ekonomicznych grup wieku w gminie Stryków w latach 2020-2023 - stan na 31 grudnia
Tabela 5 Ludność w gminie Stryków w latach 2020-2023 - zmiany % liczby ludności w 2023 r. w porównaniu z 2020 r.
Tabela 6 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy
Tabela 7 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020 -2023
Tabela 8 Ludność korzystająca z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności ogółem na danym obszarze [%]
Tabela 9 Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze [%]
Tabela 10 Liczba procedur Niebieska Karta w stosunku do liczby ludności na danym obszarze [%]
Tabela 11 Udział liczby zarejestrowanych przestępstw w liczbie ludności ogółem na danym obszarze [%]
Tabela 12 Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku
Tabela 13 Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych dla sfery społecznej
Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 grudnia)

Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej w gminie Stryków w latach 2020-2023

Tabela 16 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

Tabela 17 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do podmiotów nowo zarejestrowanych

Tabela 18 Złoża surowców mineralnych na terenie gminy Stryków wg stanu na 31.12.2023 r.

Tabela 19 Liczba źródeł ciepła na węgiel w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze

Tabela 20 Udział powierzchni materiałów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na obszarze miasta oraz danego sołectwa w powierzchni danego obszaru ogółem w porównaniu do średniej dla gminy Stryków [%]

Tabela 21 Powierzchnia miasta Stryków oraz sołectw w gminie Stryków

Tabela 22 Zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów

Tabela 23 Akty planowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Stryków (dostęp: 15.10.2024 r.)

Tabela 24 Obiekty i obszary reprezentatywne – ocena stanu zachowania (na koniec 2023 r.) oraz rekomendowane działania do podjęcia w latach 2024-2027

Tabela 25 Wykaz obiektów zamieszczony w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Stryków

Tabela 26 Liczba ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej/ rekreacyjnej w stosunku do liczby mieszkańców na danym obszarze [%]

Tabela 27 Udział obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Stryków [%]

Tabela 28 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie diagnozy

Tabela 29 Wytyczenie obszaru zdegradowanego w oparciu o występowanie negatywnych zjawisk – podsumowanie

Tabela 30 Obszar zdegradowany – powierzchnia oraz liczba mieszkańców w odniesieniu do zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

Tabela 31 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy ogółem w mieście Stryków w %

Tabela 32 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Tabela 33 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Tabela 34 Udział liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia w obrębie danej ulicy do liczby osób korzystających z pomocy w mieście Stryków ogółem w %

Tabela 35 Stosunek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Tabela 36 Stosunek liczby osób bezrobotnych długotrwale zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Tabela 37 Stosunek liczby osób bezrobotnych do 25 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Tabela 38 Stosunek liczby osób bezrobotnych po 50 r. ż. zamieszkałych przy danej ulicy do liczby osób bezrobotnych ogółem w mieście Stryków w %

Tabela 39 Podsumowanie pogłębionej diagnozy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców gminy Stryków w podziale na miasto Stryków oraz obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Wykres 2 Przyrost naturalny na 1000 ludności na terenie gminy Stryków (stan w dniu 31 grudnia) w latach 2020-2023

Wykres 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w gminie Stryków w latach 2020-2023

Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Stryków w latach 2020-2023

Wykres 5 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na obszarze wiejskim gminy w latach 2020-2023

Wykres 6 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023

Wykres 7 Liczba ludności korzystającej z pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023 z uwzględnieniem przyczyny przyznawania pomocy społecznej

Wykres 8 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w latach 2020-2023 w gminie Stryków

Wykres 9 Liczba Procedur Niebieska Karta w gminie Stryków w latach 2020-2023

Wykres 10 Liczba zarejestrowanych przestępstw w gminie Stryków w latach 2020-2023

Wykres 11 Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Stryków w latach 2020-2023 w podziale na miasto i obszar wiejski gminy

Wykres 12 Saldo migracji na 1000 ludności w gminie Stryków z podziałem na obszar miasta i obszar wiejski gminy w latach 2020-2023

Wykres 13 Rozkład podmiotów gospodarki narodowej wg klasy wielkości (stan na dzień 31.12.2023 r.)

Wykres 14 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Stryków w latach 2020 – 2023

Wykres 15 Liczba nowo zarejestrowanych oraz wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie Stryków w latach 2020-2023

